

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

Статистика отпада и управљање отпадом у Републици Србији

Београд, 2012.

Статистика отпада и управљање отпадом у Републици Србији, 2008–2010.

Издавач: Републички завод за статистику
Београд, Милана Ракића број 5

За издавача: проф. др Драган Вукмировић, директор

Приликом коришћења података објављених у
овој публикацији обавезно је навођење извора.

ПРЕДГОВОР

Публикација „Статистика отпада и управљање отпадом у Републици Србији“ садржи приказ најважнијих података у области управљања отпадом у Републици Србији. Подаци су произведени у Републичком заводу за статистику и Агенцији за заштиту животне средине. Ова публикација је резултат сарадње двеју институција са стручњацима шведске статистике у оквиру SIDA пројекта „Развој статистике заштите животне средине“. Пројекат је реализован у складу са националном и међународном регулативом и задатим циљевима у Стратегији развоја званичне статистике за период 2009–2012, као и у Стратегији управљања отпадом за период 2010–2019.

Поред тога, публикација садржи објашњења основних појмова у вези са отпадом и главне циљеве из Националног програма заштите животне средине, Стратегије управљања отпадом, као циљеве Стратегије развоја званичне статистике (2009–2012), односно Програма званичне статистике (2011–2015) из области заштите животне средине.

У публикацији су приказани резултати статистичког истраживања о индустријском отпаду које Републички завод за статистику спроводи од 2008. године у складу са Законом о званичној статистици и Уредбом о статистици отпада 2150/2002(ЕС), као и остали подаци о отпаду (комунални, амбалажни, медицински и др.) које на основу Закона о заштити животне средине, Закона о управљању отпадом, Закона о амбалажи и амбалажном отпаду и одговарајућих подзаконских аката прикупља Агенција за заштиту животне средине као орган у саставу Министарства животне средине, рударства и просторног планирања.

У прилозима публикације детаљно су приказани резултати који се односе на генерисан и третиран отпад, као и листа прописа, појмова, дефиниција, скраћеница и референци.

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Подаци из ове публикације намењени су широком кругу корисника из земље и иностранства, а публикују се и у „Статистичком годишњаку Републике Србије“, „Еко-билтену“, на веб-сајту Републичког завода за статистику (www.stat.gov.rs), у Извештају о стању животне средине у Републици Србији и на веб-сајту Агенције за заштиту животне средине (www.sepa.gov.rs).

У Београду, 2012.

Директор

Проф. др Драган Вукмировић

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	3
САДРЖАЈ	5
1. УВОД	7
2. НАЦИОНАЛНИ И МЕЂУНАРОДНИ ЦИЉЕВИ И СТРАТЕГИЈЕ	8
2.1. Национални програм заштите животне средине и управљања отпадом	8
2.1.1. Општи циљеви политике заштите животне средине	8
2.1.2. Стратегија управљања отпадом – специфични циљеви	8
2.2. Програм званичне статистике	9
2.2.1. Општи циљеви развоја статистике	9
2.2.2. Специфични циљеви развоја статистике	10
2.2.3. Развојни план статистике отпада у Републичком заводу за статистику	10
2.3. Политика ЕУ у управљању отпадом	12
2.3.1. Уредба Европског парламента о статистици отпада (2150/2002)	13
3. ГЕНЕРИСАЊЕ ОТПАДА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	14
3.1. Комунални отпад	15
3.2. Генерисање отпада према Уредби о статистици отпада (2150/2002/ЕС) – индустријски отпад	18
3.3. Генерисање отпада према Протоколу Е-PRTR	20
3.4. Амбалажни отпад	21
3.5. Посебни токови отпада	21
4. ПОСТУПАЊЕ СА ОТПАДОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	23
4.1. Третман отпада	23
4.2. Третирање отпада према Уредби о статистици отпада (2150/2002/ЕС) – индустријски отпад	23
4.3. Третирање отпада према Протоколу Е-PRTR	25
4.4. Поступање са медицинским отпадом	26
4.5. Поступање са комуналним отпадом	26
4.6. Одлагање отпада на депоније	26
4.7. Увоз и извоз отпада према Уредби 2150/2002/ЕС	30
5. МЕЂУНАРОДНА ПОРЕЂЕЊА	30
6. ПРИЛОЗИ	
Прилог 1. Табеларни приказ података.....	33
Табела 1. Генерисане количине опасног и неопасног отпада	34
Табела 2. Генерисани отпад по врстама отпада (EWC-STAT) за области обухваћене истраживањем	35
Табела 3. Поновно искоришћење отпада (R2-R11)	36
Табела 4. Коришћење отпада као горива (R1) и спаљивање на тлу (D10)	36
Табела 5. Одлагање отпада	37
Табела 6. Отпад испуштен у воду	37
Табела 7. Третман отпада у 2008. години	38
Табела 8. Третман отпада у 2009. години	39
Табела 9. Третман различитих врста отпада према (EWC-STAT), 2008	40
Табела 10. Третман различитих врста отпада према (EWC-STAT), 2009	41
Табела 11. Отпад генерисан у областима КД (05-09)	42
Табела 12. Третман отпада у областима КД (05-09)	42
Табела 13. Отпад генерисан у областима КД (10-12)	43
Табела 14. Третман отпада у областима КД (10-12)	44
Табела 15. Отпад генерисан у областима КД (13 - 15)	45
Табела 16. Третман отпада у областима КД (13-15)	45
Табела 17. Отпад генерисан у области КД (16)	46
Табела 18. Третман отпада у области КД (16)	46

Табела 19. Отпад генерисан у областима КД (17-18)	47
Табела 20. Третман отпада у областима КД (17-18)	47
Табела 21. Отпад генерисан у области КД(19)	48
Табела 22. Третман отпада у области КД (19).....	48
Табела 23. Отпад генерисан у областима КД (20-22)	49
Табела 24. Третман отпада у областима КД (20-22).....	50
Табела 25. Отпад генерисан у области КД (23)	51
Табела 26. Третман отпада у области КД (23).....	51
Табела 27. Отпад генерисан у областима КД (24-25)	52
Табела 28. Третман отпада у областима КД (24-25).....	53
Табела 29. Отпад генерисан у областима КД (26-30)	54
Табела 30. Третман отпада у областима КД (26 - 30).....	55
Табела 31. Отпад генерисан у областима КД (31-33)	56
Табела 32. Третман отпада у областима КД (31-33).....	56
Табела 33. Отпад генерисан у области КД (35).....	57
Табела 34. Третман отпада у области КД (35).....	57
Табела 35. Генерисање опасног и неопасног отпада по регионима, области КД (05-35)	58
Табела 36. Укупно генерисан отпад по регионима, области КД (05-35)	59
Табела 37. Генерисани отпад према Каталогу отпада и по регионима, 2008.....	60
Табела 38. Генерисани отпад према Каталогу отпада и по регионима, 2009	61
Табела 39. Увоз и извоз неопасног отпада	62
Табела 40.1. Генерисање отпада у земљама чланицама Европске Уније, 2008.....	62
Табела 40.2. Генерисање отпада у земљама чланицама Европске Уније, 2008.....	63
Табела 41.1. Генерисање отпада у земљама региона, 2008.....	64
Табела 41.2. Генерисање отпада у земљама региона, 2008.....	64
Прилог 2. Номенклатуре и класификације.....	65
Табела 2.1. Класификација отпада према EWC-Stat Rev. 3	66
Табела 2.2. Извори генерисања отпада према Уредби о статистици отпада (2150/2002 EC)	67
Табела 2.3. Операције искоришћења и одлагања отпада које су укључене у Уредбу о статистици отпада (2150/2002 EC).....	67
Табела 2.4. Операције одлагања (D листа) према Оквирној директиви о отпаду (Waste Framework Directive 2008/98/EC)	68
Табела 2.5. Операције поновног коришћења (R листа) према Оквирној директиви о отпаду (Waste Framework Directive 2008/98/EC)	68
Табела 2.6. Преглед метода коришћеног за добијање података	69
Табела 2.7. Листа скраћених назива Класификације делатности.....	69
Прилог 3. Дефиниције.....	71
1. Дефиниције према Уредби 2150/2002 и Оквирној директиви о отпаду	72
2. Дефиниције према Закону о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10).....	72
Прилог 4. Прописи	75
Прилог 5. Скраћенице и референце	79

1. УВОД

Циљ публикације „Статистика отпада и управљање отпадом у Републици Србији“ јесте да обухвати све расположиве статистичке податке и информације из области управљања отпадом и прикаже их на једном месту те да они буду доступни надлежним органима, стручној и широј јавности, као и међународним организацијама које се баве овом облашћу. На тај начин ће заинтересоване стране добити јаснију слику о стању животне средине у области управљања отпадом (генерисање, третман, одлагање, увоз и извоз отпада) у Републици Србији.

Републички завод за статистику (Завод) и Агенција за животну средину (Агенција) главни су произвођачи података о генерисању, третирању и кретању отпада у Републици Србији.

Висок ниво сарадње ових двеју институција веома је важан због усклађивања свих расположивих података из области управљања отпадом, који треба да одговоре захтевима Европске статистичке агенције (Евростат) и Европске агенције за животну средину (ЕЕА), као и због интегрисања јединствених података у европску мрежу за информације и посматрање (EIONET).

У складу са успостављеним циљевима за унапређење стања животне средине и националним и међународним обавезама за извештавање, Завод и Агенција су развијали међусобну сарадњу путем размене података, информација, искустава, присуствовања многобројним састанцима, радионицама и заједничким учествовањем у SIDA пројекту „Развој статистике заштите животне средине“, који се одвија уз асистенцију стручњака из шведске статистике. Завод и Агенција су 2010. године потписали и Споразум о сарадњи.

Како се сматра да Република Србија спада у групу земаља које бележе низак ниво управљања отпадом, где су уочени проблеми попут пропуста приликом примене закона и других аката, недостатка инфраструктуре, високих трошкова, нерационалне организације, ниског степена квалитета услуга и недовољне бриге и укључености јавности у решавање проблема животне средине, ова публикација приказује све расположиве статистичке и остале релевантне податке из области отпада и прописе који су тренутно у примени.

2. НАЦИОНАЛНИ И МЕЂУНАРОДНИ ЦИЉЕВИ И СТРАТЕГИЈЕ

2.1. Национални програм заштите животне средине и управљања отпадом

Природни ресурси су основ за економски раст и развој сваке земље. Део природних ресурса мора бити измештен из текућих економских токова како би био сачуван за будуће генерације. Ово се посебно односи на необновљиве природне ресурсе. Генерални приступ природним ресурсима Републике Србије мора да обухвати дефинисање политике и стратегије њиховог одрживог коришћења, као и дефинисање законодавно-правног оквира за њихово ефикасно спровођење. Евидентна је обавеза и одговорност за рационално управљање природним ресурсима у најширем смислу, у складу са политиком и стратегијом њиховог одрживог развоја.

Одлуком о утврђивању Националног програма заштите животне средине¹ дефинисани су стратешки циљеви политике заштите животне средине, као и специфични циљеви када је реч о заштити ваздуха, воде и земљишта и утицајима појединих сектора на животну средину (индустрија, енергетика, пољопривреда, рударство, саобраћај итд.). Такође, утврђени су приоритетни циљеви у оквиру сектора и предложене су неопходне реформе за спровођење циљева. Предложене реформе обавезу се на регулаторне, економске инструменте, системе мониторинга и финансирања, информационе системе, институционална питања и захтеве везане за инфраструктуру у области заштите животне средине.

2.1.1. Општи циљеви политике заштите животне средине

Општи циљеви политике произлазе из општих узрока проблема у животној средини. Они су предуслов за ефикасно спровођење специфичних циљева као што је развијање одрживог система управљања отпадом ради смањења загађења животне средине и деградације простора. У циљу реализације направљен је детаљан план имплементације специфичних циљева у Стратегији о управљању отпадом, где су дефинисани краткорочни и дугорочни циљеви.

2.1.2. Стратегија управљања отпадом – специфични циљеви

Стратегија управљања отпадом за период 2010–2019. представља основни документ који обезбеђује услове за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу Републике Србије. Стратегија мора бити подржана већим бројем имплементационих планова за управљање посебним токовима отпада (биоразградиви, амбалажни и др.). Утврђивање економских инструмената и финансијских механизма је неопходно како би се осигурао систем за домаћа и инострана улагања у дугорочно одрживе активности. Такође, стратегија разматра потребе за институционалним јачањем, развојем законодавства, спровођењем прописа на свим нивоима, едукацијом и развијањем јавне свести.

Краткорочни циљеви који ће бити реализовани у периоду 2010–2014. године базирани су на успостављању делотворног оквира политике заштите животне средине који би омогућио значајно унапређење квалитета животне средине у средњорочном периоду. Циљеви су концентрисани на унапређење законског оквира, развој секторских стратегија, инвестиционих планова и унапређење система мониторинга. У области управљања отпадом циљеви су дефинисани као:

- Усклађивање националних прописа из области управљања отпадом са законодавством ЕУ;
- Доношење националних планова за поједине токове отпада (збрињавање РСВ отпада, отпада од напуштених пестицида и амбалажног отпада од пестицида према решењима из операционих планова);
- Развијање регионалних и локалних планова управљања отпадом до 2014. године;
- Повећавање броја становника обухваћених системом сакупљања отпада на 75% до 2014. године;
- Развијање система примарне селекције отпада у локалним самоуправама;
- Изградња 12 регионалних центара за управљање отпадом до 2014. године (регионалне депоније, постројења за сепарацију рециклабилног отпада, постројења за биолошки третман отпада и трансфер станице у сваком региону);
- Успостављање система управљања опасним отпадом (изградња централних регионалних складишта опасног отпада и почетак изградње постројења за физичко-хемијски третман опасног отпада до 2014. године);
- Успостављање система управљања посебним токовима отпада (отпадним гумама, истрошеним батеријама и акумулаторима, отпадним уљима, отпадним возилима, отпадом од електричних и електронских производа);
- Успостављање система управљања медицинским и фармацеутским отпадом;
- Успостављање система управљања отпадом животињског порекла и доношење прописа;
- Подстицање коришћења отпада као алтернативног горива у цементарама, железарама и термоелектранама/топланама у складу са принципом хијерархије отпада; и
- Санирање постојећих сметлишта која представљају највећи ризик по животну средину (тзв. „крне тачке“).

¹ „Службени гласник РС“, број 12/10

Дугорочни циљеви (2015–2019) јесу они чији се почетак спровођења предвиђа након 2015. године. Они обухватају инвестиционе пројекте нижег приоритета, с тачке гледишта смањења загађења (нпр. смањење загађења у пловним водоцима, управљање канализационим мугљем), одређивање зона заштите од нитрата, дефинисање стандарда за воду за купање и стандарда за процену буке и управљање буком. Обухватају и остале области управљања отпадом:

- Увођење одвојеног сакупљања и третмана опасног отпада из домаћинства и индустрије;
- Изградња 12 регионалних центара за управљање отпадом – регионалне депоније, постројења за сепарацију рециклабилног отпада и трансфер станице у сваком региону;
- Обезбеђење капацитета за спаљивање (инсинерацију) органског индустријског и медицинског отпада;
- Јачање професионалних и институционалних капацитета за управљање опасним отпадом;
- Постизање стопе поновног искоришћења и рециклаже амбалажног отпада (стакло, папир, картон, метал и пластика) на 25% од његове количине;
- Увођење рециклаже појединих врста индустријског отпада (јонска смола, минерална вуна, пепео итд.); и
- Успостављање система управљања грађевинским отпадом и отпадом који садржи азбест.

2.2. Програм званичне статистике

Активности званичне статистике, у складу са Законом о званичној статистици као правним оквиром за производњу и дисеминацију података и информација званичне статистике и организацију система званичне статистике у Републици Србији, заснивају се на петогодишњем програму.

Програм² званичне статистике у периоду 2011–2015. године има за циљ да се хармонизација статистичких истраживања и индикатора са међународним стандардима, пре свега са стандардима Европске уније (ЕУ), у потпуности изврши до краја наведеног периода.

У том смислу Програм, у складу са одредбама Закона о званичној статистици, садржи, као полазну основу, Стратегију развоја званичне статистике Републике Србије у периоду 2011–2015. године. Стратегија треба да обезбеди бржи темпо и одржи смер развоја званичне статистике у правцу хармонизације методологија, стандарда и добре статистичке праксе са земљама ЕУ и проширење основа за добијање најзначајнијих статистичких показатеља, као и повећање упоредивости података званичне статистике Републике Србије са статистичким подацима других европских земаља.

Закон о званичној статистици, полазећи од важећих препорука и захтева из извора права Уједињених нација и ЕУ, утврђује правни, институционални и програмски оквир за производњу и дисеминацију података и информација и организацију система званичне статистике. Закон ствара услове за: добијање најзначајнијих статистичких индикатора; развој званичне статистике у правцу хармонизације методологија, класификација, номенклатура и статистичке праксе са међународним стандардима; повећање упоредивости наше званичне статистике са статистикама других земаља и статистикама на нивоу међународних организација и промовисање улоге и значаја званичне статистике у друштву. Поред тога, законом се регулишу активности неопходне за припрему, прикупљање, обраду, складиштење, претраживање, приказивање, анализу и дисеминацију статистичких података и информација, које спроводе институције које су овим законом одређене као одговорни произвођачи званичне статистике.

2.2.1. Општи циљеви развоја статистике

Званична статистика има обавезу да прати и мери резултате активности у процесу хармонизације методологија, класификација, номенклатура и статистичке праксе са међународним стандардима и праксом ЕУ.

Основна мисија званичне статистике односи се на прикупљање, обраду, анализу и објављивање статистичких података и информација, уз неопходно коришћење методолошких и организационих знања, статистичких стандарда и модерне технологије и технике. Објављени статистички подаци и информације морају бити квалитетни, правовремени, непристрасни, приступачни и једноставни за коришћење.

Стратешки циљеви су дефинисани као:

- Развој и промене статистичког система у складу с променама у реалном окружењу;
- Развој међународне сарадње;
- Унапређење система званичне статистике путем сарадње и подршке другим институцијама задуженим за спровођење појединих делова статистичког програма;
- Јачање поверења у званичну статистику; и
- Унапређење организације рада на терену.

² „Службени гласник РС“, број 23/11

Стратешки циљеви одређују основне правце развоја који се реализују у различитим стратешким областима, од којих је најзначајнија производња статистичких података, а потом следе дисеминација података и информација, коришћење информационе технологије, организација и запослени, финансије и материјални ресурси, међународна сарадња и деловање на регионалном и локалном нивоу.

2.2.2. Специфични циљеви развоја статистике

Главне активности у области статистика које обухватају више подручја дефинисане Стратегијом званичне статистике су:

- Статистика одрживог развоја треба да се развије у наредном периоду у сарадњи са другим одговорним произвођачима званичне статистике. Реч је о индикаторима одрживог развоја који се односе на: економски развој; сиромаштво и друштвено искључивање – изолованост (друштвена маргина); старење друштва; здравље становништва; заштиту ваздуха; производњу и потрошњу енергије и управљање отпадом; коришћење земљишта; заштиту вода; биодиверзитет, односно еко-системи и заштићене области; саобраћај и др.
- У области статистике животне средине биће обезбеђени подаци од значаја за приказивање стања животне средине у области вода, отпада и загађења ваздуха. У наредном периоду прикупљаће се подаци о изворима и количинама свих врста отпада, изворима и количинама емитованих загађујућих материја у воду и ваздух, потрошњи опасних хемикалија у индустрији и трошковима за заштиту животне средине.
- У области статистике здравља становништва обезбедиће се и подаци о корелацији између стања животне средине и здравља становништва у најширем смислу (утицај стања животне средине на обољења, стања и повреде, здравствену исправност намирница, здравствену исправност воде за пиће и др.).
- Званичној статистици предстоји и развој регионалних статистика у складу са Номенклатуром статистичких територијалних јединица, односно обезбеђивање индикатора на регионалном нивоу за све важније области статистике, у које спада област животне средине.

2.2.3. Развојни план статистике отпада у Републичком заводу за статистику

У оквиру статистике животне средине обезбеђују се подаци од значаја за приказивање стања животне средине у области вода, отпада, опасних хемикалија и загађења ваздуха. Стратегијом развоја званичне статистике за период 2009–2012.³ планирано је прикупљање података о генерисању (опасног и неопасног отпада), третирању и одлагању отпада у складу са Уредбом 2150/2002(ЕС), развијање одговарајућих индикатора и извештавање Евростата, Статистичког одељења УН (УНСД) и осталих релевантних институција на националном и међународном нивоу.

Програмом званичне статистике за период 2011–2015. године, поред статистике индустријског отпада, планиран је и развој статистике отпада у смислу увођења статистичких истраживања за прикупљање података о отпаду из пољопривреде и грађевинарства. Такође, планирано је коришћење базе података о отпаду у сврхе израчунавања статистичких показатеља – индикатора као циљних производа статистике и основе за упоређивање са статистикама других земаља, као и емисија у ваздух из отпада према Конвенцији о прекограничном загађењу ваздуха (CLRTAP⁴) и Оквирној конвенцији Уједињених нација о климатским променама (UNFCCC⁵).

Годишњим програмом званичне статистике детаљније се утврђује план рада у складу са националним приоритетима и међународним обавезама.

Такође, на основу сарадње Завода и Агенције (Споразум о сарадњи) и заједничког учешћа у SIDA пројекту, програм рада Агенције у области статистике отпада укључен је у Програм званичне статистике (за период 2011–2015) и Годишњи план званичне статистике.

Годишњим програмом званичне статистике за 2011. годину⁶ у области статистике животне средине предвиђене су активности:

³ „Службени гласник РС“, број 07/09

⁴ Long-Range Transboundary Air-Pollution Convention

⁵ UN Framework on Climate Change Convention

⁶ „Службени гласник РС“, број 47/11

Републичког завода за статистику:

- Спровођење статистичког истраживања о индустријском отпаду, којим се прикупљају подаци о врстама и количинама отпада из индустрије (неопасни и опасни) као последице активности у технолошким поступцима, припреми и обради сировина и производа; третманима, складиштењу и одлагању отпада.
- Спровођење статистичког истраживања о испуштању отпадних вода из насеља. Истраживањем су обухваћене врсте третмана и уређаји за третирање отпадних вода.
- Спровођење статистичког истраживања о коришћењу воде у индустрији и испуштању третираних и нетретираних отпадних вода. Истраживањем се прикупљају подаци о генераторима отпадних вода, врстама третмана и местима испуштања отпадних вода.
- Спровођење статистичког истраживања о опасним хемикалијама, које садржи податке о потрошњи опасних хемикалија, њиховој производњи, као и увозу и извозу.
- Спровођење комплексног статистичког истраживања о потрошњи супстанци које изазивају емисије гасова са ефектом „стаклене баште“ према UNFCCC – подаци о производњи, потрошњи, увозу и извозу горива, хемикалија и других сировина неопходних за годишње билансирање емисија CO₂; техничке карактеристике уређаја за сагоревање; подаци из пољопривреде (сточни фонд, биомаса, земљиште); шумарства (шумски фонд, површине, штете); грађевинарства; третирање и испуштање отпадних вода; подаци из саобраћаја и домаћинства; подаци о отпаду.

Агенције за заштиту животне средине као одговорног произвођача званичне статистике⁷:

- Управљање отпадом; Подаци се достављају према упитницима из Правилника о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање и Правилника⁸ о методологији за израду националног и локалног регистра извора загађивања, као и методологији за врсте, начине и рокове прикупљања података.
- Управљање амбалажом и амбалажним отпадом; Упитници из Правилника⁹ о обрасцу извештаја о амбалажи и амбалажном отпаду.
- Производи који након употребе постају посебни токови отпада.
- Национални инвентар ненамерно испуштених дуготрајних органских загађујућих материја; на основу Уредбе о методологији за прикупљање података за Национални инвентар ненамерно испуштених дуготрајних органских загађујућих материја¹⁰.
- Истраживање о стању животне средине – мониторинг квалитета ваздуха у урбаним срединама, квалитет индустријских отпадних вода, евиденција депонија чврстог отпада, евиденција третмана инфективног медицинског отпада.

Резултате спроведених истраживања о отпаду Републички завод за статистику објављује у својим публикацијама:

- Саопштење ЗС60 – Индустријски отпад
- Еко-билтен
- Статистички годишњак Републике Србије

Такође, на интернет страни www.stat.gov.rs, поред података о отпаду, доступни су и упитници помоћу којих се спроводи истраживање (са упутством), Методолошко упутство уз Годишњи извештај о индустријском отпаду (са каталогом отпада), Табела еквивалентности између статистичке номенклатуре отпада и европског каталога отпада и кратка методологија за спровођење истраживања.

Агенција за заштиту животне средине своје податке и релевантна документа објављује у Извештају о стању животне средине у Републици Србији и на интернет страни: www.sepa.gov.rs.

Републички завод за статистику извештава Евростат и Статистичко одељење УН¹¹ о отпаду, према Уредби о статистици отпада, а Агенција за животну средину о специјалним токовима отпада извештава како Европску агенцију за животну средину (ЕЕА¹²), тако и друге међународне организације и агенције. Завод и Агенција су у периоду од августа 2009. до октобра 2011. године припремили пет заједничких извештаја о индикаторима заштите животне средине за састанке радне групе UNECE¹³ о индикаторима животне средине.

⁷ Закон о званичној статистици, „Службени гласник РС“, број 104/09, и Програм званичне статистике у периоду 2011–2015. године, „Службени гласник РС“, број 23/11.

⁸ „Службени гласник РС“, број 91/10

⁹ „Службени гласник РС“, број 21/10

¹⁰ „Службени гласник РС“, број 76/10

¹¹ UNSD – UN Statistical Division

¹² European Environmental Agency

¹³ UNECE – United Nations Economic Commission for Europe

2.3. Политика Европске уније у управљању отпадом

Успостављање политике управљања отпадом на нивоу ЕУ усмерено је Стратегијом управљања отпадом. Стратегија се заснива на хијерархији начела/принципа, дајући приоритет превенцији настајања отпада, затим поновној употреби и рециклажи материјала, регенерацији енергије и коначном одлагању отпада.

Тематска стратегија ЕУ¹⁴ о превенцији и рециклажи отпада има за циљ спречавање настајања отпада, као и коришћење отпада као ресурса, пре свега за добијање секундарних сировина и енергије. С друге стране, неопходно је омогућити несметано одвијање активности за рециклажу и поновну употребу, уз истовремено постављање високих стандарда заштите животне средине. Као предуслов за достизање наведених циљева, потребно је модернизовати постојећи регулаторни оквир који се огледа у увођењу анализе животног циклуса производа у политику управљања и поједностављење и појашњење законодавства о отпаду ЕУ.

У оквиру регулативе и планских докумената ЕУ, све више се промовише смањење настајања отпада, што би смањило проблем отпада на самом извору. Постоји, међутим, значајна разлика у примени овог принципа у земљама чланицама ЕУ. Процент рециклаже отпада креће се од 10% до 65%, а проценат одлагања отпада на депоније од 10% до 90%. Принцип смањења количине отпада обухвата иницијативе за увођење чистије технологије и организовање свеобухватних кампања ширења јавне свести код становништва, у школама и сл.

Политика ЕУ о отпаду наглашава развој мера као што су:

- промовисање чистије производње;
- уклањање опасних карактеристика отпада претходним третманом;
- успостављање техничких стандарда којима би се ограничио садржај одређених опасних материја у производима;
- промовисање поновног коришћења и рециклаже отпада;
- примена економских инструмената;
- анализа животног циклуса производа;
- развој система еко-обележавања.

Спровођење политике заштите животне средине заснива се на принципу предострожности и принципу превенције. Наиме, свака активност мора бити планирана и спроведена на начин да проузрокује најмању могућу промену у животној средини и да представља најмањи ризик по животну средину и здравље људи и животиња, да смањи оптерећење простора и потрошњу сировина и енергије у изградњи, производњи, дистрибуцији и употреби.

Управљање отпадом заснива се на следећим начелима:

1. Начело избора најоптималније опције за животну средину
2. Начело близине и регионалног приступа управљању отпадом
3. Начело хијерархије управљања отпадом
4. Начело одговорности
5. Начело „загађивач плаћа“

Слика 1. Начело хијерархије управљања отпадом

¹⁴ The Thematic Strategy on prevention and recycling of waste (WasteTS) Com(2005/666)

2.3.1. Уредба Европског парламента о статистици отпада (2150/2002)

У складу са праћењем остваривања задатих циљева из Стратегије, истовремено се развија и пратећа регулатива, која се односи на производњу статистичких података из ове области, при чему основна Уредба Европског парламента о статистици отпада (2150/2002) обавезује државе чланице да извештавају Евростат о статистичким подацима о отпаду, придржавајући се препоручених стандарда, дефиниција и класификација који су дати у прилозима – анексима из Уредбе.

Уредба садржи три анекса:

- **Анекс I: Генерисање отпада** – према областима Класификације делатности у којима се генерише отпад, као и отпад генерисан из домаћинства;

Генерисани отпад се приказује према извору настајања у 19 група тако што су поједине сродне области из Класификације делатности (која садржи области 1–99) обједињене у једну групу, као нпр. области: 20 (Производња хемикалија и хемијских производа), 21 (Производња основних фармацеутских производа и препарата) и 22 (Производња производа од гуме и пластике) или области 24 (Производња основних метала) и 25 (Производња металних производа, осим машина) Детаљан преглед дат је у табели 2.2. у Прилогу 2.

- **Анекс II: Третман отпада** – операције искоришћења (R листа) и одлагања (D листа) отпада;

У „R листи“ дефинисана је подела према врсти операција третирања отпада у циљу поновног искоришћења, док су у „D листи“ дефинисане операције за одлагање отпада (Прилог 2).

- **Анекс III: Табела еквивалентности**, тј. веза између (EWC–Stat)¹⁵ супстанцијално оријентисане статистичке номенклатуре отпада и Европске листе отпада (LoW)¹⁶, садржи све врсте отпада који се генерише у ЕУ.

У складу са другим променама и захтевима у области заштите животне средине, и Уредба 2150/2002 се стално унапређује тако да је Евростат извештаван о подацима за 2006. и 2008. годину према Уредби 574/2004/EC¹⁷ и Уредби 783/2005/EC¹⁸, које представљају измене и допуне Уредбе 2150/2002, док ће се извештавање за 2010. годину одвијати према најновијим изменама које су имплементирани у Уредбу 849/2010/EC¹⁹, по EWC–Stat, верзији 4, која садржи агрегирану листу отпада од 51 врсте отпада.

¹⁵ EWC–Stat је статистичка класификација отпада која садржи агрегирану листу отпада из Европске листе отпада у циљу једноставнијег статистичког приказивања података (Прилог 2).

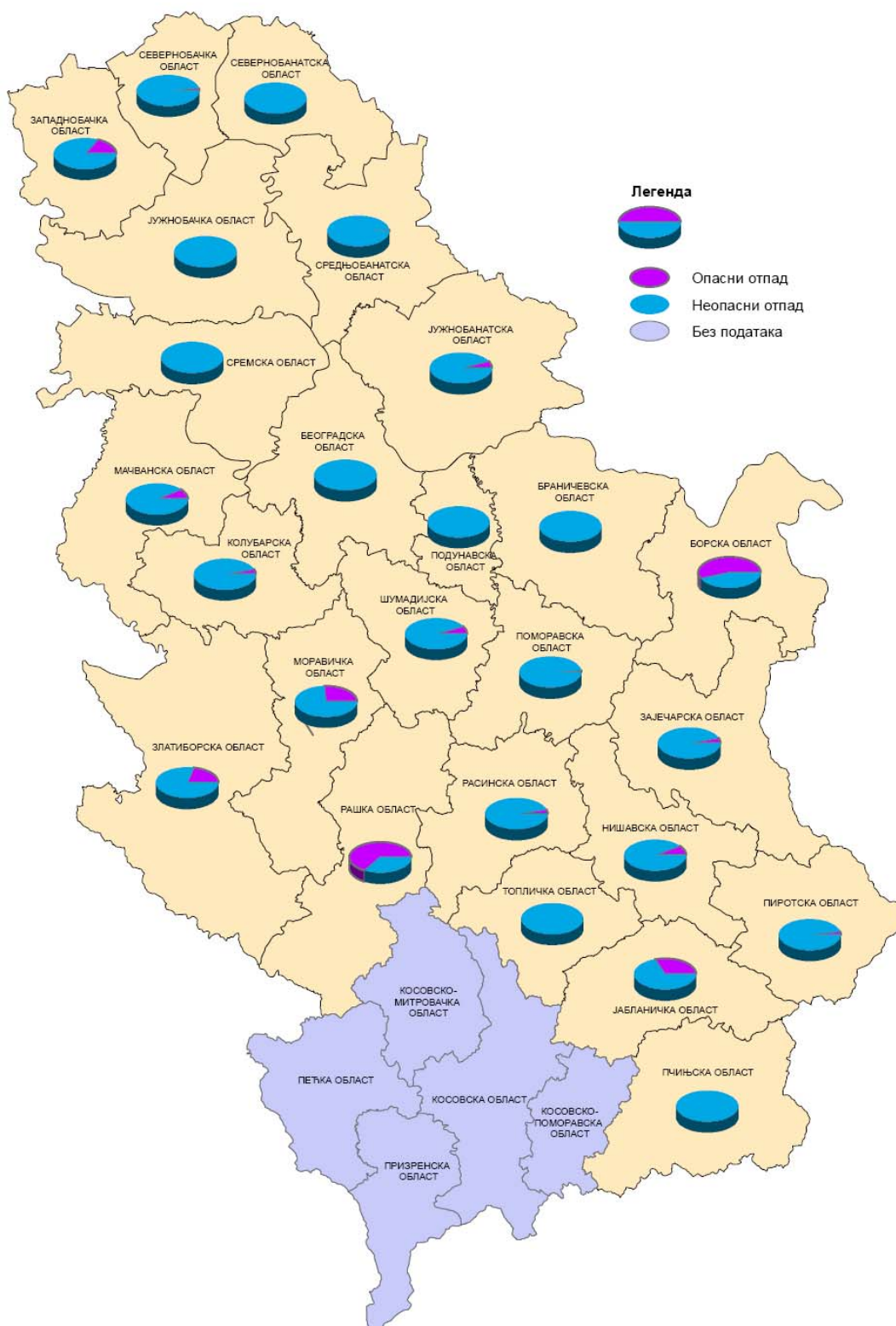
¹⁶ Одлука Комисије 2000/532/EC

¹⁷ Commission Regulation No 574/2004/EC of 23/02/2004, amending Annexes I and III to Regulation (EC) No 2150/2002 of the European Parliament and of the Council on waste statistics OJ: L 90, 27/03/2004

¹⁸ Commission Regulation No 783/2005 of 24/04/2005, amending Annex II to Regulation (EC) No 2150/2002 of the European Parliament and of the Council on waste statistics (Text with EEA relevance) OJ: L 131,25/04/2005

¹⁹ Commission Regulation No 849/2010 of 27/09/2010, amending Regulation (EC) No 2150/2002 of the European Parliament and of the Council on waste statistics. (1) OJ:L 253,28/09/2010

Генерисани опасни и неопасни отпад, по областима, 2009

Републички завод за статистику

3. ГЕНЕРИСАЊЕ ОТПАДА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Подаци о генерисању, начину одлагања и количинама третираног отпада у Републици Србији нису потпуни. Тек у последњих неколико година Завод и Агенција су почели, свако у оквиру својих надлежности, да систематски прикупљају податке о отпаду.

Под отпадом се подразумева сваки материјал или предмет садржан у Листи категорија отпада²⁰ који власник одбацује, намерава да одбаци или мора да одбаци. Сав материјал који настаје у току обављања производне, услужне или друге делатности, предмети искључени из употребе, као и отпадне материје које настају у потрошњи и које са аспекта произвођача односно потрошача нису за даље коришћење, сматрају се отпадом и морају се одбацивати.

Законом о управљању отпадом дефинисане су врсте отпада: комунални – кућни, комерцијални и индустријски отпад, у зависности од карактеристика којима утичу на здравље људи и животну средину (опасни, инертни и неопасни).

3.1. Комунални отпад

Јединица локалне самоуправе преко јавних комуналних предузећа (ЈКП) и других правних лица која обављају комуналну делатност доставља Агенцији податке о саставу и количини комуналног отпада у складу са законском регулативом и одговарајућим подзаконским актима. На основу података који су приказани у табели 3.1.1. може се видети пораст вредности количина прикупљеног и депонованог отпада од стране ЈКП у 2010. години у односу на претходне, што се објашњава побољшањем у прикупљању података.

Табела 3.1.1. Индикатори за комунални отпад

Индикатор	2006	2007	2008	2009	2010
Укупна количина генерисаног отпада (мил. т)	1,73	2,07	2,55	2,63	2,65
Количина прикупљеног и депонованог отпада од стране општинских ЈКП (мил. т)	1,04	1,24	1,52	1,58	1,59
Просечни обухват прикупљања отпада (%)	~ 60	~ 60	~ 60	~ 60	~ 72 ²¹
Средња дневна количина комуналног отпада по становнику (kg)	0,62	0,77	0,95	0,98	0,99
Средња годишња количина по становнику (t)	0,23	0,28	0,35	0,36	0,36

Прикупљени подаци такође показују да се у највећем броју локалних самоуправа не води евиденција о саставу комуналног отпада који се прикупља.

Табела 3.1.2. Количине комуналног отпада у одабраним општинама

Општине	Индикатори	2006	2007	2008	2009	2010
Београд (12 општина)	Укупна количина (t)	436 089	535 392	579 716	583 738	599 610
	Обухват прикупљања (%)	100	96	99	92	100
	Количина комуналног отпада по становнику – дневно (kg)	0,89	1,1	1,16	1,26	1,09
Крагујевац	Укупна количина (t)	57 047	77 584	3 853	52 312	51 738
	Обухват прикупљања (%)	69	70	73	73	72
	Количина комуналног отпада по становнику – дневно (kg)	1,28	1,73	0,08	1,12	1,13
Ниш	Укупна количина (t)	...	64 253	68 640	63 937	68 000
	Обухват прикупљања (%)	...	43	87	89	92
	Количина комуналног отпада по становнику – дневно (kg)	...	1,62	0,85	0,77	0,79
Ужице	Укупна количина (t)	20 000	...	22 300	28 424	29 277
	Обухват прикупљања (%)	72	...	75	69	71
	Количина комуналног отпада по становнику – дневно (kg)	0,91	...	1,02	1,4	1,43
Нови Сад са Сремским Карловцима	Укупна количина (t)	116 000	100 677	106 050	108 597	109 434
	Обухват прикупљања (%)	100	100	100	100	100
	Количина комуналног отпада по становнику – дневно (kg)	0,93	0,76	0,80	0,79	0,83

²⁰ Члан 5 Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10)

²¹ Према подацима из акције „Очистимо Србију”

Ради комплетирања базе података о количинама и саставу комуналног отпада, успостављен је пројекат „Утврђивање састава отпада и процене количине у циљу дефинисања стратегије управљања секундарним сировинама у склопу одрживог развоја Републике Србије“²² којим је обухваћено десет репрезентативних општина на територији Републике Србије на чијим локацијама се вршила анализа отпада. Анализе су извршене у пролећном, летњем и зимском периоду, јер је утврђено да количине појединих фракција зависе од годишњег доба.

Методологија за процену генерисаних количина и састава комуналног отпада која је коришћена резултат је анализа искустава земаља чланица ЕУ и предложена је као званична метода под називом S.W.A.-Tool (*Development of a Methodological Tool to enhance the Precision & Comparability of Solid Waste Analysis Data*). Циљ њеног развоја је повећање прецизности и упоредивости података о комуналном отпаду на нивоу Европе.

Пројекат је реализован у две фазе:

- процена генерисаних количина комуналног отпада у одабраним општинама Републике Србије;
- узорковање и анализа морфолошког састава отпада из истих општина у складу са дефинисаним каталогом за разврставање отпада.

Пројекат је претходио доношењу Правилника о методологији за прикупљање података о саставу и количинама комуналног отпада на територији јединица локалне самоуправе, на основу којег ће се од 2012. године вршити извештавање о количини и морфолошком саставу комуналног отпада. Применом методологије која је коришћена током израде пројекта очекују се комплетнији подаци и знатно боље извештавање.

Резултати о количинама генерисаног отпада који су пројектом добијени за одабране општине приказани су у табели 3.1.3, а дневне количине отпада по становнику на графикону 3.

Табела 3.1.3. Генерисане количине комуналног отпада

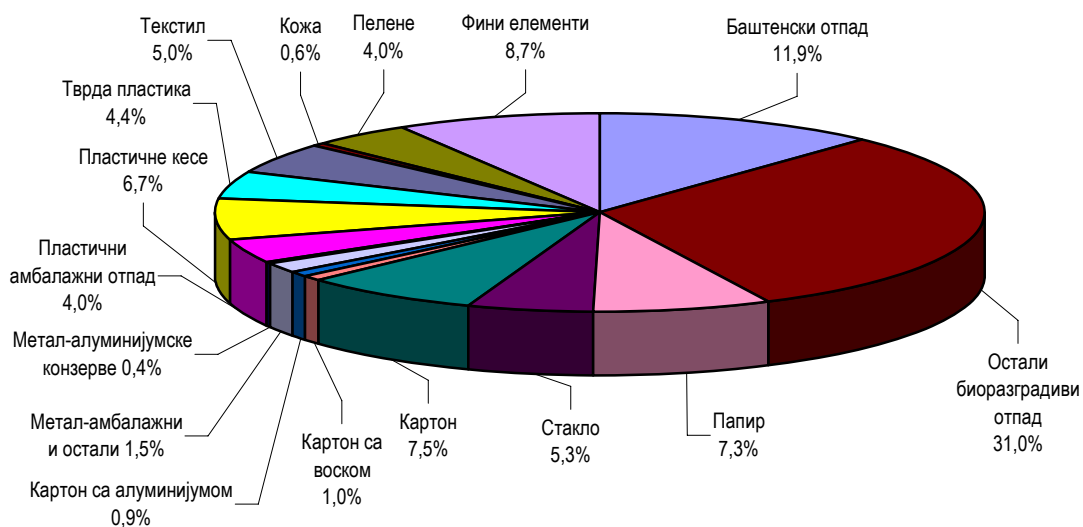
Општина	Број становника	Маса генерисаног отпада ²³	Маса отпада по становнику, дневно	Маса отпада по становнику, годишње
		(t/нед.)	(kg/ст./дан)	(kg/ст./год.)
Инђија	49 258	363	1,05	383
Сомбор	56 734	269	0,67	246
Нови Кнежевац	9 648	40	0,59	214
Шабац	123 155	463	0,59	209
Топола	25 292	51	0,29	105
Крагујевац	185 000	897	0,70	252
Бор	55 817	125	0,32	116
Ниш	239 596	1 230	0,73	266
Нови Сад	314 192	2 560	1,16	424
Београд	1 392 691	10 382	1,08	394

Током Пројекта, општинама у којима је вршено мерење генерисаних количина отпада придружене су општине сличних карактеристика, а затим је посматран број становника за сваку општину, на основу чега се дошло до података о томе колико отпада свака општина генерише. Сабирањем података добијено је да се у Републици Србији генерише 2.226.427 тона отпада у току летњег периода, 1.857.589 тона у току зимског периода и 2.086.212 тона отпада у току пролећног периода.

Такође је направљена пројекција морфолошког састава отпада на нивоу целе Републике. Удео укупног броја становника општине у којој је вршено мерење и њој придружених општина множио се процентуалним вредностима сваке од категорија отпада. Сабирањем резултата добијена је процентуална заступљеност свих категорија отпада за Републику Србију.

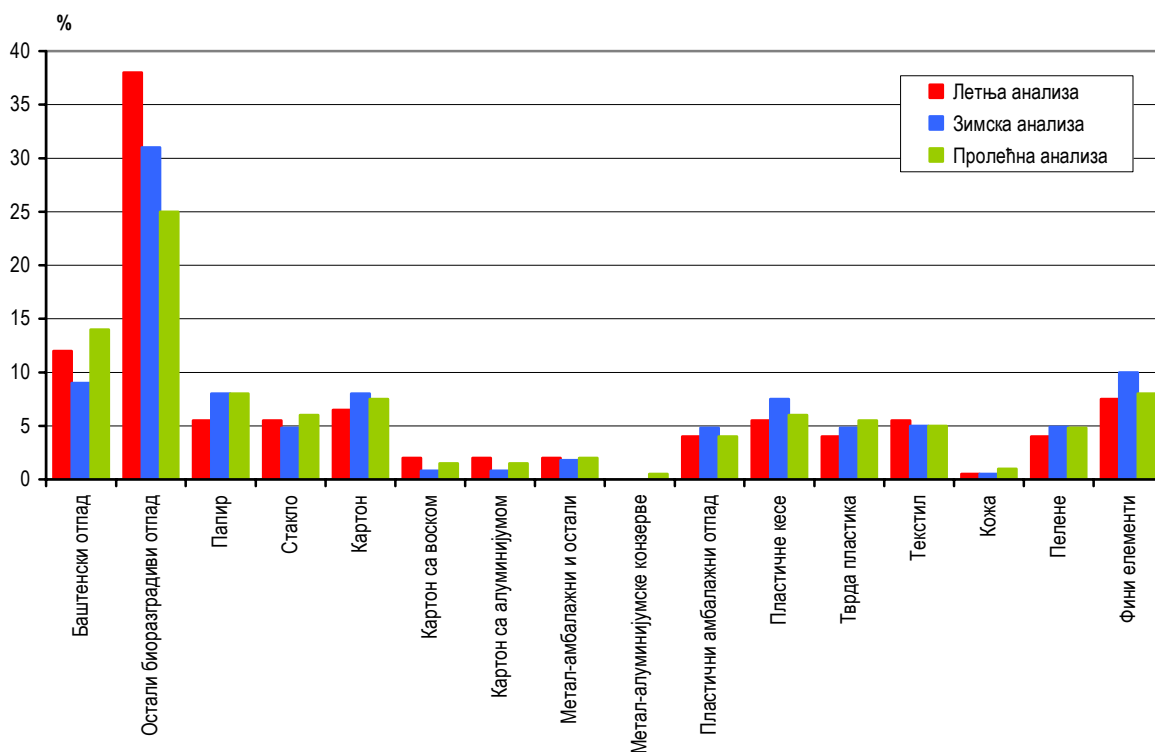
²² Пројекат је урадио Факултет техничких наука из Новог Сада, Департман за инжењерство заштите животне средине.

²³ Измерено пројектом

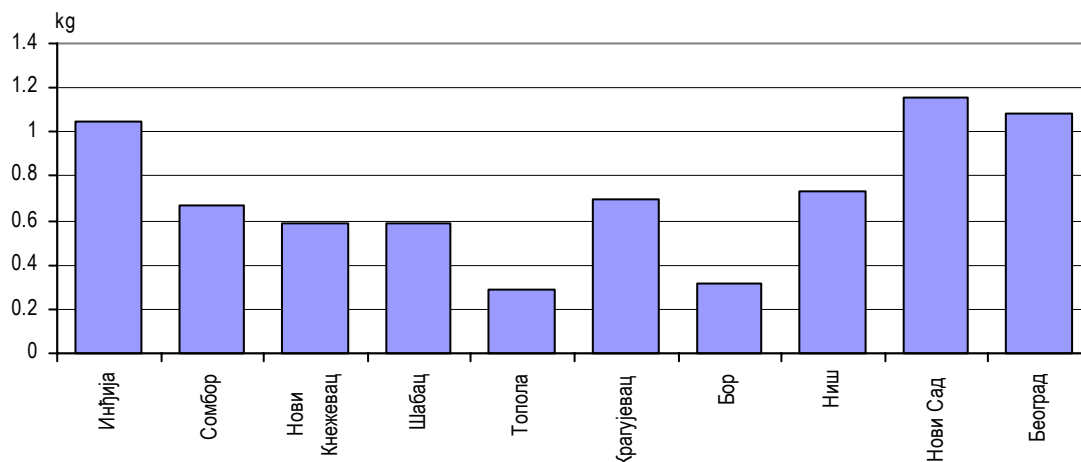

Графикон 1. Морфолошки састав комуналног отпада у Републици Србији

На графикону број 2 дат је упоредни приказ морфолошког састава отпада у летњем, зимском и пролећном периоду, добијен на основу резултата Пројекта. Наиме, на бази вишекратних снимака стања на терену, као и на бази дугогодишњег искуства, може се закључити да и морфолошки састав отпада варира у зависности од доба године.

Графикон 2: Упоредни приказ морфолошког састава отпада у летњем, зимском и пролећном периоду у Републици Србији

Графикон 3: Генерисане количине комуналног отпада по становнику – дневно

3.2. Генерисање отпада према Уредби о статистици отпада (2150/2002/EC) – индустријски отпад

У складу са Законом о званичној статистици, Стратегијом развоја званичне статистике и Програмом званичне статистике за период 2011–2015, Републички завод за статистику спроводи статистичко истраживање о индустријском отпаду у складу са Уредбом о статистици отпада (2150/2002/EC), као и одговарајућом пратећом регулативом (Каталог отпада²⁴, који је усклађен са Европским каталогом отпада²⁵);

Један од циљева истраживања о индустријском отпаду је и прикупљање података о врстама и количинама отпада које генеришу (стварају) пословни субјекти из сектора индустрије.

Извештајне јединице овог истраживања су пословни субјекти регистровани према Класификацији делатности у секторима: Рударство, Прерађивачка индустрија и Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром, и областима: Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде и Уклањање отпадних вода, као и локалне јединице из других сектора које обављају индустријску делатност. Обухват истраживања о индустријском отпаду је потпун за пословне субјекте са 10 и више запослених који своју делатност обављају на целокупној територији Републике Србије. У 2011. години истраживање је спроведено пробно за области: Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде и Уклањање отпадних вода.

Метод прикупљања података је извештајни, тј. извештајна јединица саставља извештај на упитнику ОТ-Инд. Завод податке о отпаду прикупља према Каталогу отпада (Европска листа отпада), који се потом агрегирају према (EWC–Stat) статистичкој класификацији отпада. Извештајне јединице достављају Годишњи извештај о индустријском отпаду за претходну годину надлежном подручном одељењу до истека рока предвиђеног годишњим планом. Свако подручно одељење, након визуелне контроле и провере идентификационих података, обједињене извештаје доставља Групи за статистику животне средине, где се врши детаљна контрола квалитета података, унос података, логичка контрола, обрада излазних табела и дисеминација података.

Резултати истраживања о генерисаном отпаду приказани су у табели 3.2, док се табеле са детаљнијим подацима налазе у Прилогу 1.

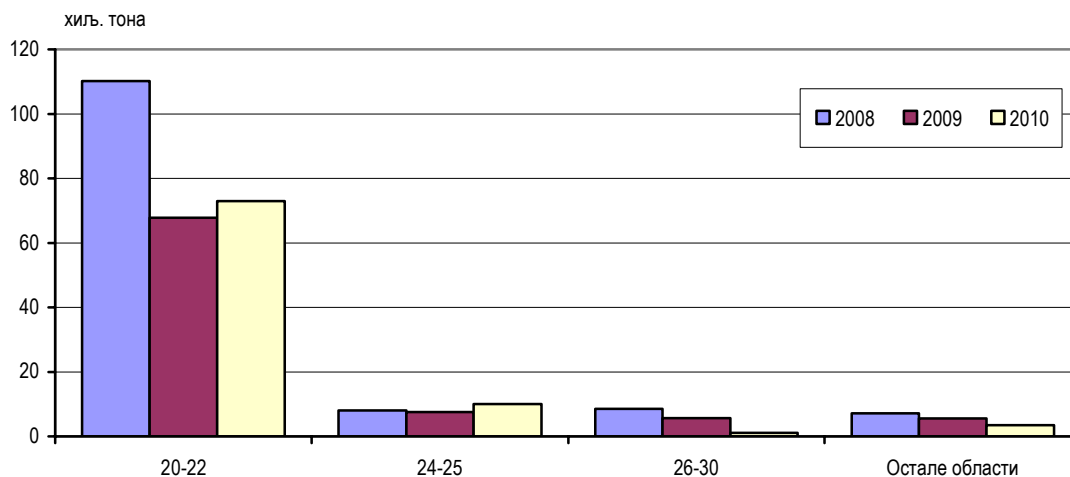
²⁴ Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС“, број 56/10)

²⁵ European List of Waste (LoW) – Одлука Европске комисије 2000/532/EC

Табела 3.2. Генерисање отпада у Републици Србији, 2008–2010.

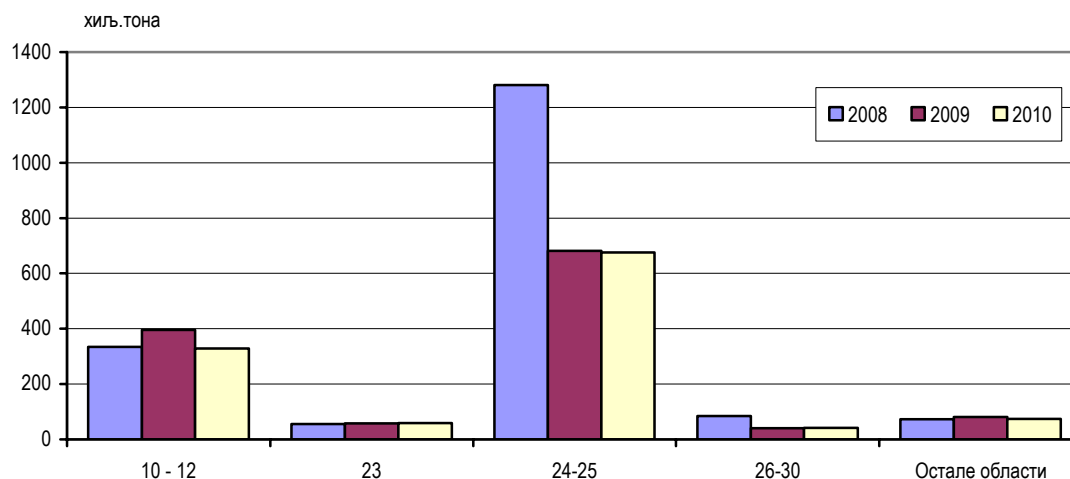
Отпад из пословних субјеката (КД 05–35) ²⁶	2008	2009	2010
Укупно	22 671 119	28 662 030	33 721 344
Опасан отпад	8 331 354	10 031 220	11 149 603
Неопасан отпад	14 339 766	18 630 811	22 571 742

На основу података из графикана 4. односно табеле 1, Генерисање отпада из различитих сектора (из Прилога 1), из које су коришћени подаци, може се видети да је највеће генерисање опасног отпада у областима: Производња хемикалија и хемијских производа, Производња основних фармацеутских производа, препарата и Производња производа од гуме и пластике.

Графикон 4. Генерисање опасног отпада у прерађивачкој индустрији

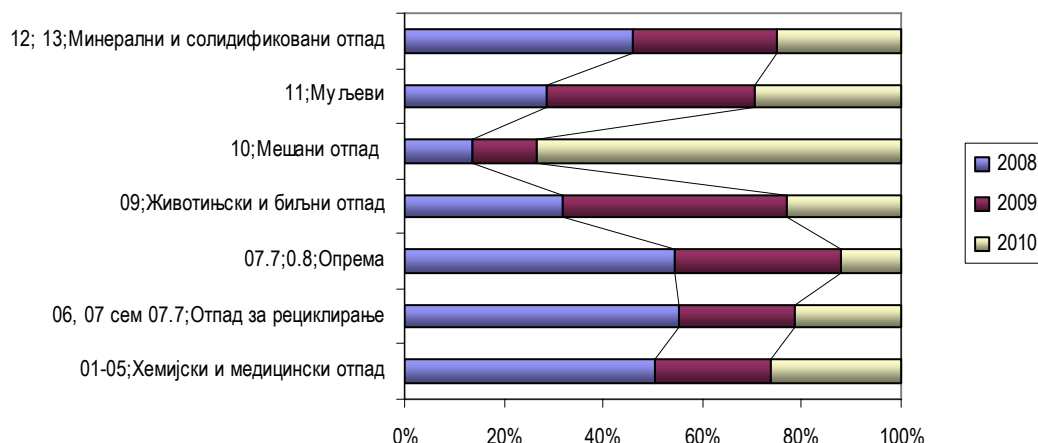
Највећа количина неопасног отпада у прерађивачкој индустрији (графикон број 5) генерише се у областима Производња основних метала и Производња металних производа, осим машина.

Графикон 5. Генерисање неопасног отпада у прерађивачкој индустрији

²⁶ Рударство, Прерађивачка индустрија и Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром

На графикону број 6 приказана је структура генерисаног отпада у областима КД (10–33) по групама EWC–Stat. Подаци за 2008. и 2009. годину агрегирани су према EWC–Stat Ver. 3, а за 2010. годину према EWC–Stat Ver. 4

Графикон 6. Структура генерисаног отпада у прерађивачкој индустрији

3.3. Генерисање отпада према Протоколу E-PRTR²⁷

Пословни субјекти који подлежу обавези извештавања према Правилнику у складу са Протоколом E-PRTR²⁸ извештавају Агенцију путем обрасца, који је саставни део Правилника. Правилником је прецизно дефинисано која су предузећа у обавези да достављају податке Агенцији за заштиту животне средине, и то према минималним граничним вредностима капацитета и просечном броју запослених у одговарајућим привредним делатностима (ови параметри се разликују за потребе извештавања према националном и локалном регистру извора загађивања).

Сви подаци се путем прописаних образаца, који су саставни део овог Правилника, достављају у штампаној и електронској форми Агенцији (за Национални регистар) или јединици локалне самоуправе (за локални регистар), најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

Остала предузећа Агенцију извештавају о отпаду који производе у току своје делатности односно који преузимају да би га подвргли третману, депоновали или извршили прекогранично кретање на одговарајућим обрасцима (ГИО1–ГИО5), који су саставни део Правилника о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду²⁹.

Подаци о генерисаном отпаду из пословних субјеката према Протоколу PRTR приказани су у табели 3.3.

Табела 3.3. Генерисање отпада према Протоколу PRTR

	2008	2009	2010
Укупно	3 874 930	1 734 230	7 327 714
Опасан отпад	2 084 400	586 341	123 157
Неопасан отпад	1 790 530	1 168 889	7 204 556

²⁷ The European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR)

²⁸ The European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR)

²⁹ „Службени гласник РС”, број 95/10

3.4. Амбалажни отпад

Управљање амбалажом и амбалажним отпадом и извештавање регулисано је Законом о амбалажи и амбалажном отпаду³⁰. Правни субјекти који производе амбалажу или амбалажни отпад или управљају њима имају обавезу да поступају у складу са одредбама Закона и одговарајућим подзаконским актима, и о томе достављају годишње извештаје Агенцији за заштиту животне средине (то су: произвођач, увозник, пакер/пунилац и испоручилац амбалаже, односно оператер на кога су пренете обавезе управљања амбалажним отпадом). Процена је да у Републици Србији послује између 5.500 и 6.000 правних субјеката (произвођача и увозника). Током 2010. године дозволу за управљање амбалажним отпадом добила су три оператера, као и један оператер за самостално управљање сопственим амбалажним отпадом.

У октобру 2009. године донета је Уредба³¹ о утврђивању плана смањења амбалажног отпада за период од 2010. до 2014. године. Том уредбом утврђују се циљеви који се односе на: сакупљање амбалаже и амбалажног отпада, поновно искоришћење и рециклажу амбалажног отпада. Зато је неопходно вршити извештавање на наведени начин и на прописаним обрасцима, како бисмо имали тражене податке који су битни за испуњавање ових циљева.

Према извештају Агенције о управљању амбалажом и амбалажним отпадом, на прописаним обрасцима, који су саставни део Правилника³² о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом у 2010. години, а према подацима достављеним до 10. маја 2010. године, укупна количина амбалаже стављене на тржиште Републике Србије износи 327.937 t. Оквирна процена количине амбалаже која је пуштена на тржиште у току 2010. године, а обвезници о томе нису доставили извештај Агенцији, износи око 100.000 t. Количина преузетог амбалажног отпада износи 84.967 t, док количина поновно искоришћеног амбалажног отпада износи 84.087 t. На основу чињенице да планом смањења амбалажног отпада национални циљ управљања амбалажним отпадом у 2010. години износи 5%, као и на основу достављених података, може се закључити да је национални циљ за Републику Србију за 2010. годину испуњен у вредности од 19,6%.

У циљу достизања националних циљева и у 2011. години, предложен је и низ активности које је потребно иницирати или побољшати, од којих су најважније подизање нивоа свести становништва и капацитета правних лица, интензивније укључивање комуналних предузећа у локалним самоуправама у имплементацију система управљања амбалажом и амбалажним отпадом и појачан инспекцијски надзор предузећа.

Табела 3.4. Амбалажни отпад

	2010
Укупна количина амбалаже стављене на тржиште	327 937
Количина преузетог амбалажног отпада	84 967
Количина поновно искоришћеног амбалажног отпада	84 087

3.5. Посебни токови отпада

Закон о управљању отпадом у поглављу 7, „Управљање посебним токовима отпада“, прописује начине управљања појединим посебним токовима отпада и обавезу извештавања власника ових врста отпада према Агенцији за заштиту животне средине. На основу Уредбе³³ о производима који после употребе постају посебни токови отпада врши се прикупљање и обрада података о поменутих производима пласираним на тржиште Републике Србије, а то су: гуме, батерије и акумулатори, уља, електрична и електронска опрема, као и производи који садрже азбест.

Након обраде података за 2010. годину о преузетим и третираним количинама отпада који настаје након коришћења поменутих производа, а који су достављени Агенцији, добијени резултати су заједно са проценом о отпаду „стављеном“ на тржиште приказани у табели 3.5.

Табела 3.5. Количина преузетих и третираних врста посебних токова отпада у 2010. години

Посебни токови отпада	Стављено ³⁴ на тржиште	Преузето	Третирано
Отпадне гуме	104 232	19 194	22 424
Отпад који садржи азбест	2 076	0	0
Истрошене батерије и акумулатори	-	25 832	25 385
Отпадна уља	71 142	423	405
Отпад од електричних и електронских уређаја	58 943	2 938	2 903

³⁰ „Службени гласник РС“, број 36/09

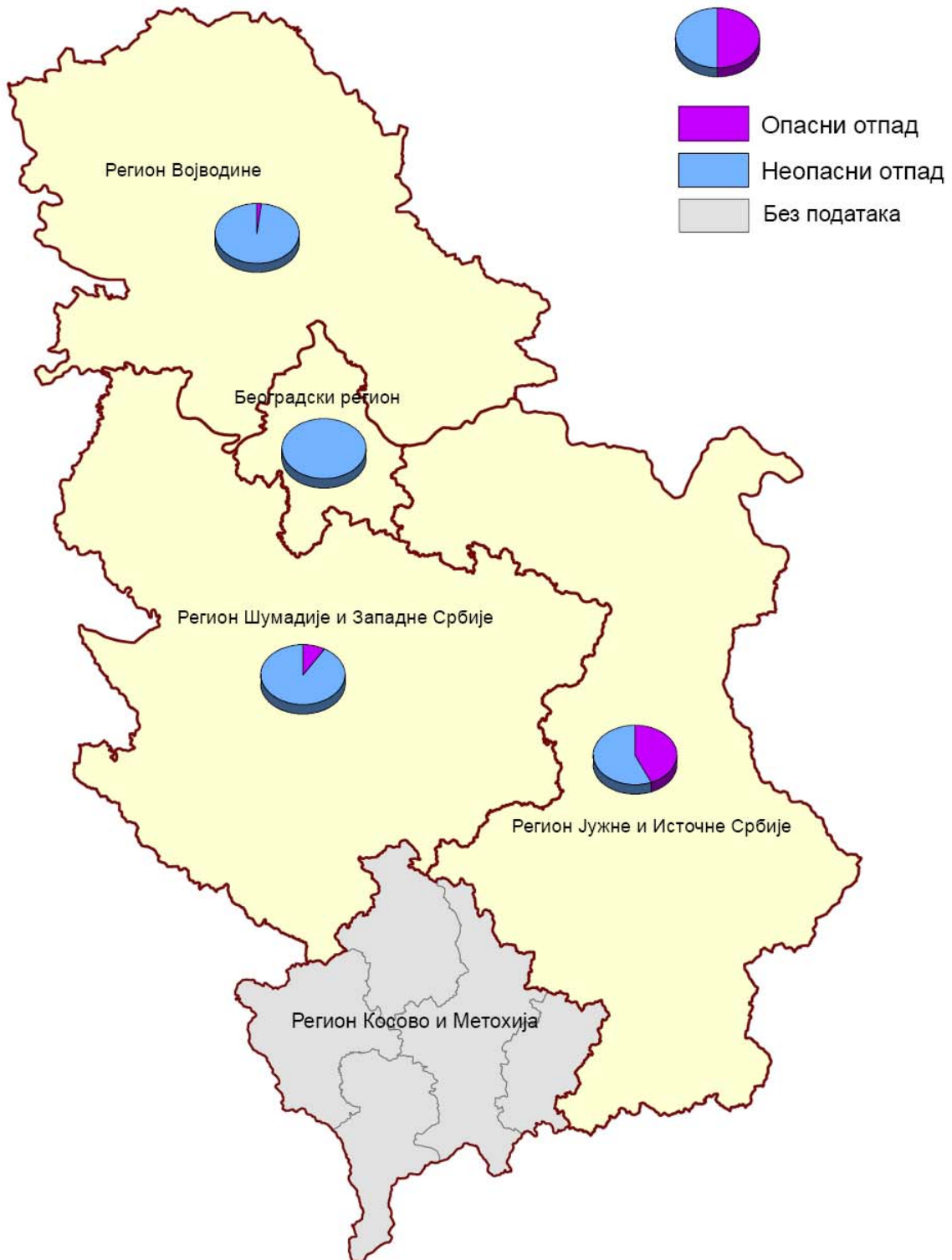
³¹ „Службени гласник РС“, број 88/09

³² „Службени гласник РС“, број 21/10

³³ „Службени гласник РС“, бр. 89/09, 8/10, 21/10 и 54/10

³⁴ Процена: Укупна количина производа стављена на тржиште Републике Србије добијена је на основу података Управе царина о увозу и података Агенције о производњи

Генерисани опасни и неопасни отпад, по регионима у 2009. години, t

Републички завод за статистику

4. ПОСТУПАЊЕ СА ОТПАДОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Бројне анализе су показале да је један од највећих еколошких проблема у Републици Србији неодговарајуће поступање са отпадом. Комунални отпад се одлаже, углавном, на неуређене депоније, а постоји и огроман број дивљих депонија које су настале због несавесног поступања становништва чија домаћинства нису покривена организованим сакупљањем отпада. Процењује се да се на годишњем нивоу сакупља више од два милиона тона отпада који укључује отпад из домаћинстава, комерцијални отпад и неопасан индустријски отпад, али и отпад из здравствених установа, кланични и грађевински отпад. Посебан проблем представља стварање велике количине опасног индустријског и медицинског отпада, укључујући отпадна моторна уља, мешане органско-водене емулзије и остали опасан отпад. Не постоје постројења за третман и одлагање опасног отпада нити одговарајући простор за складиштење. Опасан отпад се привремено складишти у, углавном, неодговарајућим условима на месту настанка, али се често без икакве контроле одлаже на комуналне или дивље депоније.

И поред постојећих законских одредаба које указују на потребу примене рециклаже секундарних сировина, обим кућног сортирања, одвојеног сакупљања, прераде и поновне употребе рециклираних отпадака на домаћем тржишту и даље није задовољавајући. Постоји евидентна диспропорција између схватања суштине и потребе концепта рециклаже и његове реалне примене у пословној пракси.

Усвајањем Националне стратегије управљања отпадом са програмом приближавања ЕУ, Влада је поставила основу којом се обезбеђују услови за рационално и одрживо управљање отпадом у Републици Србији. Доношењем Закона о управљању отпадом успоставља се интегрално управљање отпадом, и то од његовог настанка преко сакупљања, транспорта, складиштења, третмана до коначног одлагања. Утврђивање савремених принципа, врсте и класификације отпада, планирања управљања, надлежности у управљању, организације управљања, управљање посебним токовима отпада, дозволе за управљање опасним отпадом, прекогранично кретање отпада, извештавање о отпаду и базе података, као и финансирање управљања отпадом, чини овај закон оквирним за управљање отпадом.

4.1. Третман отпада

Отпад представља огроман губитак ресурса у виду материјала и енергије, а неадекватно управљање отпадом његово и одлагање може имати озбиљан велики на животну средину и озбиљне последице. Депоније, на пример, заузимају значајне површине и могу да изазову загађење ваздуха, воде и земљишта, док неконтролисано спаљивање отпадног материјала може да доведе до емисије опасних загађивача у ваздух.

У складу са политиком ЕУ о управљању отпадом, циљ је да се смањи штетан утицај отпада на животну средину и здравље људи, тј. да се смањи односно спречи стварање отпада, да се постигне већи ниво рециклаже и омогући безбедно одлагање отпада.

Третман отпада³⁵ обухвата физичке, термичке, хемијске или биолошке процесе, укључујући и разврставање отпада, који мењају карактеристике отпада с циљем смањења запремине или опасних карактеристика, олакшања руковања отпадом или подстицања рециклаже, и укључује поновно искоришћење и рециклажу отпада.

Поновно искоришћење отпада је било који поступак у коме се отпад поново користи, мењајући друге материјале који би морали да испуне ту функцију.

Рециклирање „означава сваки поступак поновног искоришћења којим се отпадни материјал прерађује у производ, материјал или супстанцу за првобитну намену или у друге сврхе“.

Одлагање отпада је било који поступак или метод који се примењује у случају када не постоје могућности регенерације, рециклаже, прераде, директног поновног коришћења или употребе алтернативних извора енергије.

4.2. Третирање отпада према Уредби о статистици отпада (2150/2002/ЕС) – индустријски отпад

Оквирна директива о отпаду³⁶, Уредба о прекограничном кретању отпада³⁷ и Уредба о статистици отпада³⁸ захтевају да у поступак поновног искоришћења и одлагања отпада стоји одговарајућа ознака³⁹ поступка поновног искоришћења (R) или одлагања (D). На основу такве поделе третмана отпада са ознакама (R) и (D) (Прилог број 2) обрађују се подаци на европском нивоу у складу са поменутиим уредбама.

Класификација према поступцима (R) и (D) користи се за праћење поступка поновног искоришћења/одлагања отпада унутар земље, при прекограничном кретању отпада, у поступцима издавања дозвола за делатности третмана отпада и за друге намене.

³⁵ Дефиниција из Закона о управљању отпадом

³⁶ Waste Framework Directive (Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on waste and repealing Directives (OJ L 312, 22.11.2008. p.3)

³⁷ Waste Shipment Regulation - Regulation (EC) No 1013/2006 of the European Parliament and of the Council of 14 June 2006 on shipments of waste (OJ L 190, 12.7.2006. p. 1-98)

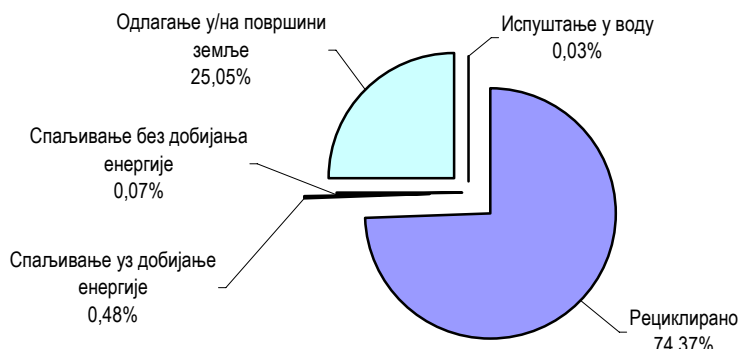
³⁸ Waste Statistics Regulation (EC) No 2150/2002 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2002 on waste statistics (OJ L 332, 9.12.2002. p.1)

³⁹ Прилог 2

Републички завод за статистику прикупља податке о третирању отпада⁴⁰ следећи захтеве из Анекса II Уредбе о статистици отпада и дефиниције Оквирне директиве о отпаду⁴¹, где се **третман отпада** користи као термин који обухвата операције поновног искоришћења и одлагања отпада, укључујући и припремне операције.

Поступање са индустријским отпадом (одлагање, спаљивање и поновно искоришћење отпада) из пословних субјеката регистрованих у областима делатности 05–35 Класификације делатности приказано је у табели 4.2, а графички приказ у графикону 7 (на основу табеле 8 из прилога 1).

Графикон 7. Третман опасног отпада у прерађивачкој индустрији, КД (10–33), 2009.

Табела 4.2. Третирани отпад⁴² у складу са Уредбом о статистици отпада (2150/2002-[ЕС])

Третирани отпад из пословних субјеката (КД 05–35) ⁴³	Укупно	Опасни отпад	Неопасни отпад
		2008	
Укупно	21 476 445	8 324 057	13 152 387
Одложено	20 908 098	8 255 182	12 652 917
Спаљено	34 416	2 479	31 937
Поновно искоришћено	533 931	66 397	467 534
		2009	
Укупно	27 843 823	10 023 226	17 820 596
Одложено	27 303 332	9 963 591	17 339 742
Спаљено	18 164	436	17 729
Поновно искоришћено	522 326	59 200	463 126
		2010	
Укупно	32 964 973	11 140 891	21 824 082
Одложено	32 495 620	11 082 029	21 413 591
Спаљено	27 005	1 187	25 818
Поновно искоришћено	442 347	57 675	384 673

У Прилогу 1 детаљније су дати подаци о третирању отпада према Уредби о статистици отпада (2150/2002[ЕС]), према врстама третирања опасног и неопасног отпада, према делатности где се обавља третирање, према интерно одложеном, спаљеним (уз добијање енергије или без тога), рециклираним или испуштеним у воде количинама отпада и са одговарајућим ознакама поступака прераде или депоновања.

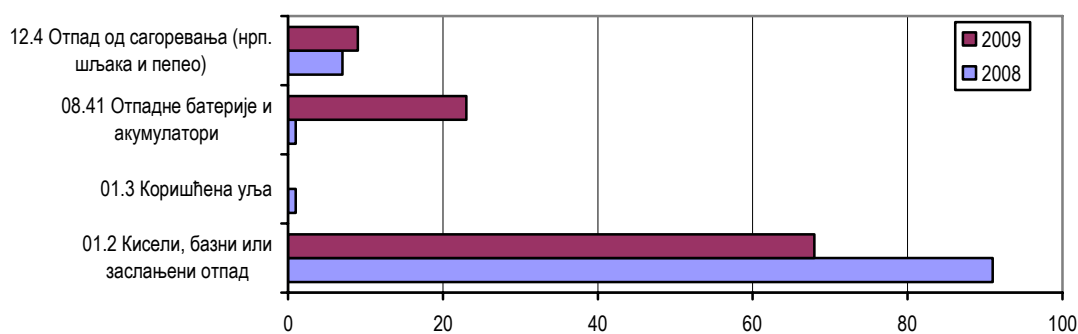
На графикону број 8 приказана је структура поново искоришћеног опасног отпада, а на графикону број 9 структура поново искоришћеног неопасног отпада у секторима Рударство, Прерађивачка индустрија и Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром. За графикон су коришћени подаци из табеле 3, Третман отпада – Операције поновног искоришћења отпада (Прилог 1).

⁴⁰ Годишње статистичко истраживање о индустријском отпаду

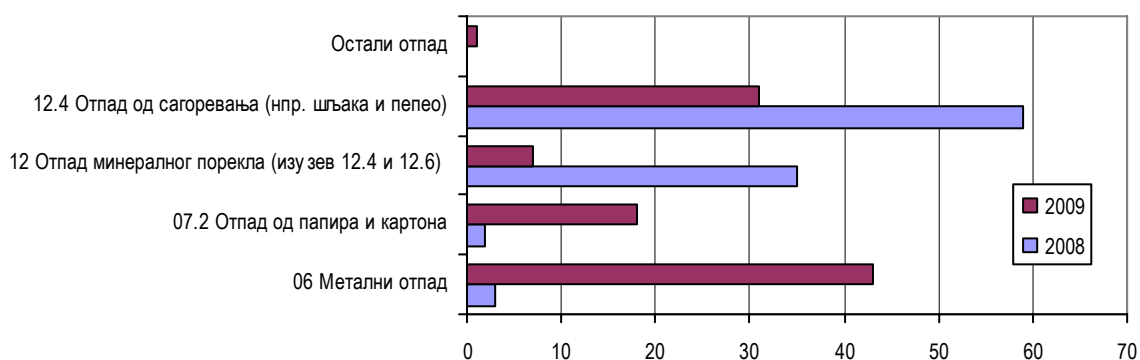
⁴¹ Waste Framework Directive, 2008/98/EC

⁴² Истраживањем су обухваћени сви пословни субјекти са 10 и више запослених у секторима: Рударство, Прерађивачка индустрија и Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром.

⁴³ Отпад који није третиран у областима индустрије (КД 05–35) предат је на даљи третман, одложен на комуналну депонију или се чува на привременом складишту.

Графикон 8. Структура поново искоришћеног опасног отпада у %

Графикон 9. Структура поново искоришћеног неопасног отпада у %

4.3. Третирање отпада према Протоколу Е-PRTR⁴⁴

На основу података које је прикупила Агенција од привредних субјеката који подлежу обавези достављања извештаја према Правилнику, који је у складу са Протоколом Е-PRTR, Агенција за заштиту животне средине приказала је податке о третирању отпада у Републици Србији у табели 4.3.

Табела 4.3. Поступање са отпадом према Протоколу Е-PRTR, 2008–2010.

	Укупно	Опасни	Неопасни
		2008	
Укупно	19 203 168	17 631 248	1 571 920
Одложено	18 246 658	17 627 348	619 310
Спаљено	...	...	...
Поново искоришћено	956 510	3 900	952 610
		2009	
Укупно	1 335 650	27 510	1 308 140
Одложено	147 820	...	147 820
Спаљено	...	...	...
Поново искоришћено	1 163 070	27 510	1 160 320
		2010	
Укупно	1 084 819	...	103 740
Одложено	103 740	...	103 740
Спаљено	...	...	...
Поново искоришћено	981 079	...	...

⁴⁴ The European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR)

4.4. Поступање са медицинским отпадом

Начин и поступак управљања опасним отпадом из објеката у којима се обавља здравствена заштита прописује се Правилником о управљању медицинским отпадом⁴⁵. Ова врста отпада захтева посебно поступање, а обухвата: инфективни и високо инфективни отпад, патоанатомски отпад, оштре предмете, фармацеутски, цитотоксични отпад, отпад загађен крвљу и телесним течностима, хемијски отпад, отпад са високим садржајем тешких метала, отпадне боце под притиском и радиоактивни медицински отпад.

У 2009. години Агенција за заштиту животне средине добила је извештаје од 141 здравствене установе (домови здравља, клинички центри, болнице, институти, ветеринарске станице итд.) на основу којих је укупно генерисано 6.754 тоне и 7.567 литара медицинског отпада, као и 409 комада боца под притиском.

Табела 4.4. Подаци о поступању са медицинским отпадом, 2009.

	Укупно	Опасни	Неопасни
Медицински отпад	699	...	699
Одложено	...	...	...
Спаљено	...	...	...
Поново искоришћено	699	...	699

На основу података о количинама отпада потеклог из здравствене заштите људи и животиња који су достављени 2010. године од стране 178 здравствених установа, у 2010. произведено је 2.402 тоне отпада. Највише отпада чини отпад чије сакупљање и одлагање подлеже посебним захтевима због спречавања инфекције (2.104 тоне), а затим употребљени завоји и оштри инструменти.

За исти период у овим установама је произведено 1.909 тона комуналног отпада.

Тридесет пет здравствених установа које поседују постројења за третман медицинског отпада доставило је податке о количинама медицинског отпада који су преузеле на третман (952 тоне) и о количинама медицинског отпада које су третирали у 2010. години (700 тона).

4.5. Поступање са комуналним отпадом

Агенција прикупља податке о комуналном отпаду и они су приказани у табели 4.5. На основу података може се видети благи пораст вредности количина прикупљеног и депонованог отпада од стране ЈКП у 2010. години у односу на претходне године, што се објашњава побољшањем у прикупљању података. Међутим, комплетним подацима о поступању са отпадом још се не располаже.

Табела 4.5. Подаци о поступању са комуналним отпадом, 2008–2010.

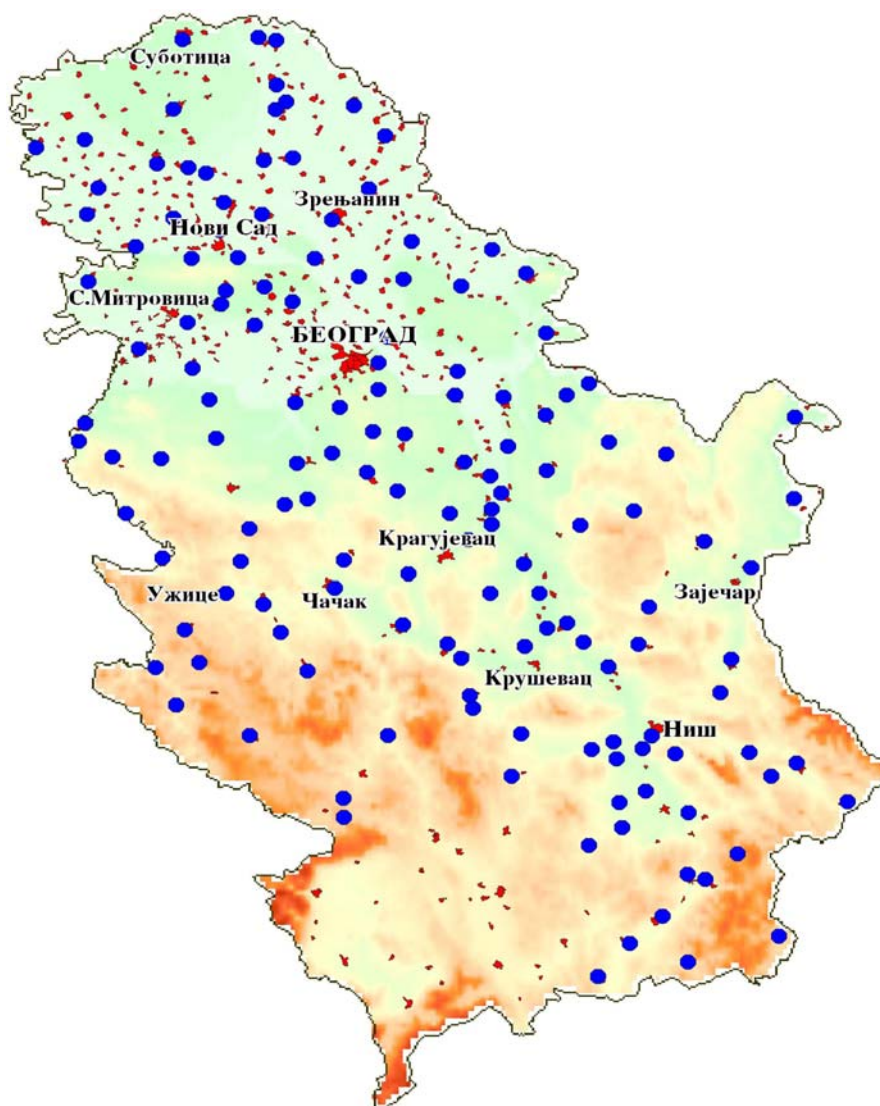
Комунални отпад	2008	2009	2010
Укупно	1 520 000	1 580 000	1 590 000
Одложено	1 520 000	1 580 000	1 590 000
Спаљено	...	...	...
Поново искоришћено	...	...	...

4.6. Одлагање отпада на депоније

На територији Републике Србије одлагање на локалне депоније практично је једини начин управљања отпадом. Локалне депоније, са веома мало изузетака, не задовољавају ни основне хигијенске и техничко-технолошке услове. Већина депонија није прописно ни лоцирана, а поред свега нека од постојећих одлагалишта практично су попуњена.

На простору Републике Србије, у оквиру пројекта Иновирање катастра одлагалишта отпада у Републици Србији, лоциране су 164 депоније које користе општинска јавна комунална предузећа за одлагање отпада (слика 1).

⁴⁵ „Службени гласник РС”, број 78/10

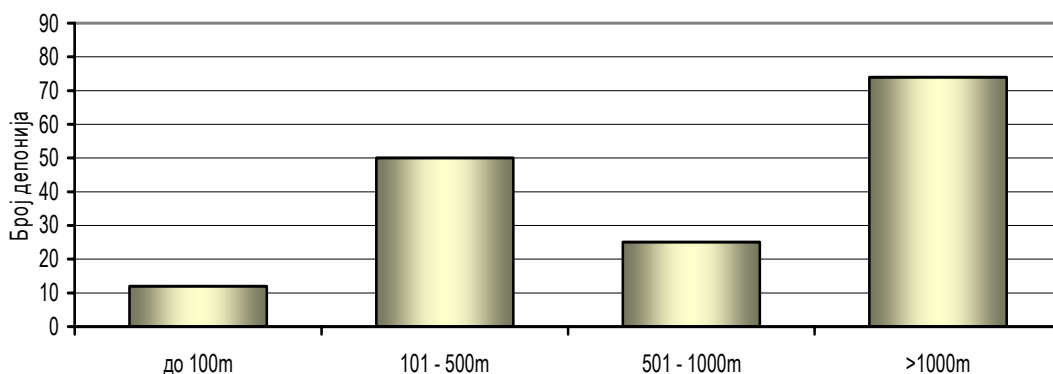

Приказ депонија у Републици Србији

Старост појединих депонија је различита тако да су пет нових депонија (Бачка Паланка – Обровац, Бела Паланка, Мало Црниће, Панчево и Тутин) почеле са радом у току 2005. године, док је нпр. депонија у Силбашу, општина Бачка Паланка, у функцији од 1956. године.

Подаци о димензијама и запремини тела депонија нису најпоузданији, јер су тражене величине већином процењене, а за многе од њих не постоји одговарајућа техничка документација. Највеће депоније налазе се у Београду, Нишу и Новом Саду.

За прикупљање отпада користе се најразличитије врсте возила, од специјалних ротопрес ауто-смећара и ауто-подизача за велике контејнере до обичних камиона и трактора са приколицом. У великом броју општина евидентиран је недостатак одговарајуће механизације за прикупљање отпада, а слична је ситуација и са механизацијом која се користи на самим депонијама. За разгртање, равнање и збијање отпада најчешће се користе булдозери, док се на 10 депонија за сабијање отпада користе компактори. На више депонија механизација се повремено услужно изнајмљује.

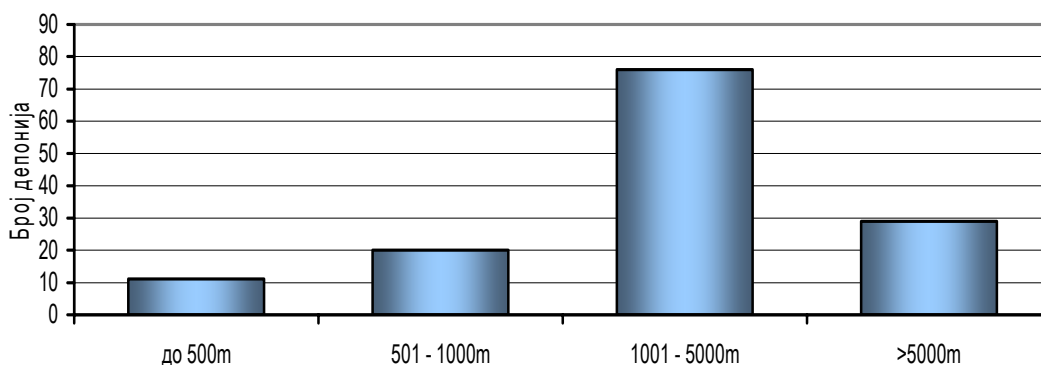

Графикон 10. Удаљеност депонија од насеља

Од укупног броја депонија, 12 (7,3%) депонија се налази на удаљеностима мањим од 100 m од насеља. Овакви подаци говоре о угрожености становништва од загађења које се емитују са депоније, али и о могућим појавама болести које преносе мишеви, пацови и друге животиње које су стални становници депонија.

Прикупљени подаци о удаљеностима депонија од водених површина показују да се 15,2% депонија налази на удаљеностима мањим од 50 m од обале реке, потока, језера или акумулације. Од тог броја, 14 депонија се практично налази на самој обали водотока или у његовом трupu.

Подаци о удаљеностима депонија од изворишта водоснабдевања приказани су на слици 3. На удаљеностима мањим од 500 m од зоне водоснабдевања налази се 11 (6,7%) депонија, а још 20 (12,2%) на удаљеностима мањим од 1.000 m.

Графикон 11. Удаљеност депонија од изворишта водоснабдевања

Податке о удаљености депонија од заштићених природних добара и споменика културе пријавиле су само 63 општине. У три општине, депоније су удаљене мање од 100 m од наведених објеката, док их је још осам на удаљеностима мањим од 1.000 m.

У табели 4.6. приказан је број депонија на којима се одлажу поједине врсте отпадних материјала.

Табела 4.6. Врсте отпадних материјала на депонијама

Врсте отпадних материјала	Број депонија
Комунални отпад (кућни отпад)	163
Метални отпад и делови кућних апарата	138
Хаварисана возила	82
Амбалажни отпад	
Стакло	160
Пластика	159
Папир	158
Картон	157
Лименке	156
Пољопривредни отпад	82
Грађевински отпад	134
Електронски отпад	52
Опасни отпад	60
Медицински отпад	84
Животињски отпад (угинуле животиње, отпад из кланица)	83
Отпадне гуме	117
Зелени отпад из башта и окућница и са јавних површина	134
Шумарски отпад и отпад од прераде дрвета	48
Индустријски отпад и отпад из рударства	30
Муљевци/талози/пепео/шљака/јаловина/блато	95

На основу ових података можемо закључити да се на депонијама, осим комуналног отпада, налазе и многе друге врсте отпада чије је депоновање строго забрањено у земљама ЕУ.

Присуство дима је забележено на 101 депонији. На овим депонијама повремено или стално сагоревају отпадне материје, а гасови који настају као продукт разградње органских материја из отпада емитују су у ваздух, угрожавајући животну средину на ширем простору.

Материје које у највећој мери загађују ваздух, а емитују се са депонија јесу азотни и сумпорни оксиди, ПАУ, диоксини, фурани, прашина и тешки метали. Са комуналних депонија се емитује и депонијски гас као нуспродукт процеса разградње депонованог отпада, који садржи око 50% метана. Поред тога, емитују се и непријатни мириси, који имају значајан утицај на квалитет живота у околини депонија.

Неадекватно депоновање отпада на нехигијенским депонијама доводи до загађивања земљишта и подземних вода. Падавине које се филтрирају кроз масу депонованог отпада растварају штетне материје, чиме се загађују и земљиште и подземне воде. Додатни проблем је тај што загађивање тла нема искључиво локални карактер, него долази до загађивања тла и подземних и површинских вода на ширем простору, а посредно и до угрожавања флоре и фауне у и на тлу. Као додатни проблем јавља се загађивање земљишта у околини, отпадом ношеним ветром. Угрожавање буком се јавља током извођења операција на депонији, услед рада грађевинских машина за разношење, равнање и збијање отпада.

Проблеми управљања отпадом нису једнако и равномерно изражени у свим локалним самоуправама, а спровођење активности на увођењу интегралног система зависи првенствено од економске структуре поједине општине. Једно од решења јесте формирање **регионалних центара за управљање отпадом** у оквиру којих ће се отпад сакупљен из више општина третирати на постројењима за сепарацију рециклабилног отпада и остатак одлагати на регионалним депонијама. Овакви региони ће имплементирати принципе интегралног система управљања отпадом за дужи период, у складу са Стратегијом управљања отпадом за период 2010–2019. године.

Према подацима Одељења за управљање отпадом Министарства животне средине, рударства и просторног планирања:

- У функцији су регионалне санитарне депоније у Кикинди, Лапову, Лесковцу и Јагодини.
- Завршена је депонија „Мунтина падина“ у Пироту, као и депонија „Дубоко“ у Ужицу.
- Изграђена је депонија у Панчеву која није регионалног типа, али има одговарајући капацитет и употребну дозволу за прву фазу.
- Изграђене санитарне депоније које нису регионалног типа смештене су у Врању и Горњем Милановцу.
- У току је изградња депонија у Сремској Митровици и Новој Вароши.
- У припреми је документација за изградњу депонија у Инђији (изградња ове депоније би требало ускоро да почне), Зајечару – „Халово 2“, Суботици и Колубарском округу – „Каленић“. Такође је у току припрема за изградњу депоније у Смедереву.

Након санације, већина досадашњих одлагалишта може бити претворена у трансфер станице и центре за сакупљање рециклабилног отпада, а преостала ће се затворити изградњом регионалних депонија. Предвиђена је изградња 26 регионалних центара за управљање комуналним отпадом (регионалне депоније, постројења за сепарацију рециклабилног отпада, постројења за биолошки третман отпада и трансфер станице у сваком региону). Депоније су неопходне у свакој изабраној опцији третмана, јер увек постоји један део отпада који се мора одложити. За сада постоји шест санитарних депонија које су у функцији и три које су изграђене, али још не раде.

У оквиру пројекта „Идентификација и категоризација депонија на територији Републике Србије“, који је урадила Агенција за заштиту животне средине у сарадњи са Факултетом техничких наука из Новог Сада, указано је на проблем дивљих депонија. На веб-сајту Агенције за заштиту животне средине може се видети приказ дивљих депонија (www.sepa.gov.rs).

У већини случајева дивље депоније се налазе у сеоским срединама и њихово формирање је последица недостатка средстава за побољшање квалитета система прикупљања отпада, али и лоше организације управљања отпадом на локалном нивоу. Осим у селима, дивље депоније се често формирају дуж саобраћајница у путном појасу, од којих је већи проценат на косинама и ножицама насипа путева, одакле се отпадни материјали једноставно бацају киповањем из камиона. Такве депоније су најчешће недоступне за уклањање. За депоновање се користе и природне депресије, јаме и вртаче, где је чишћење практично немогуће.

Подаци о величини тела дивљих и старих депонија и процени количине већ одложеног отпада упућују на чињеницу да се неке од њих користе за одлагање и по више година, као и да се неконтролисано одлажу све врсте отпада – комунални, медицински, лешеви животиња, опасни и др. На дивље депоније, ван контроле јавних комуналних предузећа, баца се око 40% генерисаног комуналног отпада у Републици Србији (према извештају инспекције из 2009. године). Тадашње Министарство животне средине и просторног планирања је то препознало као један од приоритетних проблема, па је у марту 2009. године покренуло акцију „Очистимо Србију“. Ова акција је углавном била базирана на уклањању дивљих депонија на територији Републике Србије по прописаним условима и мерама поступања са отпадом. Циљ акције није био једнократно чишћење дивљих депонија, већ промена свести о значају животне средине, што води ка томе да ефекти акције буду трајни.

4.7. Увоз и извоз отпада према Уредби 2150/2002/ЕС

Према Уредби 2150/2002/ЕС (члан 5), статистика отпада треба да обухвати податке за увоз и извоз отпада који нису обухваћени Уредбом о прекограничном кретању отпада⁴⁶. Ова врста података омогућава да се употпуни слика о токовима отпада, успостави веза између статистичких података о генерисању и третману отпада, да се постигне виши ниво у употреби података статистике отпада (за индикаторе, анализе и сл.), као и да се сагледају реални капацитети за рециклирање, нарочито у случају увоза већих количина отпада за поновно искоришћење.

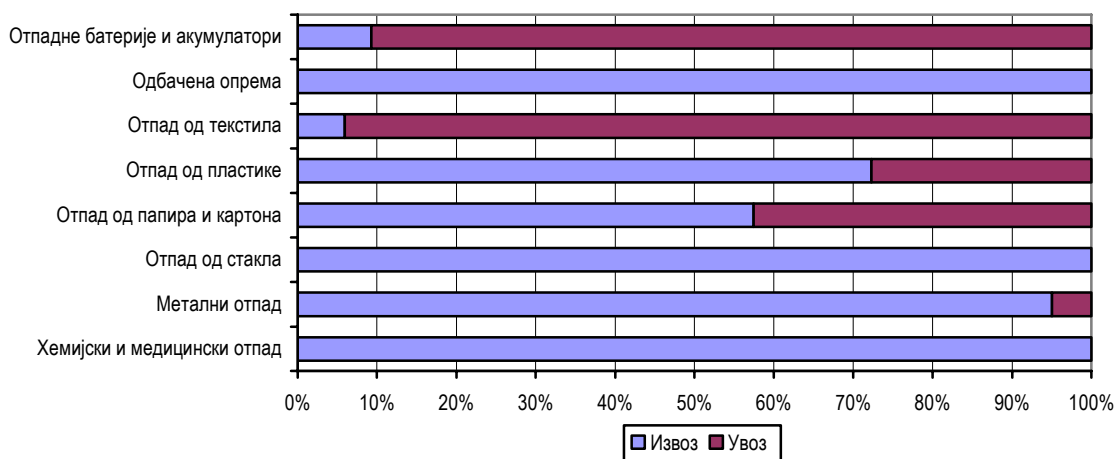
На основу искустава чланица ЕУ, које су спровеле статистичко пилот истраживање о увозу и извозу отпада још у 2005. години, испоставило се да је прикупљање података о извозу и увозу отпада прилично компликовано, јер се могу користити различити извори података. Иако још не постоји адекватна методологија за спровођење истраживања, закључено је да је статистика спољне трговине добар извор података, као једна од могућности.

Такође, на састанку Радне групе за статистику отпада који је одржан 2009. године у Евростату договорено је да се предложене табеле за достављање података о увозу и извозу отпада поједноставе, и то смањењем броја тражених врста отпада према EWC–Stat, као и да се прати само извоз отпада изван земаља ЕУ. Радна група Евростата наставиће рад на опцијама поједностављења табела за достављање података о увозу и извозу отпада, методологији за спровођење истраживања, уважавајући предлоге и сугестије земаља чланица.

У циљу комплетирања базе података о отпаду, Група за статистику животне средине сваке године преузима податке о извозу и увозу неопасног отпада у Републици Србији (табела 4.7) из базе података статистике спољне трговине⁴⁷ Републичког завода за статистику. Подаци се преузимају према захтеваним тарифним ознакама за врсте отпада, а затим се агрегирају према статистичкој класификацији отпада (EWC–Stat) уз поштовање захтева Уредбе⁴⁸ о статистици отпада.

Табела 4.7. Увоз и извоз неопасног отпада

EWC-Stat	Назив групе	2008		2009		2010	
		извоз	увоз	извоз	увоз	извоз	увоз
01–05	Хемијски и медицински отпад	146	...	325	...	114	...
06	Метални отпад	362 899	56 353	348 123	20 921	447 645	23 343
07.1	Отпад од стакла	11 545	...	4 891	53	14 905	1
07.2	Отпад од папира и картона	72 232	11 935	58 626	10 862	63 467	47 008
07.4	Отпад од пластике	2 306	2 370	2 653	1 247	2 387	915
07.6	Отпад од текстила	90	1 370	167	133	70	1 106
08.0 без 08.1–08.41	Одбачена опрема	276	3	304	11	432	...
08.41	Отпадне батерије и акумулатори	...	...	...	283	346	3 369
11 без 11.3	Муљеве	...	...	...	3	...	...

Графикон 12. Увоз и извоз неопасног отпада, 2010.

⁴⁶ 1013/2006/EC – Waste Shipment Regulation

⁴⁷ <http://webzrzs.stat.gov.rs/WebSite/userFiles/file/Spoljna/smet/SMET0160A0C.pdf>

⁴⁸ Waste Stat Regulation 2150/2002(EC)

5. МЕЂУНАРОДНА ПОРЕЂЕЊА

Процес европских интеграција Републике Србије и развојне активности у области заштите животне средине имају за циљ да у наредном периоду обезбеде потпуно усаглашавање са европским законодавством, уз примену и поштовање Основних принципа званичне статистике, које су донеле Уједињење нације, и Кодекса статистичке праксе у процесу хармонизовања стандарда, класификација и методологија ради добијања упоредивих показатеља.

Међународна сарадња, у којој су приоритет европске интеграције, представља основ за увођење, примену и развој међународних статистичких стандарда уз учешће свих одговорних произвођача званичне статистике. У оквиру билатералне међународне сарадње одговорни произвођачи званичне статистике сарађиваће са националним статистичким институцијама других земаља, као и са земљама из региона.

Резултати које у области статистике отпада постижу чланице ЕУ за Републику Србију представљају смернице у процесу хармонизације и усклађивања са ЕУ регулативом, што води ка постизању циљева унапређења стања животне средине (табела 40 из Прилога 1). У табели 5.1. приказане су укупне количине генерисаног отпада из сектора у којима настаје отпад и годишња количина отпада по становнику за земље из региона у 2008. години.

Табела 5.1. Упоредни подаци о генерисаном отпаду земаља из региона⁴⁹, 2008.

Земље региона	Број становника	Рударство, t	Количина отпада по становнику, kg	Прерађивачка индустрија, t	Количина отпада по становнику, kg	Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром, t	Количина отпада по становнику, kg
Бугарска	7 640 238	267 558 647	35 097	3 447 006	452	7 654 555	1 004
Грчка	11 171 740	38 151 604	3 395	5 702 706	507	11 180 698	995
Мађарска ⁵⁰	10 066 158	272 490	27	4 788 947	477	3 050 228	304
Румунија	21 565 119	140 677 024	6 539	11 064 033	514	7 058 116	328
Словенија	2 010 377	54 519	27	1 734 777	858	353 639	175
Хрватска	4 441 238	34 225	8	1 726 759	389	136 461	31
Македонија	2 041 941	...	...	1 362 466	666	...	...
Република Србија ⁵¹	7 365 507	15 009 969	2 038	1 961 276	266	5 699 875	774

Графикон 13. Количина генерисаног отпада по становнику у земљама региона

⁴⁹ Извор: Евростат

⁵⁰ Процена за индикатор, количина отпада по становнику

⁵¹ Извор: Републички завод за статистику

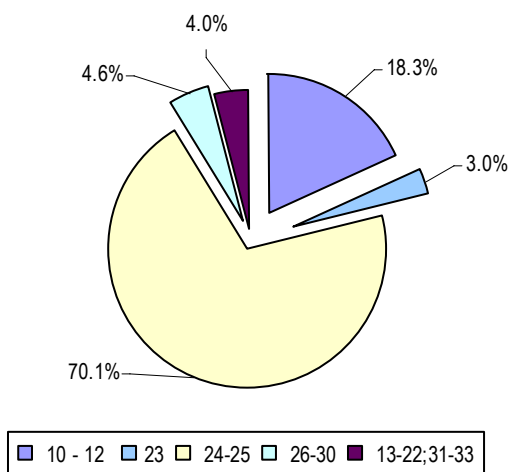

Прилог 1

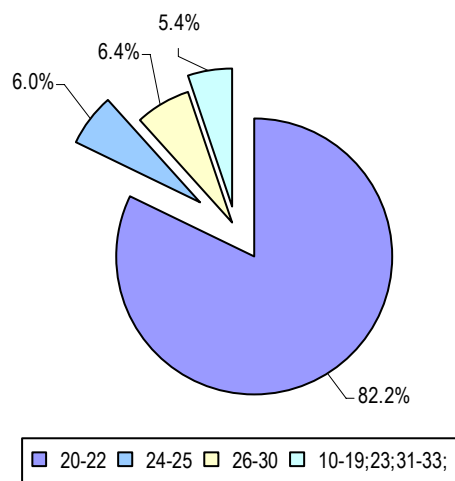
Табеларни указ година

Табела 1. Генерисане количине опасног и неопасног отпада

Сектори, области		2008		2009		2010	
		опасни отпад	неопасни отпад	опасни отпад	неопасни отпад	опасни отпад	неопасни отпад
Укупно		22 671 119		28 662 030		33 721 345	
Свега		8 331 354	14 339 765	10 031 220	18 630 810	11 149 603	22 571 742
В	04–09 Рударство	8 195 230	6 814 739	9 943 964	11 165 354	11 060 611	15 373 746
С	10–12 Производња прехранбених производа, пића и дуванских производа	649	333 815	364	396 215	380	328 623
С	13–15 Производња текстила, одевних предмета, коже и предмета од коже	6	4 196	529	2 549	320	2 479
С	16 Прерада дрвета и производи од дрвета, осим намештаја	1 310	17 406	819	20 787	350	14 719
С	17–18 Производња папира и производа од папира, штампање и умножавање аудио и видео записа	380	23 465	1 331	22 852	284	24 172
С	19 Производња кокса и деривата нафте	753	1 461	1 485	875	961	563
С	20–22 Производња хемикалија и хемијских производа, основних фармацеутских производа, препарата и производа од гуме и пластике	110 134	21 743	67 820	28 143	72 944	25 550
С	23 Производња производа од неметалних минерала	215	55 220	215	58 367	185	59 367
С	24–25 Производња основних метала, металних производа, осим машина	8 059	1 280 679	7 538	680 945	10 017	675 211
С	26–30 Производња рачунара, електронских и оптичких производа + Производња електричне опреме + Производња непоменутих машина и опреме + Производња моторних возила и приколица + Производња осталих саобраћајних средстава	8 508	84 484	5 675	41 065	1 125	41 586
С	31–33 Производња намештаја + Остале прерађивачке делатности + Поправка и монтажа машина и опреме	3 852	4 943	811	5 423	946	6 919
Д	34–35 Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	2 259	5 697 616	668	6 208 236	1 481	6 018 808

Графикон 14. Генерисање неопасног отпада у прерађивачкој индустрији КД(10–33), 2008.

Графикон 15. Генерисање опасног отпада у прерађивачкој индустрији КД(10–33), 2008.

Табела 2. Генерисани отпад по врстама отпада (EWC-STAT) за области обухваћене истраживањем¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Опасни отпад, свега	8 331 354	10 031 220
01.1 Употребљени растварачи	17	26
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	105 745	62 238
01.3 Коришћена уља	3 819	4 811
01.4 Искоришћени хемијски катализатори	110	2
02 Отпад хемијских препарата	1 101	912
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	2 467	1 685
03.2 Муљеве од индустријских отпадних вода	5 026	6 419
05 Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	0	1
06 Метални отпад	37	11
07.1 Отпад од стакла	...	4
07.5 Отпад од дрвета (амбалажа)	5 142	1 712
07.7 Отпад који садржи РСВ ³⁾	1 130	64
08 Одбачена опрема (изузев 08.1 и 08.41)	170	104
08.1 Одбачена возила	304	231
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	5 607	3 261
10.2 Мешани и неразврстани материјали	48	23
10.3 Сортирани остаци	1 069	1 068
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	8 195 507	9 946 232
12.4 Отпад од сагоревања (нпр. шљака и пепео)	4 053	2 369
12.6 Контаминирано земљиште и ископана јаловина	0	46
13 Очврснути, стабилизовани или витрификовани отпад	2	2
Неопасни отпад, свега	14 339 766	18 630 811
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	7	57
01.4 Искоришћени хемијски катализатори	...	1
02 Отпад хемијских препарата	4 296	5 506
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	5 530	6 289
03.2 Муљеве од индустријских отпадних вода	65 566	3 512
05 Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	1	4
06 Метални отпад	257 682	75 346
07.1 Отпад од стакла	15 641	12 935
07.2 Отпад од папира и картона	29 898	24 248
07.3 Отпад од гуме	747	848
07.4 Отпад од пластике	8 949	8 553
07.5 Отпад од дрвета	28 913	31 278
07.6 Отпад од текстила	1 931	1 251
08 Одбачена опрема (изузев 08.1 и 08.41)	579	339
08.1 Одбачена возила	44	61
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	23	14
09 Животињски и биљни отпад	220 204	306 498
09.11 Отпад животињског порекла из припреме хране и других производа	20 988	18 480
09.3 Животињски измет, урин и ђубре	141	14 129
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	33 182	28 991
10.2 Мешани и неразврстани материјали	3 326	4 543
10.3 Сортирани остаци	7 344	8 624
11 Муљеве: течна супстанца (изузев 11.3)	6 610	9 819
11.3 Незагађена ископана јаловина	103	...
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	7 199 779	11 439 813
12.4 Отпад од сагоревања (нпр. шљака и пепео)	6 428 283	6 629 671
13 Очврснути, стабилизовани или витрификовани отпад	...	...

¹⁾ Истраживањем су обухваћене области КД (05–35)

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

³⁾ РСВ – полихлоровани бифенили

Табела 3. Поновно искоришћење отпада¹⁾ (R2-R11)

Врсте отпада ²⁾	t	
	2008	2009
Укупно	533 931	522 326
Опасни отпад, свега	66 397	59 200
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	60 277	40 146
01.3 Коришћена уља	500	200
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	900	13 735
12.4 Отпад од сагоревања (нпр. шљака и пепео)	4 720	5 119
Неопасни отпад, свега	467 534	463 126
02 Отпад хемијских препарата	8	13
06 Метални отпад	14 680	200 704
07.2 Отпад од папира и картона	9 000	84 639
07.4 Отпад од пластике	976	498
07.5 Отпад од дрвета	397	135
09 Животињски и биљни отпад		95
10.2 Мешани и неразврстани материјали	56	1 880
10.3 Сортирани остаци	69	350
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	165 096	33 534
12.4 Отпад од сагоревања (нпр. шљака и пепео)	277 252	141 279

¹⁾ Истраживањем су обухваћене области КД (05–35)

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 4. Коришћење отпада као горива¹⁾ (R1) и спаљивање на тлу (D10)

Врсте отпада ²⁾	t	
	Отпад коришћен као гориво за производњу енергије, R1	
	2008	2009
Укупно	31 553	18 054
Опасни отпад, свега	41	382
01.3 Коришћена уља	...	14
01.4 Искоришћени хемијски катализатори	...	50
02 Отпад хемијских препарата	...	0
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	...	34
07.5 Отпад од дрвета	41	257
08 Одбачена опрема (изузев 08.1 и 08.41)	...	1
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	...	3
12.4 Отпад од сагоревања (нпр. шљака и пепео)	...	24
Неопасни отпад, свега	31 512	17 671
02 Отпад хемијских препарата	84	1 026
03.2 Муљевидни од индустријских отпадних вода	100	...
07.2 Отпад од папира и картона	43	62
07.3 Отпад од гуме	6 550	5 252
07.4 Отпад од пластике	11	10
07.5 Отпад од дрвета	11 806	9 434
07.6 Отпад од текстила	71	40
09 Животињски и биљни отпад	12 846	1 825
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	...	0
10.2 Мешани и неразврстани материјали	1	21
	Отпад спаљен на тлу, D10	
	2008	2009
Укупно	2 862	111
Опасни отпад, свега	2 438	53
01.3 Коришћена уља	6	8
02 Отпад хемијских препарата	13	26
05 Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	0	1
07.5 Отпад од дрвета	2 420	18
08 Одбачена опрема (изузев 08.1 и 08.41)	0	0
Неопасни отпад, свега	424	57
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	...	13
02 Отпад хемијских препарата	400	...
03.2 Муљевидни од индустријских отпадних вода	...	5
07.2 Отпад од папира и картона	5	10
07.3 Отпад од гуме	...	1
07.4 Отпад од пластике	2	5
07.5 Отпад од дрвета	5	20
07.6 Отпад од текстила	6	...
09 Животињски и биљни отпад	6	1
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	...	2

¹⁾ Истраживањем су обухваћене области КД (05–35)

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 5. Одлагање отпада¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Укупно	20 906 254	27 301 979
Опасни отпад, свега	8 255 118	9 963 563
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	60 072	19 865
01.3 Коришћена уља	94	3
01.4 Искоришћени хемијски катализатори	35	...
02 Отпад хемијских препарата	1	...
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	65	71
03.2 Муљевидни од индустријских отпадних вода	1	...
05 Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	0	...
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	1	...
10.2 Мешани и неразврстани материјали	25	1
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	8 194 825	9 943 624
12.4 Отпад од сагоревања (нпр. шљака и пепео)	0	0
Неопасни отпад, свега	12 651 136	17 338 416
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	1	...
02 Отпад хемијских препарата	1	...
03.1 Кисели, базни или заслањени отпад	1 664	2 155
03.2 Муљевидни од индустријских отпадних вода	0	...
06 Метални отпад	625	450
07.2 Отпад од папира и картона	20	...
07.4 Отпад од пластике	63	17
7.5 Отпад од дрвета	29	...
08 Одбачена опрема (изузев 08.1 и 08.41)	0	1
09 Животињски и биљни отпад	50	4 686
Отпад животињског порекла из припреме хране и других производа	5	...
09.11 Животињски измет, урин и ђубре	...	12 788
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	30	...
10.2 Мешани и неразврстани материјали	...	0
11 Муљевидни течна супстанца (изузев 11.3)	187	139
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	6 777 257	11 130 898
12.4 Отпад од сагоревања (нпр. шљака и пепео)	5 871 203	6 187 283

¹⁾ Истраживањем су обухваћене области КД (05–35)

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 6. Отпад испуштен у воду¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Укупно	1 848	1 354
Опасни отпад, свега	63	28
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	19	14
01.3 Коришћена уља	25	...
02 Отпад хемијских препарата	0	1
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	19	12
06 Метални отпад	...	0
Неопасни отпад, свега	1 781	1 326
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	0	0
0.2 Отпад хемијских препарата	2	2
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	220	153
03.2 Муљевидни од индустријских отпадних вода	8	8
07.5 Отпад од дрвета	2	...
09 Животињски и биљни отпад	1 426	975
Отпад животињског порекла из припреме хране и других производа	98	90
9.11 Муљевидни течна супстанца (изузев 11.3)	17	89
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	9	9

¹⁾ Истраживањем су обухваћене области КД (05–35)

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 7. Третман отпада у 2008. години

Област делатности	Рециклирано	Спаљивање уз добијање енергије, R1	Спаљивање без добијање енергије, D10	Одлагање у/на површини земље	Испуштање у воду	Укупно
Укупно	533 931	31 553	2 863	20 906 254	1 844	21 476 445
Опасни отпад, свега	66 397	41	2 438	8 255 118	63	8 324 057
04–09 Рударство	...	...	...	8 194 826	...	8 194 826
10–12 Производња прехранбених производа, пића и дуванских производа	...	17	4	63	14	98
13–15 Производња текстила, одевних предмета, коже и предмета од коже	...	...	3	...	0	3
16 Прерада дрвета и производа од дрвета, осим намештаја	...	10	320	...	...	330
17–18 Производња папира и производа од папира, штампање и умножавање аудио и видео записа	...	...	...	...	...	...
19 Производња кокса и деривата нафте	500	...	...	36	1	537
20–22 Производња хемикалија и хемијских производа, основних фармацеутских производа, препарата и производа од гуме и пластике	...	...	11	59 620	18	59 649
23 Производња производа од неметалних минерала	60 277	...	...	...	...	60 277
24–25 Производња основних метала, металних производа, осим машина	5 620	3	...	499	27	6 149
26–30 Производња рачунара, електронских и оптичких производа + Производња електричне опреме + Производња непоменутих машина и опреме + Производња моторних возила и приколица + Производња осталих саобраћајних средстава	...	...	0	75	4	79
31–33 Производња намештаја + Остале прерађивачке делатности + Поправка и монтажа машина и опреме	...	11	2 100	...	...	2 111
34–35 Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	...	...	1	...	...	1
Неопасни отпад, свега	467 534	31 512	425	12 651 136	1 781	13 152 387
04–09 Рударство	54	50	0	6 804 635	9	6 804 749
10–12 Производња прехранбених производа, пића и дуванских производа	...	12 878	15	1 481	1 512	15 885
13–15 Производња текстила, одевних предмета, коже и предмета од коже	...	71	...	322	...	393
16 Прерада дрвета и производа од дрвета, осим намештаја	...	11 394	...	1	...	11 395
17–18 Производња папира и производа од папира, штампање и умножавање аудио и видео записа	9 069	...	...	...	0	9 069
19 Производња кокса и деривата нафте	...	141	...	6	...	147
20–22 Производња хемикалија и хемијских производа, основних фармацеутских производа, препарата и производа од гуме и пластике	976	0	...	267	220	1 463
23 Производња производа од неметалних минерала	442 734	6 551	...	702	...	449 988
24–25 Производња основних метала, металних производа, осим машина	14 692	6	1	177 032	2	191 734
26–30 Производња рачунара, електронских и оптичких производа + Производња електричне опреме + Производња непоменутих машина и опреме + Производња моторних возила и приколица + Производња осталих саобраћајних средстава	8	141	1	...	...	150
31–33 Производња намештаја + Остале прерађивачке делатности + Поправка и монтажа машина и опреме	...	274	406	...	38	718
34–35 Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	...	6	1	5 666 689	...	5 666 697

Табела 8. Третман отпада у 2009. години

Област делатности	Рециклирано	Спаљивање уз добијање енергије, R1	Спаљивање без добијање енергије, D10	Одлагање у/на површини земље	Испуштање у воду	Укупно
Укупно	522 326	18 054	111	27 301 979	1 353	27 843 823
Опасни отпад, свега	59 200	382	53	9 963 563	28	10 023 226
04–09 Рударство	...	...	...	9 943 624	...	9 943 624
10–12 Производња прехранбених производа, пића и дуванских производа	...	27	7	73	10	117
13–15 Производња текстила, одевних предмета, коже и предмета од коже	...	0	2	0	0	3
16 Прерада дрвета и производи од дрвета, осим намештаја	...	229	...	...	...	229
17–18 Производња папира и производа од папира, штампање и умножавање аудио и видео записа	...	...	...	...	1	1
19 Производња кокса и деривата нафте	...	...	...	...	...	...
20–22 Производња хемикалија и хемијских производа, основних фармацеутских производа, препарата и производа од гуме и пластике	...	27	25	19 800	12	19 864
23 Производња производа од неметалних минерала	40 146	...	...	...	...	40 146
24–25 Производња основних метала, металних производа, осим машина	18 854	98	...	65	0	19 018
26–30 Производња рачунара, електронских и оптичких производа + Производња електричне опреме + Производња непоменутих машина и опреме + Производња моторних возила и приколица + Производња осталих саобраћајних средстава	200	...	0	1	4	206
31–33 Производња намештаја + Остале прерађивачке делатности + Поправка и монтажа машина и опреме	...	...	18	...	...	18
34–35 Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	...	1	1	...	...	2
Неопасни отпад, свега	463 126	17 671	57	17 338 416	1 326	17 820 596
04–09 Рударство	...	70	...	11 132 784	9	11 132 863
10–12 Производња прехранбених производа, пића и дуванских производа	...	1 829	22	19 630	1 141	22 621
13–15 Производња текстила, одевних предмета, коже и предмета од коже	...	37	1	50	1	89
16 Прерада дрвета и производи од дрвета, осим намештаја	...	9 693	...	...	...	9 693
17–18 Производња папира и производа од папира, штампање и умножавање аудио и видео записа	84 989	30	...	...	...	85 019
19 Производња кокса и деривата нафте	...	10	...	...	...	10
20–22 Производња хемикалија и хемијских производа, основних фармацеутских производа, препарата и производа од гуме и пластике	593	...	29	...	150	772
23 Производња производа од неметалних минерала	174 948	5 236	...	661	...	180 845
24–25 Производња основних метала, металних производа, осим машина	202 561	56	...	1 323	0	203 939
26–30 Производња рачунара, електронских и оптичких производа + Производња електричне опреме + Производња непоменутих машина и опреме + Производња моторних возила и приколица + Производња осталих саобраћајних средстава	36	28	5	...	...	69
31–33 Производња намештаја + Остале прерађивачке делатности + Поправка и монтажа машина и опреме	...	683	...	1	25	708
34–35 Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	...	...	...	6 183 968	...	6 183 968

Табела 9. Третман различитих врста отпада према EWC-STAT, 2008.

Врсте отпада ¹⁾	Генерисано	Рециклирано	Спаљивање уз добијање енергије, R1	Спаљивање без добијање енергије, D10	Одлагање у/на површини земље	Испуштање у воду
Укупно	22 671 121	533 931	31 553	2 862	20 906 254	1 844
Опасни, свега	8 331 354	66 397	41	2 438	8 255 118	63
01.1 Употребљени растварачи	17	...	...	...	...	...
01.2 ²⁾ Кисели, базни или заслањени отпад	105 745	60 277	...	...	60 072	19
01.3 Коришћена уља	3 819	500	...	6	94	25
01.4 Искоришћени хемијски катализатори	110	...	...	...	35	...
02 Отпад хемијских препарата	1 101	...	...	13	1	0
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	2 467	...	...	...	65	19
03.2 Муљевидни од индустријских отпадних вода	5 026	...	...	...	1	...
05 Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	0	...	...	0	0	...
06 Метални отпад	37	...	...	...	...	...
07.5 Отпад од дрвета	5 142	...	41	2 420	...	...
07.7 Отпад који садржи РСВ ³⁾	1 130	...	...	...	...	...
08 Одбачена опрема (изузев 08.1 и 08.41)	170	...	...	0	...	...
08.1 Одбачена возила	304	...	...	...	...	...
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	5 607	900	...	...	1	...
10.2 Мешани и неразврстани материјали	48	...	...	...	25	...
10.3 Сортирани остаци	1 069	...	...	...	...	...
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	8 195 507	...	...	...	8 194 825	...
12.4 ²⁾ Отпад од сагоревања (нпр. шљака и пепео)	4 053	4 720	...	...	0	...
12.6 Контаминирано земљиште или ископана јаловина	0	...	...	...	...	...
13 Очврснути, стабилизовани или витрификовани отпад	2	...	...	...	...	...
Неопасни, свега	14 339 767	467 534	31 512	424	12 651 136	1 781
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	7	...	...	...	1	0
02 Отпад хемијских препарата	4 296	8	84	400	1	2
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	5 530	...	...	...	1 664	220
03.2 Муљевидни од индустријских отпадних вода	65 566	...	100	...	0	8
05 Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	1	...	...	...	...	...
06 Метални отпад	257 682	14 680	...	...	625	...
07.1 Отпад од стакла	15 641	...	...	...	...	...
07.2 Отпад од папира и картона	29 898	9 000	43	5	20	...
07.3 Отпад од гуме ²⁾	747	...	6 550	...	...	...
07.4 Отпад од пластике	8 949	976	11	2	63	...
07.5 Отпад од дрвета	28 913	397	11 806	5	29	2
07.6 Отпад од текстила	1 931	...	71	6	...	...
08 Одбачена опрема (изузев 08.1 и 08.41)	579	...	...	...	0	...
08.1 Одбачена возила	44	...	...	...	...	...
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	23	...	...	...	...	...
09 Животињски и биљни отпад	220 204	...	12 846	6	50	1 426
09.11 Отпад животињског порекла из припреме хране и других производа	20 988	...	...	...	5	98
09.3 Животињски измет, урин и ђубре	141	...	...	...	...	...
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	33 182	...	...	...	30	...
10.2 Мешани и неразврстани материјали	3 326	56	1	...	...	...
10.3 Сортирани остаци	7 344	69	...	...	...	...
11 Муљевидни: течна супстанца (изузев 11.3)	6 610	...	...	...	187	17
11.3 Незагађена ископана јаловина	103	...	...	...	...	...
12.4 Отпад од сагоревања (нпр. шљака и пепео)	6 428 283	277 252	...	...	5 871 203	...
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	7 199 779	165 096	...	...	6 777 257	9

¹⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

²⁾ У третирану количину отпада укључене су преузете количине отпада.

³⁾ РСВ – полихлоровани бифенили

Табела 10. Третман различитих врста отпада према EWC-STAT, 2009.

Врсте отпада ¹⁾	Генерисано	Рециклирано	Спаљивање уз добијање енергије, R1	Спаљивање без добијање енергије, D10	Одлагање у/на површини земље	Испуштање у воду
Укупно	28 662 031	522 326	18 054	111	27 301 979	1 353
Опасни отпад, свега	10 031 220	59 200	382	53	9 963 563	28
01.1 Употребљени растварачи	26	...	...	...	...	...
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	62 238	40 146	...	...	19 865	14
01.3 Коришћена уља	4 811	200	14	8	3	...
01.4 ²⁾ Искоришћени хемијски катализатори	2	...	50	...	...	...
02 Отпад хемијских препарата	912	...	0	26	...	1
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	1 685	...	34	...	71	12
03.2 Муљевидни од индустријских отпадних вода	6 419	...	...	...	...	...
05 Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	1	...	...	1	...	...
06 Метални отпад	11	...	...	...	...	0
07.1 Отпад од стакла	4	...	...	...	...	...
07.5 Отпад од дрвета	1 712	...	257	18	...	...
07.7 Отпад који садржи РСВ ³⁾	64	...	...	...	...	...
08 Одбачена опрема (изузев 08.1 и 08.41)	104	...	1	0	...	...
08.1 Одбачена возила	231	...	...	...	...	...
08.41 ⁴⁾ Отпадне батерије и акумулатори	3 261	13 735	3	...	...	...
10.2 Мешани и неразврстани материјали	23	...	...	...	1	...
10.3 Сортирани остаци	1 068	...	...	...	...	...
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	9 946 232	...	...	...	9 943 624	...
12.4 ⁴⁾ Отпад од сагоревања (нпр. шљака и пепео)	2 369	5 119	24	...	0	...
12.6 Контаминирано земљиште и ископана јаловина	46	...	...	...	...	...
13 Очврснути, стабилизовани или витрификовани отпад	2	...	...	...	...	...
Неопасни отпад, свега	18 630 811	463 126	17 671	57	17 338 416	1 326
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	57	...	...	13	...	0
01.4 Искоришћени хемијски катализатори	1	...	...	...	...	...
02 Отпад хемијских препарата	5 506	13	1 026	...	...	2
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	6 289	...	...	...	2 155	153
03.2 Муљевидни од индустријских отпадних вода	3 512	...	...	5	...	8
05 Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	4	...	...	...	...	...
06 ⁴⁾ Метални отпад	75 346	200 704	...	...	450	...
07.1 Отпад од стакла	12 935	...	...	...	...	...
07.2 ⁴⁾ Отпад од папира и картона	24 248	84 639	62	10	...	...
07.3 ⁴⁾ Отпад од гуме	848	...	5 252	1	...	...
07.4 Отпад од пластике	8 553	498	10	5	17	...
07.5 Отпад од дрвета	31 278	135	9 434	20	...	...
07.6 Отпад од текстила	1 251	...	40	...	...	...
08 Одбачена опрема (изузев 08.1 и 08.41)	339	...	...	...	1	...
08.1 Одбачена возила	61	...	...	...	...	...
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	14	...	...	...	...	...
09 Животињски и биљни отпад	306 498	95	1 825	1	4 686	975
Отпад животињског порекла из припреме хране и других производа	18 480	...	...	...	...	90
09.3 Животињски измет, урин и ђубре	14 129	...	...	...	12 788	...
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	28 991	...	0	2	...	...
10.2 Мешани и неразврстани материјали	4 543	1 880	21	...	0	...
10.3 Сортирани остаци	8 624	350	...	...	...	...
11 Муљевидни: течна супстанца (изузев 11.3)	9 819	...	...	...	139	89
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	11 439 813	33 534	...	...	11 130 898	9
12.4 Отпад од сагоревања (нпр. шљака и пепео)	6 629 671	141 279	...	...	6 187 283	...

¹⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

²⁾ У третирану количину отпада укључен је отпад из залиха.

³⁾ РСВ – полихлоровани бифенили

⁴⁾ У третирану количину отпада укључене су преузете количине отпада.

Табела 11. Отпад генерисан у областима КД (05–09)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	t	
	2008	2009
Укупно	15 009 969	21 109 318
Опасни отпад, свега	8 195 230	9 943 964
01.3 Коришћена уља	113	116
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	29	32
07.7 Отпад који садржи РСВ ³⁾	3	1
08 Одбачена опрема	0	0
08.1 Одбачена возила	217	185
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	45	6
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	8 194 823	9 943 624
Неопасни отпад, свега	6 814 739	11 165 354
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	1 822	2 592
06 Метални отпад	1 197	1 188
07.1 Отпад од стакла	0	...
07.2 Отпад од папира и картона	4	6
07.3 Отпад од гуме	188	438
07.4 Отпад од пластике	2	2
07.5 Отпад од дрвета	550	309
08 Одбачена опрема	40	33
08.1 Одбачена возила	38	12
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	1	0
09 Животињски и биљни отпад	29	6
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	50	139
10.2 Мешани и неразврстани материјали	17	41
10.3 Сортирани остаци	300	...
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	6 780 227	11 134 310
12.4 Отпад од сагоревања	30 273	26 277

¹⁾ Рударство

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

³⁾ РСВ – полихлоровани бифенили

Табела 12. Третман отпада у областима КД (05–09)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	Третман отпада	
	2008	2009
Поновно искоришћен отпад, укупно	54	...
Поновно искоришћен неопасни отпад, свега	54	...
06 Метални отпад	54	...
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1), укупно	50	70
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (неопасни отпад), свега	50	70
07.2 Отпад од папира и картона	...	0
07.5 Отпад од дрвета	50	70
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	...	0
Одложен отпад, укупно	14 999 461	21 076 408
Одложен опасни отпад, свега	8 194 826	9 943 624
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	3	...
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	8 194 823	9 943 624
Одложен неопасни отпад, свега	6 804 635	11 132 784
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	1 511	2 150
06 Метални отпад	2	...
07.2 Отпад од папира и картона	2	...
07.4 Отпад од пластике	1	...
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	6 776 853	11 130 634
12.4 Отпад од сагоревања	26 267	...
Испуштено у воду, укупно	9	9
Испуштено у воду (неопасни отпад), свега	9	9
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	9	9

¹⁾ Рударство

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 13. Отпад генерисан у областима КД (10–12)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Укупно	334 451	365 954
Опасни отпад, свега	649	364
01.1 Употребљени растварачи	0	0
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	290	11
01.3 Коришћена уља	119	79
01.4 Искоришћени хемијски катализатори	25	0
02 Отпад хемијских препарата	8	3
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	102	106
03.2 Муљеве од индустријских отпадних вода		5
05 Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	0	1
07.5 Отпад од дрвета	30	51
07.7 Отпад који садржи РСВ ³⁾	12	23
08 Одбачена опрема	13	3
08.1 Одбачена возила	7	0
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	34	30
10.2 Мешани и неразврстани материјали	5	7
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	5	0
12.4 Отпад од сагоревања	0	0
12.6 Контаминирано земљиште и ископана јаловина	...	45
Неопасни отпад, свега	333 802	365 590
02 Отпад хемијских препарата	426	883
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	43	40
03.2 Муљеве од индустријских отпадних вода	917	488
05 Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	1	1
06 Метални отпад	2 940	2 980
07.1 Отпад од стакла	13 227	7 272
07.2 Отпад од папира и картона	11 216	8 583
07.3 Отпад од гуме	48	34
07.4 Отпад од пластике	5 241	2 243
07.5 Отпад од дрвета	3 271	2 909
07.6 Отпад од текстила	21	150
08 Одбачена опрема	1	3
08.1 Одбачена возила	3	1
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	3	7
09 Животињски и биљни отпад (изузев 09.11 и 09.3)	219 794	275 074
09.11 Животињски отпад из припреме хране и других производа	20 929	18 439
09.3 Животињски измет, урин и ђубре	141	14 129
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	12 188	17 543
10.2 Мешани и неразврстани материјали	1 184	1 349
10.3 Сортирани остаци	1	0
11 Муљеве (изузев 11.3)	6 539	9 795
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	31 579	407
12.4 Отпад од сагоревања	4 089	3 260

¹⁾ Производња прехранбених производа, пића и дуванских производа

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

³⁾ РСВ – полихлоровани бифенили

Табела 14. Третман отпада у областима КД (10–12)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1), укупно	12 878	1 856
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (опасни отпад), свега	...	27
07.5 Отпад од дрвета	...	27
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (неопасни отпад), свега	12 878	1 829
07.2 Отпад од папира и картона	20	2
07.4 Отпад од пластике	11	1
09 Животињски и биљни отпад (изузев 9.11 и 09.3)	12 846	1 825
10.2 Мешани и неразврстани материјали	1	1
Спаљен на тлу (D10), укупно	19	29
Спаљен на тлу (D10) (опасни отпад), свега	4	7
01.3 Коришћена уља	4	6
05 Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	0	1
Спаљен на тлу (D10) (неопасни отпад), свега	15	22
07.2 Отпад од папира и картона	3	8
07.4 Отпад од пластике	2	5
07.5 Отпад од дрвета	4	5
09 Животињски и биљни отпад (изузев 9.11 и 09.3)	6	1
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад		2
Одложен отпад, укупно	1 544	19 703
Одложен опасни отпад, свега	63	73
01.3 Коришћена уља	0	1
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	62	71
05 Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	0	...
10.2 Мешани и неразврстани материјали	1	1
12.4 Отпад од сагоревања	0	0
Одложен неопасни отпад, свега	1 481	19 630
06 Метални отпад	5	...
07.2 Отпад од папира и картона	3	...
07.4 Отпад од пластике	29	16
08 Одбачена опрема	0	...
09 Животињски и биљни отпад (изузев 9.11 и 09.3)	50	4 686
09.3 Животињски измет, урин и ђубре	...	12 788
09.11 Животињски отпад из припреме хране и других производа	5	...
11 Муљеве (изузев 11.3)	187	139
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	200	...
12.4 Отпад од сагоревања	1 002	2 002
Испуштен у воду, укупно	1 525	1 151
Испуштен у воду (опасни отпад), свега	14	10
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	13	8
02 Отпад хемијских препарата	...	1
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	0	0
Испуштен у воду (неопасни отпад), свега	1 512	1 141
02 Отпад хемијских препарата	1	1
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	...	3
03.2 Отпад хемијских препарата	8	8
09 Животињски и биљни отпад (изузев 9.11 и 09.3)	1 426	975
09.11 Животињски отпад из припреме хране и других производа	60	65
11 Муљеве (изузев 11.3)	17	89

¹⁾ Производња прехранбених производа, пића и дуванских производа

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 15. Отпад генерисан у областима КД (13–15)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Укупно	4 202	3 078
Опасни отпад, свега	6	529
01.3 Коришћена уља	2	1
02 Отпад хемијских препарата	3	81
07.7 Отпад који садржи РСВ ³⁾	1	...
08 Одбачена опрема	...	0
12.4 Отпад од сагоревања	...	448
Неопасни отпад, свега	4 196	2 549
02 Отпад хемијских препарата	1	22
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	472	4
06 Метални отпад	264	392
07.2 Отпад од папира и картона	399	284
07.3 Отпад од гуме	...	0
07.4 Отпад од пластике	17	22
07.5 Отпад од дрвета	84	132
07.6 Отпад од текстила	1 348	782
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	...	1
09 Животињски и биљни отпад (изузев 09.11 и 09.3)	1	1
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	287	210
10.2 Мешани и неразврстани материјали	25	101
12.4 Отпад од сагоревања	1 299	599

¹⁾ Производња текстила, одевних предмета, коже и предмета од коже

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

³⁾ РСВ – полихлоровани бифенили

Табела 16. Третман отпада у областима КД (13–15)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1), укупно	71	38
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (опасни отпад), свега	...	0
02 Отпад хемијских препарата	...	0
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (неопасни отпад), свега	71	37
07.6 Отпад од текстила	71	37
Спаљен на тлу (D10), укупно	3	3
Спаљен на тлу (D10) (опасни отпад), свега	3	2
01.3 Коришћена уља	1	0
02 Отпад хемијских препарата	2	1
Спаљен на тлу (D10) (неопасни отпад), свега	...	1
07.2 Отпад од папира и картона	...	1
Одложен отпад, укупно	322	50
Одложен опасни отпад, свега	...	0
01.3 Коришћена уља	...	0
Одложен неопасни отпад, свега	322	50
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	2	...
12.4 Отпад од сагоревања	320	50
Испуштен у воду, укупно	0	1
Испуштен у воду (опасни отпад), свега	0	0
02 Отпад хемијских препарата	0	0
Испуштен у воду (неопасни отпад), свега	0	1
02 Отпад хемијских препарата	0	1

¹⁾ Производња текстила, одевних предмета, коже и предмета од коже

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 17. Отпад генерисан у области КД (16)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Укупно	21 606	18 716
Опасни отпад, свега	1 310	819
01.3 Коришћена уља	3	0
02 Отпад хемијских препарата	0	...
07.5 Отпад од дрвета	1 298	810
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	9	9
Неопасни отпад, свега	20 787	17 406
02 Отпад хемијских препарата	1 547	43
06 Метални отпад	315	11
07.2 Отпад од папира и картона	49	45
07.3 Отпад од гуме	0	3
07.4 Отпад од пластике	0	9
07.5 Отпад од дрвета	18 220	17 200
09 Животињски и биљни отпад (изузев 09.11 и 09.3)	638	52
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	18	38
10.3 Сортирани остаци	...	5

¹⁾ Прерада дрвета и производи од дрвета, осим намештаја

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 18. Третман отпада у области КД (16)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1), укупно	11 404	9 922
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (опасни отпад), свега	10	229
07.5 Отпад од дрвета	10	229
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (неопасни отпад), свега	11 394	9 693
02 Отпад хемијских препарата	26	1 000
07.2 Отпад од папира и картона	1	0
07.5 Отпад од дрвета	11 367	8 692
Спаљен на тлу (D10), укупно	320	...
Спаљен на тлу (D10) (опасни отпад), свега	320	...
07.5 Отпад од дрвета	320	...
Одложен отпад, укупно	1	...
Одложен неопасни отпад, свега	1	...
02 Отпад хемијских препарата	1	...

¹⁾ Прерада дрвета и производи од дрвета, осим намештаја

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 19. Отпад генерисан у областима КД (17–18)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Укупно	23 844	24 183
Опасни отпад, свега	380	1 331
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	14	1 113
01.3 Коришћена уља	5	4
02 Отпад хемијских препарата	339	196
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	20	19
06 Метални отпад	0	0
08 Одбачена опрема	0	0
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	1	0
Неопасни отпад, свега	23 465	22 852
02 Отпад хемијских препарата	55	4
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	0	3
03.2 Муљеви од индустријских отпадних вода	143	73
06 Метални отпад	253	69
07.1 Отпад од стакла	0	3
07.2 Отпад од папира и картона	14 860	12 801
07.3 Отпад од гуме	1	1
07.4 Отпад од пластике	72	83
07.5 Отпад од дрвета	16	11
08 Одбачена опрема	0	0
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	4	0
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	733	801
10.2 Мешани и неразврстани материјали	442	452
10.3 Сортирани остаци	6 886	8 550
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	0	0

¹⁾ Производња папира и производа од папира, штампање и умножавање аудио и видео записа

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 20. Третман отпада у областима КД (17–18)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Поновно искоришћен отпад, укупно	9 069	84 989
Поновно искоришћен неопасни отпад, свега	9 069	84 989
07.2 Отпад од папира и картона	9 000	84 639
10.3 Сортирани остаци	69	350
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1), укупно	...	30
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (неопасни отпад), свега	...	30
07.2 Отпад од папира и картона	...	30
Испуштен у воду, укупно	0	1
Испуштен у воду (опасни отпад), свега	...	1
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	...	1
02 Отпад хемијских препарата	...	0
06 Метални отпад	...	0
Испуштен у воду (неопасни отпад), свега	0	...
02 Отпад хемијских препарата	0	...

¹⁾ Производња папира и производа од папира, штампање и умножавање аудио и видео записа

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 21. Отпад генерисан у области КД (19)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Укупно	2 214	2 360
Опасни отпад, свега	753	1 485
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад		0
01.3 Коришћена уља	12	981
01.4 Искоришћени хемијски катализатори	35	
02 Отпад хемијских препарата	1	0
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	506	435
03.2 Муљевидни отпад од индустријских отпадних вода	100	20
07.7 Отпад који садржи РСВ ³⁾	37	7
08 Одбачена опрема	0	0
08.1 Одбачена возила	60	40
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	1	1
12.6 Контаминирано земљиште и ископана јаловина	0	0
Неопасни отпад, свега	1 461	875
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	2	2
02 Отпад хемијских препарата	1	3
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	5	0
03.2 Муљевидни отпад од индустријских отпадних вода	302	142
06 Метални отпад	623	340
07.1 Отпад од стакла	1	1
07.2 Отпад од папира и картона	51	45
07.3 Отпад од гуме	2	2
07.4 Отпад од пластике	57	11
07.5 Отпад од дрвета	46	49
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	0	0
09 Животињски и биљни отпад (изузев 09.11 и 09.3)	5	4
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	68	63
11 Муљевидни отпад (изузев 11.3)	1	...
11.3 Незагађена ископана јаловина	50	...
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	247	213

¹⁾ Производња кокса и деривата нафте

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

³⁾ РСВ – полихлоровани бифенили

Табела 22. Третман отпада у области КД (19)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Поновно искоришћен отпад, укупно	500	...
Поновно искоришћен опасни отпад, свега	500	...
01.3 Коришћена уља	500	...
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1), укупно	141	10
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (неопасни отпад), свега	141	10
03.2 Отпад хемијских препарата	100	...
07.5 Отпад од дрвета	41	10
Одложен отпад, укупно	41	...
Одложен опасни отпад, свега	36	...
01.3 Коришћена уља	0	...
01.4 Искоришћени хемијски катализатори	35	...
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	0	...
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	1	...
Одложен неопасни отпад, свега	6	...
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	1	...
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	5	...
03.2 Отпад хемијских препарата	0	...
07.5 Отпад од дрвета	0	...
Испуштен у води, укупно	1	...
Испуштен у воду (опасни отпад), свега	1	...
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	1	...

¹⁾ Производња кокса и деривата нафте

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 23. Отпад генерисан у областима КД (20–22)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Укупно	131 877	95 963
Опасни отпад, свега	110 134	67 820
01.1 Употребљени растварачи	9	16
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	104 602	60 510
01.3 Коришћена уља	173	149
01.4 Искоришћени хемијски катализатори	...	2
02 Отпад хемијских препарата	466	423
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	156	101
03.2 Муљевидни од индустријских отпадних вода	4 680	5 433
07.5 Отпад од дрвета	...	83
07.7 Отпад који садржи РСВ ³⁾	...	8
08 Одбачена опрема	4	9
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	20	13
10.2 Мешани и неразврстани материјали	18	5
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	6	1 069
Неопасни отпад, свега	21 743	28 143
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	3	51
01.4 Искоришћени хемијски катализатори	...	1
02 Отпад хемијских препарата	20	23
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	3 100	2 127
03.2 Муљевидни од индустријских отпадних вода	0	2 602
06 Метални отпад	1 313	1 309
07.1 Отпад од стакла	2	7
07.2 Отпад од папира и картона	1 192	1 047
07.3 Отпад од гуме	338	213
07.4 Отпад од пластике	1 780	2 639
07.5 Отпад од дрвета	1 992	6 748
07.6 Отпад од текстила	2	2
08 Одбачена опрема	3	60
08.1 Одбачена возила	3	1
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	6	...
09 Животињски и биљни отпад (изузев 09.11 и 09.3)	213	14
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	4 602	5 202
10.2 Мешани и неразврстани материјали	278	424
10.3 Сортирани остаци	54	56
11 Муљевидни (изузев 11.3)	20	10
11.3 Незагађена ископана јаловина	53	...
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	195	191
12.4 Отпад од сагоревања	6 574	5 417

¹⁾ Производња хемикалија и хемијских производа, основних фармацеутских производа, препарата и производа од гуме и пластике

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

³⁾ РСВ – полихлоровани бифенили

Табела 24. Третман отпада у областима КД (20–22)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Поновно искоришћен отпад, укупно	976	593
Поновно искоришћен неопасни отпад, свега	976	593
07.4 Отпад од пластике	976	498
09 Животињски и биљни отпад (изузев 9.11 и 09.3)	...	95
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1), укупно	0	27
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (опасни отпад), свега	...	27
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	...	27
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (неопасни отпад), свега	0	...
07.2 Отпад од папира и картона	0	...
07.4 Отпад од пластике	0	...
Спаљен на тлу (D10), укупно	11	54
Спаљен на тлу (D10) (опасни отпад), свега	11	25
02 Отпад хемијских препарата	11	25
Спаљен на тлу (D10) (неопасни отпад), свега	...	29
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	...	13
07.2 Отпад од папира и картона	...	0
07.3 Отпад од гуме	...	1
07.4 Отпад од пластике	...	0
07.5 Отпад од дрвета	...	15
Одложен отпад, укупно	59 887	19 800
Одложен опасни отпад, свега	59 620	19 800
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	59 597	19 800
01.3 Коришћена уља	20	...
02 Отпад хемијских препарата	1	...
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	2	...
Одложен неопасни отпад, свега	267	...
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	148	...
06 Метални отпад	13	...
07.2 Отпад од папира и картона	16	...
07.4 Отпад од пластике	33	...
07.5 Отпад од дрвета	29	...
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	28	...
Испуштен у воду, укупно	238	162
Испуштен у воду (опасни отпад), свега	18	12
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	18	12
Испуштен у воду (неопасни отпад), свега	220	150
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	220	150

¹⁾ Производња хемикалија и хемијских производа, основних фармацеутских производа, препарата и производа од гуме и пластике

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 25. Отпад генерисан у области КД (23)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Укупно	55 434	58 582
Опасни отпад, свега	215	215
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	60	
01.3 Коришћена уља	36	41
02 Отпад хемијских препарата	4	4
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	55	26
05 Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	0	0
06 Метални отпад	17	...
07.5 Отпад од дрвета	0	17
07.7 Отпад који садржи РСВ ³⁾	6	0
08 Одбачена опрема	1	3
08.1 Одбачена возила	10	...
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	20	4
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	6	120
Неопасни отпад, свега	55 220	58 367
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	27	1 454
03.2 Муљеве од индустријских отпадних вода	1 570	...
06 Метални отпад	7 798	2 628
07.1 Отпад од стакла	2 124	5 351
07.2 Отпад од папира и картона	312	240
07.3 Отпад од гуме	80	30
07.4 Отпад од пластике	211	136
07.5 Отпад од дрвета	232	150
08 Одбачена опрема	117	74
08.1 Одбачена возила	...	18
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	2	0
09 Животињски и биљни отпад (изузев 09.11 и 09.3)	9	12
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	395	402
10.2 Мешани и неразврстани материјали	44	12
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	41 209	47 723
12.4 Отпад од сагоревања	1 091	137

¹⁾ Производња производа од неметалних минерала

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

³⁾ РСВ – полихлоровани бифенили

Табела 26. Третман отпада у области КД (23)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Поновно искоришћен отпад, укупно	503 011	215 094
Поновно искоришћен опасни отпад, свега	60 277	40 146
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	60 277	40 146
Поновно искоришћен неопасни отпад, свега	442 734	174 948
07.5 Отпад од дрвета	397	135
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	165 096	33 534
12.4 Отпад од сагоревања	277 242	141 279
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1), укупно	6 551	5 236
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (неопасни отпад), свега		
07.2 Отпад од папира и картона	...	0
07.3 Отпад од гуме	6 544	5 234
07.5 Отпад од дрвета	7	2
Одложен отпад, укупно	702	661
Одложен неопасни отпад, свега		
06 Метални отпад	559	420
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	144	241

¹⁾ Производња производа од неметалних минерала

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 27. Отпад генерисан у областима КД (24–25)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Укупно	1 288 738	688 483
Опасни отпад, свега	8 059	7 538
01.1 Употребљени растварачи	7	7
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	718	576
01.3 Коришћена уља	2 597	2 249
01.4 Искоришћени хемијски катализатори	50	0
02 Отпад хемијских препарата	42	21
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	718	544
03.2 Муљеве од индустријских отпадних вода	124	936
06 Метални отпад	5	1
07.5 Отпад од дрвета	3	1
07.7 Отпад који садржи РСВ ³⁾	70	3
08 Одбачена опрема	11	63
08.1 Одбачена возила	3	3
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	12	22
10.2 Мешани и неразврстани материјали	25	5
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	505	1 237
12.4 Отпад од сагоревања	3 166	1 868
13 Очврснути, стабилизовани или витрификовани отпад	2	2
Неопасни отпад, свега	1 280 679	680 945
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	0	0
02 Отпад хемијских препарата	130	152
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	1	3
03.2 Муљеве од индустријских отпадних вода	62 393	39
06 Метални отпад	184 024	37 428
07.1 Отпад од стакла	242	248
07.2 Отпад од папира и картона	135	130
07.3 Отпад од гуме	47	70
07.4 Отпад од пластике	590	2 792
07.5 Отпад од дрвета	876	795
07.6 Отпад од текстила	486	124
08 Одбачена опрема	107	2
8.41 Отпадне батерије и акумулатори	0	0
09 Животињски и биљни отпад (изузев 09.11 и 09.3)	40	34
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	4 741	1 893
10.2 Мешани и неразврстани материјали	537	570
10.3 Сортирани остаци	13	0
11 Муљеве (изузев 11.3)	30	
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	329 460	248 449
12.4 Отпад од сагоревања	696 829	388 215

¹⁾ Производња основних метала, металних производа, осим машина

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

³⁾ РСВ – полихлоровани бифенили

Табела 28. Третман отпада у областима КД (24–25)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Поновно искоришћен отпад, укупно	20 312	221 415
Поновно искоришћен опасни отпад, свега	5 620	18 854
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	900	13 735
12.4 Отпад од сагоревања	4 720	5 119
Поновно искоришћен неопасни отпад, свега	14 692	202 561
06 Метални отпад	14 626	200 681
10.2 Мешани и неразврстани материјали	56	1 880
12.4 Отпад од сагоревања	10	...
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1), укупно	9	154
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (опасни отпад), свега	3	98
01.3 Коришћена уља	...	13
01.4 Искоришћени хемијски катализатори	...	50
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	...	7
07.5 Отпад од дрвета	3	1
08 Одбачена опрема	...	1
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	...	3
12.4 Отпад од сагоревања	...	24
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (неопасни отпад), свега	6	56
07.2 Отпад од папира и картона	2	2
07.3 Отпад од гуме	...	18
07.4 Отпад од пластике	0	9
07.5 Отпад од дрвета	4	4
07.6 Метални отпад	...	3
10.2 Мешани и неразврстани материјали	...	20
Спаљен на тлу (D10), укупно	1	...
Спаљен на тлу (D10) (неопасни отпад), свега	1	...
07.2 Отпад од папира и картона	1	...
Одложен отпад, укупно	177 531	1 388
Одложен опасни отпад, свега	499	65
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	475	65
10.2 Мешани и неразврстани материјали	24	...
Одложен неопасни отпад	177 032	1 323
06 Метални отпад	47	30
10.2 Мешани и неразврстани материјали	...	0
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	60	23
12.4 Отпад од сагоревања	176 925	1 269
Испуштен у воду, укупно	2	1
Испуштен у воду (опасни отпад), свега	...	0
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	...	0
Испуштен у воду (неопасни отпад), свега	2	0
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	...	0
02 Отпад хемијских препарата	0	0
07.5 Отпад од дрвета	2	...

¹⁾ Производња основних метала, металних производа, осим машина

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 29. Отпад генерисан у областима КД (26–30)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Укупно	92 991	46 739
Опасни отпад, свега	8 508	5 675
01.1 Употребљени растварачи	2	2
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	60	28
01.3 Коришћена уља	616	980
02 Отпад хемијских препарата	209	121
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	65	216
03.2 Муљевидни отпад индустријских вода	76	10
07.1 Отпад од стакла	...	4
07.7 Отпад који садржи РСВ ³⁾	0	2
08 Одбачена опрема	0	2
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	5 430	3 159
10.2 Мешани и неразврстани материјали	0	6
10.3 Сортирани остаци	1 069	1 068
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	95	23
12.4 Отпад од сагоревања	886	52
Неопасни отпад, свега	84 484	41 065
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	2	4
02 Отпад хемијских препарата	722	376
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	3	1
03.2 Муљевидни отпад индустријских вода	241	168
05 Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	...	3
06 Метални отпад	49 382	17 839
07.1 Отпад од стакла	45	53
07.2 Отпад од папира и картона	1 261	391
07.3 Отпад од гуме	23	39
07.4 Отпад од пластике	788	277
07.5 Отпад од дрвета	3 230	755
07.6 Отпад од текстила	66	74
08 Одбачена опрема	5	92
08.1 Одбачена возила	...	12
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	2	1
09 Животињски и биљни отпад (изузев 09.11 и 09.3)	34	54
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	9 821	2 210
10.2 Мешани и неразврстани материјали	435	1 022
10.3 Сортирани остаци	85	15
11 Муљевидни отпад (изузев 11.3)	6	14
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	16 614	8 133
12.4 Отпад од сагоревања	1 720	9 533

¹⁾ Производња рачунара, електронских и оптичких производа; Производња електричне опреме; Производња непоменутих машина и опреме; Производња моторних возила и приколица; Производња осталих саобраћајних средстава

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

³⁾ РСВ – полихлоровани бифенили

Табела 30. Третман отпада у областима КД (26–30)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	t	
	2008	2009
Поновно искоришћен отпад, укупно	8	236
Поновно искоришћен опасни отпад, свега	...	200
01.3 Коришћена уља	...	200
Поновно искоришћен неопасни отпад, свега	8	36
02 Отпад хемијских препарата	8	13
06 Метални отпад	...	23
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1), укупно	141	28
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (неопасни отпад), свега	141	28
02 Отпад хемијских препарата	32	...
07.2 Отпад од папира и картона	20	28
07.5 Отпад од дрвета	90	...
Спаљен на тлу (D10), укупно	1	5
Спаљен на тлу (D10) (опасни отпад), свега	...	0
01.3 Коришћена уља	...	0
08 Одбачена опрема	...	0
Спаљен на тлу (D10) (неопасни отпад), свега	1	5
03.2 Отпад хемијских препарата	...	5
07.2 Отпад од папира и картона	1	0
08 Одбачена опрема	0	...
Одложен отпад, укупно	75	1
Одложен опасни отпад, свега	75	1
01.3 Коришћена уља	75	1
Испуштен у воду, укупно	4	4
Испуштен у воду (опасни отпад), свега	4	4
01.2 Кисели, базни или заслањени отпад	4	4
02 Отпад хемијских препарата	0	0

¹⁾ Производња рачунара, електронских и оптичких производа; Производња електричне опреме; Производња непоменутих машина и опреме; Производња моторних возила и приколица; Производња осталих саобраћајних средстава

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 31. Отпад генерисан у областима КД (31–33)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	t	
	2008	2009
Укупно	8 795	6 235
Опасни отпад, свега	3 852	811
01.1 Употребљени растварачи	...	1
01.3 Коришћена уља	8	2
02 Отпад хемијских препарата	29	54
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	3	7
07.5 Отпад од дрвета	3 811	747
08 Одбачена опрема	0	0
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	...	0
Неопасни отпад, свега	4 943	5 423
02 Отпад хемијских препарата	2 898	2 495
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	...	34
05 Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	0	0
06 Метални отпад	583	231
07.1 Отпад од стакла	0	0
07.2 Отпад од папира и картона	401	652
07.3 Отпад од гуме	1	2
07.4 Отпад од пластике	173	343
07.5 Отпад од дрвета	590	846
07.6 Отпад од текстила	7	119
08 Одбачена опрема	4	1
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	0	2
09 Животињски и биљни отпад (изузев 09.11 и 09.3)	14	36
09.11 Животињски отпад из припреме хране и других производа	59	41
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	30	330
10.2 Мешани и неразврстани материјали	164	172
11 Муљеве (изузев 11.3)	15	...
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	1	...
12.4 Отпад од сагоревања	3	120

¹⁾ Производња намештаја; Остале прерађивачке делатности; Поправка и монтажа машина и опреме

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 32. Третман отпада у областима КД (31–33)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	t	
	2008	2009
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1), укупно	285	683
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (опасни отпад), свега	11	...
07.5 Отпад од дрвета	11	...
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1) (неопасни отпад), свега	274	683
02 Отпад хемијских препарата	26	26
07.5 Отпад од дрвета	248	657
Спаљен на тлу (D10), укупно	2 506	18
Спаљен на тлу (D10) (опасни отпад), свега	2 100	18
07.5 Отпад од дрвета	2 100	18
Спаљен на тлу (D10) (неопасни отпад), свега	406	...
02 Отпад хемијских препарата	400	...
07.6 Отпад од текстила	6	...
Одложен отпад, укупно	...	1
Одложен неопасни отпад, свега	...	1
08 Одбачена опрема	...	1
Испуштен у воду, укупно	38	25
Испуштен у воду (неопасни отпад), свега	38	25
09.11 Животињски отпад из припреме хране и других производа	38	25

¹⁾ Производња намештаја; Остале прерађивачке делатности; Поправка и монтажа машина и опреме

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 33. Отпад генерисан у области КД (35)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Укупно	5 699 875	6 208 904
Опасни отпад, свега	2 259	668
01.1 Употребљени растварачи	...	0
01.3 Коришћена уља	135	208
02 Отпад хемијских препарата	0	8
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	812	200
03.2 Муљеве од индустријских отпадних вода	46	16
06 Метални отпад	15	10
07.5 Отпад од дрвета	...	3
07.7 Отпад који садржи РСВ ³⁾	1 000	20
08 Одбачена опрема	139	25
08.1 Одбачена возила	7	3
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	38	18
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	66	158
Неопасни отпад, свега	5 697 616	6 208 236
02 Отпад хемијских препарата	...	0
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	57	33
06 Метални отпад	9 294	10 628
07.1 Отпад од стакла	0	0
07.2 Отпад од папира и картона	21	20
07.3 Отпад од гуме	15	20
07.4 Отпад од пластике	9	5
07.5 Отпад од дрвета	828	354
07.6 Отпад од текстила	1	0
08 Одбачена опрема	304	74
08.1 Одбачена возила	0	17
08.41 Отпадне батерије и акумулатори	5	2
09 Животињски и биљни отпад (изузев 09.11 и 09.3)	...	0
10.1 Отпад из домаћинства и сличан отпад	228	180
10.2 Мешани и неразврстани материјали	200	399
10.3 Сортирани остаци	...	2
12 Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	247	387
12.4 Отпад од сагоревања	5 686 406	6 196 114

¹⁾ Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

³⁾ РСВ-полихлоровани бифенили

Табела 34. Третман отпада у области КД (35)¹⁾

Врсте отпада ²⁾	2008	2009
Отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1), укупно	6	1
Опасни отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1), свега	...	1
01.3 Коришћена уља	...	1
Неопасни отпад коришћен као гориво за производњу енергије (R1), свега	6	...
07.3 Отпад од гуме	6	...
Спаљен на тлу (D10), укупно	2	1
Спаљен на тлу (D10) (опасни отпад), свега	1	1
01.3 Коришћена уља	1	1
Спаљен на тлу (D10) (неопасни отпад), свега	1	...
07.2 Отпад од папира и картона	1	...
07.5 Отпад од дрвета	0	...
Одложен отпад, укупно	5 666 689	6 183 968
Одложен неопасни отпад, свега	5 666 689	6 183 968
03.1 Талози и остаци из хемијске индустрије	...	5
07.4 Отпад од пластике	...	1
12.4 Отпад од сагоревања	5 666 689	6 183 962

¹⁾ Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром

²⁾ Статистичка класификација отпада, верзија 3, у складу са Уредбом број 2150/2002 – (EWC-Stat/Ver.3)

Табела 35. Генерисање опасног и неопасног отпада по регионима, области КД (05–35)

НСТЈ ¹⁾	Опасни отпад		Неопасни отпад	
	2008	2009	2008	2009
РЕПУБЛИКА СРБИЈА	8 331 354	10 031 220	14 339 765	18 630 810
СРБИЈА – СЕВЕР	13 360	12 752	4 531 299	4 789 794
Београдски регион	3 622	3 263	4 148 797	4 360 901
Београдска област	3 622	3 263	4 148 797	4 360 901
Регион Војводине	9 738	9 489	382 502	428 894
Западнобачка област	7 394	4 273	38 572	113 009
Јужнобанатска област	883	2 982	14 816	15 463
Јужнобачка област	338	495	73 617	68 908
Севернобанатска област	653	278	192 030	161 692
Севернобачка област	331	1 023	16 672	15 968
Средњобанатска област	104	46	9 459	38 945
Сремска област	36	391	37 336	14 909
СРБИЈА – ЈУГ	8 317 994	10 018 468	9 808 466	13 841 016
Регион Шумадије и Западне Србије	17 106	12 185	124 207	106 655
Златиборска област	2 572	1 431	10 064	11 421
Колубарска област	477	59	11 153	10 510
Мачванска област	1 737	2 293	18 881	13 791
Моравичка област	4 904	6 214	13 593	10 335
Поморавска област	169	261	14 518	26 083
Расинска област	1 119	1 150	32 953	18 631
Рашка област	4 808	661	2 688	3 605
Шумадијска област	1 321	117	20 358	12 278
Регион Јужне и Источне Србије	8 300 888	10 006 283	9 684 258	13 734 362
Борска област	8 293 569	10 002 551	6 886 880	11 278 101
Браничевска област	71	344	1 628 746	1 912 320
Зајечарска област	725	743	17 038	24 021
Јабланичка област	3 199	58	6 682	6 288
Нишавска област	571	99	6 536	6 794
Пиротска област	175	62	6 351	5 628
Подунавска област	2 437	2 340	1 067 170	493 699
Пчињска област	142	80	64 626	7 198
Топличка област	0	6	228	314
Регион Косово и Метохија	...	...	...	...

¹⁾ Номенклатура статистичких територијалних јединица

Табела 36. Укупно генерисан отпад по регионима, области КД (05–35)

НСТЈ ¹⁾	2008	2009	2010
РЕПУБЛИКА СРБИЈА	22 671 119	28 662 030	33 721 344
СРБИЈА – СЕВЕР	4 544 659	4 802 546	4 842 999
Београдски регион	4 152 419	4 364 164	4 502 360
Београдска област	4 152 419	4 364 164	4 502 360
Регион Војводине	392 240	438 382	340 639
Западнобачка област	45 966	117 282	40 644
Јужнобанатска област	15 698	18 446	28 103
Јужнобачка област	73 955	69 403	77 672
Севернобанатска област	192 682	161 970	143 345
Севернобачка област	17 004	16 991	15 537
Средњобанатска област	9 563	38 991	23 466
Сремска област	37 372	15 300	11 873
СРБИЈА – ЈУГ	18 126 460	23 859 484	28 878 346
Регион Шумадије и Западне Србије	141 314	118 840	122 230
Златиборска област	12 635	12 853	11 410
Колубарска област	11 629	10 569	10 227
Мачванска област	20 618	16 084	24 950
Моравичка област	18 498	16 549	23 495
Поморавска област	14 687	26 344	11 853
Расинска област	34 072	19 781	9 736
Рашка област	7 496	4 266	3 610
Шумадијска област	21 678	12 394	26 948
Регион Јужне и Источне Србије	17 985 146	23 740 644	28 756 116
Борска област	15 180 449	21 280 652	26 531 921
Браничевска област	1 628 816	1 912 664	1 588 789
Зајечарска област	17 763	24 763	55 040
Јабланичка област	9 881	6 346	7 016
Нишавска област	7 107	6 893	3 852
Пиротска област	6 526	5 690	6 410
Подунавска област	1 069 607	496 039	484 100
Пчињска област	64 768	7 278	78 979
Топличка област	228	320	108
Регион Косово и Метохија	...	...	...

¹⁾ Номенклатура статистичких територијалних јединица

Табела 37. Генерисани¹⁾ отпад према Каталогу отпада²⁾ и по регионима, 2008.

Групе отпада према Каталогу отпада	Република Србија ³⁾				
	укупно	Србија – север		Србија – југ	
		Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије
Укупно	22 671 119	4 152 419	392 240	141 314	17 985 146
Опасни отпад, свега	8 331 354	3 622	9 738	17 106	8 300 888
1 Отпади који настају у истраживањима, ископавањима из рудника или каменолома, и физичком и хемијском третману минерала	8 194 823	...	...	...	8 194 823
3 Отпади од прераде дрвета и производње папира, картона, пулпе, панела и намештаја	5 142	...	330	1 014	3 798
4 Отпади из текстилне, крзнарске и кожарске индустрије	3	...	...	3	0
5 Отпади из рафинисања нафте, пречишћавања природног гаса и пиролитичког третмана	6	1	1	...	3
6 Отпади од неорганских хемијских процеса	110 139	1 463	287	9 939	98 449
7 Отпади од органских хемијских процеса	287	50	172	8	57
8 Отпади из производње, формулације, снабдевања и употребе премаза (боје, лакови и стаклене глазуре), лепкови, заптивачи и штампарске боје	782	367	0	409	5
9 Отпади из фотографске индустрије	15	13	...	1	...
10 Отпади из термичких процеса	4 625	257	1 607	2 291	470
11 Отпади од хемијског третмана површине и заштите метала и других материјала; хидрометалургија обојених метала	403	49	5	296	53
12 Отпади од обликовања и физичке и механичке површинске обраде метала и пластике	2 624	41	31	130	2 423
13 Отпади од уља и остатака течних горива (осим јестивих уља и оних у поглављима 05, 12 и 19)	2 829	635	471	1 388	335
14 Отпадни органски растварачи, средства за хлађење и потисни гасови (осим 07 и 08)	7	...	...	7	...
15 Отпад од амбалаже; апсорбенти; крпе за брисање; филтрирски материјали и заштитне тканине, ако није другачије специфицирано	296	65	38	120	74
16 Отпади који нису другачије специфицирани у каталогу	7 363	73	5 625	1 350	315
17 Грађевински отпад и отпад од рушења (укључујући и ископану земљу са контаминираних локација)	197	...	91	50	55
18 Отпади од здравствене заштите људи и животиња и/или с тим повезаног истраживања (изузев отпада из кухиња и ресторана који не долази од непосредне здравствене заштите)	0	0	...	0	...
19 Отпади из постројења за обраду отпада, погона за третман отпадних вода вам места настајања и припрему воде за људску потрошњу и коришћење у индустрији	1 767	600	1 068	93	5
20 Комунални отпад (кућни отпад и слични комерцијални и индустријски отпади), укључујући одвојено сакупљене фракције	49	8	11	6	24
Неопасни отпад, свега	14 339 765	4 148 797	382 502	124 207	9 684 258
1 Отпади који настају у истраживањима, ископавањима из рудника или каменолома, и физичком и хемијском третману минерала	6 779 277	...	...	2 411	6 776 866
2 Отпади из пољопривреде, хортикултуре, аквакултуре, шумарства, лова и риболова, припреме и прераде хране	276 210	17 055	238 761	15 301	5 094
3 Отпади од прераде дрвета и производње папира, картона, пулпе, панела и намештаја	28 854	4 206	18 150	5 566	933
4 Отпади из текстилне, крзнарске и кожарске индустрије	1 902	37	1 116	558	190
5 Отпади из рафинисања нафте, пречишћавања природног гаса и пиролитичког третмана	2 115	101	203	1 800	11
6 Отпади од неорганских хемијских процеса	30	2	1	25	1
7 Отпади од органских хемијских процеса	4 136	222	884	528	2 503
8 Отпади из производње, формулације, снабдевања и употребе премаза (боје, лакови и стаклене глазуре), лепкови, заптивачи и штампарске боје	203	11	2	144	47
9 Отпади из фотографске индустрије	63	63	...	...	...
10 Отпади из термичких процеса	7 038 037	4 079 850	50 952	35 487	2 871 749
11 Отпади од хемијског третмана површине и заштите метала и других материјала; хидрометалургија обојених метала	192	...	0	189	3
12 Отпади од обликовања и физичке и механичке површинске обраде метала и пластике	39 351	3 112	4 773	24 042	7 423
15 Отпад од амбалаже; апсорбенти; крпе за брисање; филтрирски материјали и заштитне тканине, ако није другачије специфицирано	51 939	19 523	12 338	15 100	4 978
16 Отпади који нису другачије специфицирани у каталогу	9 270	740	757	1 708	6 065
17 Грађевински отпад и отпад од рушења (укључујући и ископану земљу са контаминираних локација)	53 528	10 317	36 080	4 626	2 505
18 Отпади од здравствене заштите људи и животиња и/или с тим повезаног истраживања (изузев отпада из кухиња и ресторана који не долази од непосредне здравствене заштите)	21	1	0	20	0
19 Отпади из постројења за обраду отпада, погона за третман отпадних вода вам места настајања и припрему воде за људску потрошњу и коришћење у индустрији	8 577	2 473	1 152	2 453	2 499
20 Комунални отпад (кућни отпад и слични комерцијални и индустријски отпади), укључујући одвојено сакупљене фракције	46 060	11 085	17 332	14 251	3 392

¹⁾ Обухваћени су сектори: Рударство, Прерађивачка индустрија и Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (КД 05–35).

²⁾ Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС”, број 56/10)

³⁾ Без података за АП Косово и Метохија.

Табела 38. Генерисани¹⁾ отпад према Каталогу отпада²⁾ и по регионима, 2009

Групе отпада према Каталогу отпада	Република Србија ³⁾				
	укупно	Србија – север		Србија – југ	
		Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије
Укупно	28 662 030	4 364 164	438 382	118 840	23 740 644
Опасни отпад, свега	10 031 220	3 263	9 489	12 185	10 006 283
1 Отпади који настају у истраживањима, ископавањима из рудника или каменолома, и физичком и хемијском третману минерала	9 943 624	...	...	...	9 943 624
3 Отпади од прераде дрвета и производње папира, картона, пулпе, панела и намештаја	1 626	...	828	51	747
4 Отпади из текстилне, крзнарске и кожарске индустрије	81	...	78	2	0
5 Отпади из рафинисања нафте, пречишћавања природног гаса и пиролитичког третмана	1 087	0	1 086	...	1
6 Отпади од неорганских хемијских процеса	66 128	1 124	25	6 232	58 747
7 Отпади од органских хемијских процеса	337	46	272	11	9
8 Отпади из производње, формулације, снабдевања и употребе премаза (боје, лакови и стаклене глазуре), лепкови, заптивачи и штампарске боје	454	245	43	145	22
9 Отпади из фотографске индустрије	1 113	1 110	1	2	...
10 Отпади из термичких процеса	3 592	159	1 152	2 279	2
11 Отпади од хемијског третмана површине и заштите метала и других материјала; хидрометалургија обојених метала	653	11	21	616	5
12 Отпади од обликовања и физичке и механичке површинске обраде метала и пластике	2 249	16	2	23	2 209
13 Отпади од уља и остатака течних горива (осим јестивих уља и оних у поглављима 05, 12 и 19)	2 752	221	421	1 813	297
14 Отпадни органски растварачи, средства за хлађење и потисни гасови (осим 07 и 08)	8	0	1	7	...
15 Отпад од амбалаже; апсорбенти; крпе за брисање; филтрирски материјали и заштитне тканине, ако није другачије специфицирано	286	56	77	62	91
16 Отпади који нису другачије специфицирани у каталогу	3 695	26	3 226	274	169
17 Грађевински отпад и отпад од рушења (укључујући и ископану земљу са контаминираних локација)	1 425	0	1 072	1	352
18 Отпади од здравствене заштите људи и животиња и/или с тим повезаног истраживања (изузев отпада из кухиња и ресторана који не долази од непосредне здравствене заштите)	1	1	...	0	...
19 Отпади из постројења за обраду отпада, погона за третман отпадних вода вам места настајања и припрему воде за људску потрошњу и коришћење у индустрији	2 002	240	1 096	664	3
20 Комунални отпад (кућни отпад и слични комерцијални и индустријски отпади), укључујући одвојено сакупљене фракције	107	9	89	4	5
Неопасни отпад, свега	18 630 810	4 360 901	428 894	106 655	13 734 362
1 Отпади који настају у истраживањима, ископавањима из рудника или каменолома, и физичком и хемијском третману минерала	11 133 290	...	...	2 644	11 130 646
2 Отпади из пољопривреде, хортикултуре, аквакултуре, шумарства, лова и риболова, припреме и прераде хране	349 399	12 648	314 320	14 256	8 175
3 Отпади од прераде дрвета и производње папира, картона, пулпе, панела и намештаја	37 071	5 836	20 359	8 157	2 718
4 Отпади из текстилне, крзнарске и кожарске индустрије	1 049	10	497	125	417
5 Отпади из рафинисања нафте, пречишћавања природног гаса и пиролитичког третмана	2 723	...	145	2 568	10
6 Отпади од неорганских хемијских процеса	1 537	26	3	68	1 440
7 Отпади од органских хемијских процеса	3 171	202	1 389	182	1 397
8 Отпади из производње, формулације, снабдевања и употребе премаза (боје, лакови и стаклене глазуре), лепкови, заптивачи и штампарске боје	116	9	8	94	5
9 Отпади из фотографске индустрије	45	45	...	1	...
10 Отпади из термичких процеса	6 932 436	4 307 789	45 893	18 970	2 559 785
11 Отпади од хемијског третмана површине и заштите метала и других материјала; хидрометалургија обојених метала	250	...	0	223	28
12 Отпади од обликовања и физичке и механичке површинске обраде метала и пластике	34 252	4 522	3 954	16 872	8 904
15 Отпад од амбалаже; апсорбенти; крпе за брисање; филтрирски материјали и заштитне тканине, ако није другачије специфицирано	37 075	11 577	10 214	11 020	4 263
16 Отпади који нису другачије специфицирани у каталогу	7 689	632	1 209	780	5 069
17 Грађевински отпад и отпад од рушења (укључујући и ископану земљу са контаминираних локација)	35 785	8 979	2 368	19 155	5 284
18 Отпади од здравствене заштите људи и животиња и/или с тим повезаног истраживања (изузев отпада из кухиња и ресторана који не долази од непосредне здравствене заштите)	13	1	...	9	3
19 Отпади из постројења за обраду отпада, погона за третман отпадних вода вам места настајања и припрему воде за људску потрошњу и коришћење у индустрији	14 303	1 998	3 099	5 314	3 893
20 Комунални отпад (кућни отпад и слични комерцијални и индустријски отпади), укључујући одвојено сакупљене фракције	40 606	6 626	25 437	6 217	2 326

¹⁾ Обухваћени су сектори: Рударство, Прерађивачка индустрија и Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (КД 05–35).

²⁾ Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС”, број 56/10)

³⁾ Без података за АП Косово и Метохија.

Табела 39. Увоз и извоз неопасног отпада

Република Србија		t					
EWC-Stat	Врсте отпада	2008		2009		2010	
		извоз	увоз	извоз	увоз	извоз	увоз
01–05	Хемијски и медицински отпад	146	...	325	...	114	...
06	Метални отпад	362 899	56 353	348 123	20 921	447 645	23 343
07.1	Отпад од стакла	11 545	...	4 891	53	14 905	1
07.2	Отпад од папира и картона	72 232	11 935	58 626	10 862	63 467	47 008
07.4	Отпад од пластике	2 306	2 370	2 653	1 247	2 387	915
07.6	Отпад од текстила	90	1 370	167	133	70	1 106
08.0 (без 08.1 и 08.41)	Одбачена опрема	276	3	304	11	432	...
08.41	Отпадне батерије и акумулатори	...	...	...	283	346	3 369
11 (без 11.3)	Муљеве	...	...	...	3	...	...

Табела 40.1. Генерисање отпада у земљама чланицама Европске уније, 2008.¹⁾

Земље чланице ЕУ	Број становника	Рударство, t	Количина отпада по становнику, kg	Прерађивачка индустрија, t	Количина отпада по становнику, kg	Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром, t	Количина отпада по становнику, kg
Укупно							
Белгија	10 666 866	503 487	47	10 090 329	942	1 086 721	101
Бугарска	7 640 238	267 558 647	35 097	3 447 006	452	7 654 555	1 004
Република Чешка	10 381 130	166 949	16	5 292 547	508	1 919 860	184
Данска	5 475 791	2 430	0	1 454 489	265	1 358 230	247
Немачка	82 217 837	28 287 600	345	52 322 458	637	11 707 971	143
Естонија	1 340 935	7 197 790	5 369	3 771 574	2 813	5 423 863	4 046
Ирска	4 401 335	2 061 293	466	4 025 624	910	291 726	66
Грчка	11 171 740	38 151 604	3 395	5 702 706	507	11 180 698	995
Шпанија	45 283 259	25 716 298	3 395	19 368 659	425	4 872 159	107
Француска	64 007 193	1 195 220	19	21 640 260	337	1 004 080	16
Италија	59 619 290	1 262 823	21	43 085 764	720	3 089 900	52
Кипар	789 269	504 686	636	137 925	174	2 110	3
Летонија	2 270 894	2 585	1	501 287	221	20 161	9
Литванија	3 366 357	3 367	1	2 757 738	821	50 645	15
Луксембург	483 799	9 738	20	672 899	1 377	1 393	3
Мађарска	10 066 158	272 490 ²⁾	27 ²⁾	4 788 947	477	3 050 228 ²⁾	304 ²⁾
Малта	410 290	0	0	17 236	42	0	0
Холандија	16 405 399	269 658	16	15 823 638	962	1 317 733	80
Аустрија	8 318 592	677 937	81	13 076 830	1 569	568 962	68
Пољска	38 115 641	33 665 852	883	56 745 692	1 488	19 541 445	513
Португал	10 617 575	1 890 925	178	9 001 304	847	255 144	24
Румунија	21 565 119	140 677 024	6 539	11 064 033	514	7 058 116	328
Словенија	2 010 377	54 519	27	1 734 777	858	353 639	175
Словачка	5 400 998	150 860	28	4 469 017	827	1 150 662	213
Финска	5 300 484	31 796 383	5 984	16 948 362	3 190	1 531 317	288
Шведска	9 182 927	58 701 928	6 367	11 926 805	1 294	1 508 043	164
Велика Британија	61 191 951	85 962 590	1 400	22 837 155	372	4 884 533	80
ЕУ (27 чланица)	497 686 132	726 740 000	1 457	342 710 000	687	90 880 000	182

¹⁾ Извор: Евростат

²⁾ Процена Евростата

Табела 40.2. Генерисање отпада у земљама чланицама Европске уније, 2008.¹⁾

Земље чланице ЕУ	Рударство, t	Количина отпада по становнику, kg	Прерађивачка индустрија, t	Количина отпада по становнику, kg	Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром, t	Количина отпада по становнику, kg
Опасни отпад						
Белгија	1 730	0	1 255 969	117	11 373	1
Бугарска	12 279 833	1 611	750 339	98	1 982	0
Република Чешка	28 987	3	658 201	63	27 581	3
Данска	79	0	224 018	41	71 817	13
Немачка	60 788	1	5 841 655	71	516 245	6
Естонија	2 165	2	2 072 184	1 546	5 335 869	3 980
Ирска	3 683	1	244 873	55	1 755	0
Грчка	511	0	88 947	8	10 768	1
Шпанија	6 511	0	1 639 206	36	30 957	1
Француска	96 240	1	2 685 990	42	38 200	1
Италија	37 643	1	3 488 046	58	117 904	2
Кипар	204	0	2 532	3	1 361	2
Летонија	3	0	21 060	9	330	0
Литванија	344	0	18 918	6	571	0
Луксембург	935	2	60 702	124	312	1
Мађарска	25379 ²⁾	3 ²⁾	276 505	28	12253 ²⁾	1 ²⁾
Малта	0	0	0	0	0	0
Холандија	14 983	1	813 457	49	8 974	1
Аустрија	10 042	1	526 320	63	29 019	3
Пољска	5 130	0	703 829	18	15 065	0
Португал	92 666	9	398 591	38	9 695	1
Румунија	31 117	1	385 373	18	2 193	0
Словенија	186	0	77 285	38	688	0
Словачка	567	0	326 439	60	9 871	2
Финска	1 118 268	210	831 948	157	13 130	2
Шведска	3 177	0	538 170	58	234 769	25
Велика Британија	58 941	1	1 625 776	26	108 784	2
ЕУ (27 чланица)	13 880 000	28	25 560 000	51	6 610 000	13
Неопасни отпад						
Белгија	501 758	47	8 834 359	825	1 075 348	100
Бугарска	255 278 814	33 486	2 696 667	354	7 652 573	1 004
Република Чешка	137 962	13	4 634 346	445	1 892 280	182
Данска	2 351	0	1 230 471	224	1 286 413	234
Немачка	28 226 812	344	46 480 803	566	11 191 726	136
Естонија	7 195 625	5 367	1 699 390	1 268	87 994	66
Ирска	2 057 610	465	3 780 751	854	289 971	66
Грчка	38 151 092	3 395	5 613 759	500	11 169 930	994
Шпанија	25 709 787	564	17 729 453	389	4 841 202	994
Француска	1 098 980	17	18 954 270	295	965 880	15
Италија	1 225 180	20	39 597 719	662	2 971 996	50
Кипар	504 483	636	135 393	171	749	1
Летонија	2 582	1	480 227	212	19 831	9
Литванија	3 023	1	2 738 820	816	50 074	15
Луксембург	8 803	18	612 197	1 253	1 081	2
Мађарска	247111 ²⁾	25 ²⁾	4 512 442	450	3037975 ²⁾	303 ²⁾
Малта	0	0	17 236	42	0	0
Холандија	254 675	15	15 010 181	913	1 308 759	80
Аустрија	667 895	80	12 550 510	1 505	539 944	65
Пољска	33 660 721	883	56 041 863	1 470	19 526 380	512
Португал	1 798 259	169	8 602 712	810	245 449	23
Румунија	140 645 907	6 538	10 678 660	496	7 055 923	328
Словенија	54 333	27	1 657 492	820	352 952	175
Словачка	150 293	28	4 142 578	766	1 140 791	211
Финска	30 678 115	5 774	16 116 414	3 033	1 518 187	286
Шведска	58 698 751	6 367	11 388 635	1 235	1 273 274	138
Велика Британија	85 903 648	1 399	21 211 378	345	4 775 749	78
ЕУ (27 чланица)	712 860 000	1 429	317 150 000	636	84 270 000	169

¹⁾ Извор: Евростат

²⁾ Процена Евростата

Табела 41.1. Генерисање отпада у земљама региона, 2008.¹⁾

Земље региона	Број становника	Рударство, t	Количина отпада по становнику, kg	Прерађивачка индустрија, t	Количина отпада по становнику, kg	Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром, t	Количина отпада по становнику, kg
Укупно							
Бугарска	7 640 238	267 558 647	35 097	3 447 006	452	7 654 555	1 004
Грчка	11 171 740	38 151 604	3 395	5 702 706	507	11 180 698	995
Мађарска	10 066 158	272 490 ³⁾	27 ³⁾	4 788 947	477	3 050 228 ³⁾	304 ³⁾
Румунија	21 565 119	140 677 024	6 539	11 064 033	514	7 058 116	328
Словенија	2 010 377	54 519	27	1 734 777	858	353 639	175
Хрватска	4 441 238	34 225	8	1 726 759	389	136 461	31
Македонија	2 041 941	...	...	1 362 466	666	...	...
Република Србија²⁾	7 365 507	15 009 969	2 038	1 961 276	266	5 699 875	774

¹⁾ Извор: Евростат

²⁾ Извор: Републички завод за статистику (РЗС)

³⁾ Процена Евростата

Табела 41.2. Генерисање отпада у земљама региона, 2008.¹⁾

Земље региона	Рударство, t	Количина отпада по становнику, kg	Прерађивачка индустрија, t	Количина отпада по становнику, kg	Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром, t	Количина отпада по становнику, kg
Опасни отпад						
Бугарска	12 279 833	1 611	750 339	98	1 982	0
Грчка	511	0	88 947	8	10 768	1
Мађарска	25 379 ³⁾	3 ³⁾	276 505	28	12 253 ³⁾	1 ³⁾
Румунија	31 117	1	385 373	18	2 193	0
Словенија	186	0	77 285	38	688	0
Хрватска	487	0	212 431	48	472	0
Македонија	...	...	6 441	3	...	...
Република Србија²⁾	8 195 230	1 113	133 865	18	2 259	0
Неопасни отпад						
Бугарска	255 278 814	33 486	2 696 667	354	7 652 573	1 004
Грчка	38 151 092	3 395	5 613 759	500	11 169 930	994
Мађарска	247 111 ³⁾	25 ³⁾	4 512 442	450	3 037 975 ³⁾	303 ³⁾
Румунија	140 645 907	6 538	10 678 660	496	7 055 923	328
Словенија	54 333	27	1 657 492	820	352 952	175
Хрватска	33 738	8	1 514 328	341	135 989	31
Македонија	...	...	1 356 025	662	...	...
Република Србија²⁾	6 814 739	925	1 827 411	248	5 697 616	774

¹⁾ Извор: Евростат

²⁾ Извор: Републички завод за статистику (РЗС)

³⁾ Процена Евростата

Прилог 2

Номенклаџуре и класификације

Истраживање о отпаду Захтеви према Уредби о статистици отпада

Табела 2.1.Класификација отпада према EWC-Stat Rev. 3

EWC-Stat Rev.3 ²⁾	Назив	Карактер отпада ¹⁾
01.1	Употребљени растварачи	О
01.2	Кисели, базни или заслањени отпад	Н
01.2	Кисели, базни или заслањени отпад	О
01.3	Коришћена уља	О
01.4	Искоришћени хемијски катализатори	Н
01.4	Искоришћени хемијски катализатори	О
02	Отпад хемијских препарата	Н
02	Отпад хемијских препарата	О
03.1	Талози и остаци из хемијске индустрије	Н
03.1	Талози и остаци из хемијске индустрије	О
03.2	Муљевидни отпад из индустријских вода	Н
03.2	Муљевидни отпад из индустријских вода	О
05	Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	Н
05	Отпад из здравствене заштите и биолошки отпад	О
06	Метални отпад	Н
06	Метални отпад	О
07.1	Отпад од стакла	Н
07.1	Отпад од стакла	О
07.2	Отпад од папира и картона	Н
07.3	Отпад од гуме	Н
07.4	Отпад од пластике	Н
07.5	Отпад од дрвета	Н
07.5	Отпад од дрвета	О
07.6	Отпад од текстила	Н
07.7	Отпад који садржи РСВ ³⁾	О
08	Одбачена опрема (изузев 08.1 и 08.41)	Н
08	Одбачена опрема (изузев 08.1 и 08.41)	О
08.1	Одбачена возила	Н
08.1	Одбачена возила	О
08.41	Отпадне батерије и акумулатори	Н
08.41	Отпадне батерије и акумулатори	О
09	Животињски и биљни отпад (изузев 09.11 и 09.3)	Н
09.11	Отпад животињског порекла из припреме хране и производа	Н
09.3	Животињски измет, урин и ђубре	Н
10.1	Отпад из домаћинства и сличан отпад	Н
10.2	Мешани и неразврстани материјали	Н
10.2	Мешани и неразврстани материјали	О
10.3	Сортирани остаци	Н
10.3	Сортирани остаци	О
11	Муљевидни течни супстанци (изузев 11.3)	Н
11.3	Незагађена ископана јаловина	Н
12	Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	Н
12	Отпад минералног порекла (изузев 12.4 и 12.6)	О
12.4	Отпад од сагоревања	Н
12.4	Отпад од сагоревања	О
12.6	Контаминирано земљиште и ископана јаловина	О
13	Очврснути, стабилизовани или витрификовани отпад	Н
13	Очврснути, стабилизовани или витрификовани отпад	О

¹⁾ О – опасни отпад / Н – неопасни отпад

²⁾ Commission Regulation (EC) No 574/2004 amending Annexes I to Regulation (EC) No 2150/2002 of the European Parliament and of the Council on waste statistics

³⁾ РСВ – полихлоровани бифенили

Табела 2.2. Извори генерисања отпада према Уредби о статистици отпада (2150/2002 ЕС)

Број	КД – ознаке	КД – области	Назив
1	A	01–03	Пољопривреда, рибарство и шумарство
2	B	04–09	Рударство
3	C	10–12	Производња прехрамбених производа, пића и дуванских производа
4	C	13–15	Производња текстила, одевних предмета, коже и предмета од коже
5	C	16	Прерада дрвета и производи од дрвета, осим намештаја
6	C	17–18	Производња папира и производа од папира, штампање и умножавање аудио и видео записа
7	C	19	Производња кокса и деривата нафте
8	C	20–22	Производња хемикалија и хемијских производа, основних фармацеутских производа, препарата и производа од гуме и пластике
9	C	23	Производња производа од неметалних минерала
10	C	24–25	Производња основних метала, металних производа, осим машина
11	C	26–30	Производња рачунара, електронских и оптичких производа + Производња електричне опреме + Производња непоменутих машина и опреме + Производња моторних возила и приколица + Производња осталих саобраћајних средстава
12	C	31–33	Производња намештаја + Остале прерађивачке делатности + Поправка и монтажа машина и опреме
13	D	34–35	Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром
14	E	36+37+39	Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде + Уклањање отпадних вода + Санација, рекултивација и управљање отпадом
15	E	38	Сакупљање, третман и одлагање отпада
16	F	41–43	Грађевинарство
17	G–U	45–99	Сектори од G–U (изузев G 46.77)
18	46.77	46.77	Трговина на велико отпацама и остацима
19		NN	Отпад из домаћинства

Табела 2.3. Операције искоришћења и одлагања отпада које су укључене у Уредбу о статистици отпада (2150/2002 ЕС)

Број	Ознака ¹⁾	Начини искоришћења и одлагања отпада
		Спаљивање
1	R1	Коришћење отпада првенствено као горива или другог средства за производњу енергије
2	D10	Спаљивање (инсинерација) на тлу
		Операције искоришћења отпада (искључено за производњу енергије)
3	R2	Регенерација/прерада растварача
	R3	Рециклирање/прерада органских материја које се не користе као растварачи (укључујући компостирање и остале процесе биолошке трансформације)
	R4	Рециклирање/прерада метала и једињења метала
	R5	Рециклирање/прерада других неорганских материјала
	R6	Регенерација киселина или база
	R7	Обнављање компонената које се користе за смањење загађења
	R8	Обнављање компонената катализатора
	R9	Рерафинација или други начин поновног искоришћења отпадног угља
	R10	Излагање отпада процесима у земљишту који имају корист за пољопривреду или еколошки напредак
	R11	Коришћење отпада добијеног било којом операцијом од R1 до R10
		Операције одлагања
4	D1	Депонување отпада у земљиште или на земљиште (нпр. депоније)
	D3	Дубоко убризгавање (нпр. депонување врста отпада које се пумпама могу убризгавати у бунаре, напуштене руднике соли или природне депое)
	D4	Површинско депонување (нпр. депонување течних или муљевитих врста отпада у јаме, базене или лагуне итд.)
	D5	Одлагање отпада у посебно пројектоване депоније (нпр. одлагање отпада у линеарно поређане покривене касете, међусобно изоловане и изоловане од животне средине)
	D12	Трајно складиштење (нпр. смештај контејнера у рудник)
5	D2	Излагање отпада процесима у земљишту (нпр. биодеградација течног отпада или муљева у земљишту)
	D6	Испуштање у воде, осим у мора/океане

¹⁾ The codes refer to the codes in the Annexes to Directive 75/442/EEC

Табела 2.4. Операције одлагања (D листа) према Оквирној директиви о отпаду (Waste Framework Directive 2008/98/EC)

Ознака	Опис отпада
D1	Депонување отпада у земљиште или на земљиште (нпр. депоније)
D2	Излагање отпада процесима у земљишту (нпр. биодеградиција течног отпада или муљева у земљишту)
D3	Дубоко убризгавање (нпр. депонување врста отпада које се пумпама могу убризгавати у бунаре, напуштене руднике соли или природне депое)
D4	Површинско депонување (нпр. депонување течних или муљевитих врста отпада у јаме, базене или лагуне итд.)
D5	Одлагање отпада у посебно пројектоване депоније (нпр. одлагање отпада у линеарно поређане покривене касете, међусобно изоловане и изоловане од животне средине)
D6	Испуштање у воде, осим у мора/океане
D7	Испуштање у мора/океане, укључујући утискивање у морско дно
D8	Биолошки третмани који нису назначени на другом месту у овој листи, а чији су коначни производи једињења или смеше које се одбацују у било којој од операција од D1 до D12
D9	Физичко-хемијски третмани који нису назначени на другом месту у овој листи, а чији су коначни производи једињења или смеше које се одбацују у било којој од операција од D1 до D12 (нпр. испаравање, сушење, калцинација)
D10	Спаљивање (инсинерација) на тлу
D11	Спаљивање (инсинерација) на мору*
D12	Трајно складиштење (нпр. смештај контејнера у рудник)
D13	Мешање отпада пре подвргавања било којој од операција од D1 до D12**
D14	Препакивање отпада пре подвргавања било којој од операција од D1 до D13
D15	Складиштење отпада које претходи било којој од операција од D1 до D14 (изузимајући привремено складиштење током сакупљања на месту где је произведен отпад)

(*) Ова операција је забрањена прописима ЕУ и међународним конвенцијама.

(**) Уколико нема друге одговарајуће D ознаке, у ову категорију се могу укључити припремне операције које претходе одлагању, укључујући и претходну прераду, као што су сортирање, дробљење, сабијање, балирање, сушење, сечење, припремање или одвајање пре пријављивања за било коју операцију која је наведена од D1 до D12.

Табела 2.5. Операције поновног коришћења (R листа) према Оквирној директиви о отпаду (Waste Framework Directive 2008/98/EC)

Ознака	Опис отпада
R1	Коришћење отпада првенствено као горива или другог средства за производњу енергије*
R2	Регенерација/прерада растварача
R3	Рециклирање/прерада органских материја које се не користе као растварачи (укључујући компостирање и остале биолошке процесе трансформације)**
R4	Рециклирање/прерада метала и једињења метала
R5	Рециклирање/прерада других неорганских материјала***
R6	Регенерација киселина или база
R7	Обнављање компонената које се користе за смањење загађења
R8	Обнављање компонената катализатора
R9	Рерафинација или други начин поновног искоришћења отпадног угља
R10	Излагање отпада процесима у земљишту који имају корист за пољопривреду или еколошки напредак
R11	Коришћење отпада добијеног било којом операцијом од R1 до R10
R12	Промене ради подвргавања отпада било којој од операција од R1 до R11****
R13	Складиштење отпада намењених за било коју операцију од R1 до R12 (искључујући привремено складиштење отпада на локацији његовог настанка)

(*) Укључује спалионице чврстог комуналног отпада само ако је њихова енергетска ефикасност једнака или изнад:

- 0,60 за постројења која раде и којима је дата дозвола за спаљивање отпада до 1. јануара 2009. године,

- 0,65 за постројења којима је дата дозвола за спаљивање отпада након 31. децембра 2008. године.

Енергетска ефикасност се израчунава на следећи начин:

$$\text{Енергетска ефикасност} = (E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f)),$$

где је:

E_p – годишња енергија која је произведена као топлотна или електрична енергија. Израчуната је као енергија у форми електричне помножена са 2,6 и топлотне која је произведена за комерцијалну употребу помножена са 1,1 (годишња енергија у GJ)

E_f – годишњи енергетски унос у систем из горива која доприносе производњи паре (годишња енергија у GJ)

E_w – годишња енергија садржана у прерађеном отпаду, која се израчунава помоћу нето топлотне вредности отпада (годишња енергија у GJ)

E_i – годишње увезена енергија, искључујући E_w и E_f (годишња енергија у GJ)

0,97 – фактор који се односи на енергетске губитке у пепелу на дну и радијацији

Ова формула се употребљава у складу са референтним документом о најбољим доступним техникама за спаљивање отпада.

(**) Укључује гасификацију и пиролизу, користећи компоненте као хемикалије.

(***) Укључује чишћење земљишта које доводи до његовог обнављања и рециклирања неорганских грађевинских материјала.

(****) Уколико нема друге одговарајуће R ознаке, ово може укључити припремне операције које претходе операцијама поновног искоришћења, укључујући и претходну прераду, као што су, између осталог, монтажа, сортирање, дробљење, сабијање, балирање, сушење, сечење, припремање, препакивање, одвајање или мешање пре пријављивања за било коју операцију која је наведена од R1 до R11.

Табела 2.6. Преглед метода коришћеног за добијање података

Број	КД – ознаке	КД – области	Назив	Метод коришћен у истраживању
1	A	01–03	Пољопривреда, рибарство и шумарство	Нема истраживања
2	B	04–09	Рударство	Годишње истраживање, методом упитника од 2008
3	C	10–12	Производња прехранбених производа, пића и дуванских производа	Годишње истраживање, методом упитника од 2008
4	C	13–15	Производња текстила, одевних предмета, коже и предмета од коже	Годишње истраживање, методом упитника од 2008
5	C	16	Прерада дрвета и производи од дрвета, осим намештаја	Годишње истраживање, методом упитника од 2008
6	C	17–18	Производња папира и производа од папира, штампање и умножавање аудио и видео записа	Годишње истраживање, методом упитника од 2008
7	C	19	Производња кокса и деривата нафте	Годишње истраживање, методом упитника од 2008
8	C	20–22	Производња хемикалија и хемијских производа, основних фармацеутских производа, препарата и производа од гуме и пластике	Годишње истраживање, методом упитника од 2008
9	C	23	Производња производа од неметалних минерала	Годишње истраживање, методом упитника од 2008
10	C	24–25	Производња основних метала, металних производа, осим машина	Годишње истраживање, методом упитника од 2008
11	C	26–30	Производња рачунара, електронских и оптичких производа + Производња електричне опреме + Производња непоменутих машина и опреме + Производња моторних возила и приколица + Производња осталих саобраћајних средстава	Годишње истраживање, методом упитника од 2008
12	C	31–33	Производња намештаја + Остале прерађивачке делатности + Поправка и монтажа машина и опреме	Годишње истраживање, методом упитника од 2008
13	D	34–35	Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	Годишње истраживање, методом упитника од 2008
14	E	36+37+39	Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде + Уклањање отпадних вода + Санација, рекултивација и управљање отпадом	Пилот истраживање за 2010
15	E	38	Сакупљање, третман и одлагање отпада	
16	F	41–43	Грађевинарство	Нема истраживања
17	G - U	45–99	Сектори од G–U, изузев G 46.77	Нема истраживања
18	G	46.77	Трговина на велико отпацаима и остацима	Нема истраживања
19		NN	Отпад из домаћинства	Нема истраживања

Табела 2.7. Листа скрећених назива Класификације делатности

Сектор	Област		
A	1	ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО И РИБАРСТВО	
	2	Пољопривредна производња, лов и услужне делатности	
	3	Шумарство и сеча дрвећа	
B	5	РУДАРСТВО	
	6	Експлоатација сирове нафте и природног гаса	
	7	Експлоатација руда метала	
	8	Остало рударство	
	9	Услужне делатности у рударству	
C	10	ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	
	11	Производња прехранбених производа	
	12	Производња пића	
	13	Производња дуванских производа	
	14	Производња текстила	
	15	Производња одевних предмета	
	16	Производња коже и предмета од коже	
	17	Прерада дрвета и производи од дрвета, осим намештаја	
	18	Производња папира и производа од папира	
	19	Штампање и умножавање аудио и видео записа	
	20	Производња кокса и деривата нафте	
	21	Производња хемикалија и хемијских производа	
	22	Производња основних фармацеутских производа и препарата	
	23	Производња производа од гуме и пластике	
	24	Производња производа од неметалних минерала	
	25	Производња основних метала	
	26	Производња металних производа, осим машина	
	27	Производња рачунара, електронских и оптичких производа	
	28	Производња електричне опреме	
	29	Производња непоменутих машина и опреме	
	30	Производња моторних возила и приколица	
	31	Производња осталих саобраћајних средстава	
	32	Производња намештаја	
	33	Остале прерађивачке делатности	
			Поправка и монтажа машина и опреме

Табела 2.7. Листа скрећених назива Класификације делатности (наставак)

Сектор	Област	
D	35	СНАБДЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ И ПАРОМ Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром
E	36	СНАБДЕВАЊЕ ВОДОМ И УПРАВЉАЊЕ ОТПАДНИМ ВОДАМА Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде
	37	Уклањање отпадних вода
	38	Сакупљање, третман и одлагање отпада
	39	Санација, рекултивација и управљање отпадом
F		ГРАЂЕВИНАРСТВО
	41	Изградња зграда
	42	Изградња осталих грађевина
	43	Специјализовани грађевински радови
G		ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И МАЛО И ПОПРАВКА МОТОРНИХ ВОЗИЛА
	45	Трговина на велико и мало и поправка моторних возила
	46	Трговина на велико, осим трговине моторним возилима
	47	Трговина на мало, осим трговине моторним возилима
H		САОБРАЋАЈ И СКЛАДИШТЕЊЕ
	49	Копнени саобраћај и цевоводни транспорт
	50	Водени саобраћај
	51	Ваздушни саобраћај
	52	Складиштење и пратеће активности у саобраћају
	53	Поштанске активности
I		УСЛУГЕ СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ
	55	Смештај
	56	Делатност припремања и послуживања хране и пића
J		ИНФОРМИСАЊЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ
	58	Издавачке делатности
	59	Кинематографска, телевизијска и музичка продукција
	60	Програмске активности и емитовање
	61	Телекомуникације
	62	Рачунарско програмирање и консултантске делатности
	63	Информационе услужне делатности
K		ФИНАНСИЈСКЕ ДЕЛАТНОСТИ И ДЕЛАТНОСТ ОСИГУРАЊА
	64	Финансијске услуге, осим осигурања и пензијских фондова
	65	Осигурање, реосигурање и пензијски фондови
	66	Помоћне делатности у финансијским услугама и осигурању
L		ПОСЛОВАЊЕ НЕКРЕТНИМАМА
	68	Пословање некретнинама
M		СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ, ИНОВАЦИОНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ
	69	Правни и рачуноводствени послови
	70	Управљачке делатности и саветовање
	71	Архитектонске и инжењерске делатности
	72	Научно истраживање и развој
	73	Рекламирање и истраживање тржишта
	74	Остале стручне, научне и техничке делатности
	75	Ветеринарска делатност
N		АДМИНИСТРАТИВНЕ И ПОМОЋНЕ УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ
	77	Изнајмљивање и лизинг
	78	Делатности запошљавања
	79	Делатност путничких агенција, тур-оператора и резервације
	80	Заштитне и истражне делатности
	81	Услуге одржавања објеката и околине
	82	Канцеларијско-административне и помоћне делатности
O		ДРЖАВНА УПРАВА И ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ
	84	Јавна управа и одбрана и обавезно социјално осигурање
P		ОБРАЗОВАЊЕ
	85	Образовање
Q		ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА
	86	Здравствене делатности
	87	Социјална заштита са смештајем
	88	Социјална заштита без смештаја
R		УМЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА
	90	Стваралачке, уметничке и забавне делатности
	91	Делатност библиотека, архива, музеја и галерија
	92	Коцкање и клађење
	93	Спортске, забавне и рекреативне делатности
S		ОСТАЛЕ УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ
	94	Делатност удружења
	95	Поправка рачунара и предмета за личну употребу
	96	Остале личне услужне делатности
T		ДЕЛАТНОСТ ДОМАЋИНСТВА КАО ПОСЛОДАВЦА
	97	Домаћинстава која запошљавају послугу
	98	Домаћинстава која производе робу и услуге за себе
U		ДЕЛАТНОСТ ЕКСТЕРИТОРИЈАЛНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И ТЕЛА
	99	Делатност екстериторијалних организација и тела

Прилог 3

Дефиниције

1. Дефиниције према Уредби 2150/2002 и Оквирној директиви о отпаду

Отпад се односи на материјале који нису примарни производи (нпр. производи намењени за тржиште), за које генератор нема намеру да их користи за даљу употребу у сврху сопствене производње, обраде или потрошње, и које он одбацује или намерава да одбаци или се захтева да се одбаце (OECD/Eurostat Joint Questionnaire on waste).

Отпад се дефинише као „свака супстанца или предмет који власник одлаже или намерава или мора да одбаци“. (Оквирна директива о отпаду).

Комунални отпад укључује отпад који потиче из: домаћинства, трговине, пословних субјеката, пословних објеката и установа (школе, болнице, државна управа). Укључен је и кабасти отпад (нпр. бела техника, стари намештај, матраци) и отпад од посебних комуналних услуга, нпр. отпад који потиче од одржавања паркова и вртова, чишћења улица (прање улица, садржај из контејнера, чишћење пијаца) (OECD/Eurostat Joint Questionnaire on waste).

2. Дефиниције према Закону о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10)

Под **отпадом** се подразумева сваки материјал или предмет садржан у листи категорија отпада (Q листа) који власник одбацује, намерава или мора да одбаци. Сав материјал који настаје у току обављања производне, услужне или друге делатности, предмети искључени из употребе, као и отпадне материје које настају у потрошњи и које са аспекта произвођача, односно потрошача нису за даље коришћење – сматрају се отпадом и морају се одбацивати.

Анаеробна дигестија јесте процес у којем се биоразградиви материјал разграђује у одсуству кисеоника.

Биоразградиви отпад јесте отпад који је погодан за анаеробну или аеробну разградњу, као што су храна, баштенски отпад, папир и картон.

Центар за сакупљање јесте место одређено одлуком општине, града, односно Града Београда (у даљем тексту: јединица локалне самоуправе) на које грађани доносе углавном кабасти предмете, као што су намештај и бела техника, баштенски отпад и материјал погодан за рециклажу.

Деконтаминација обухвата све операције које омогућују поновно коришћење, рециклажу или безбедно одлагање опреме, објеката, материјала или течности контаминираних опасним материјама и може укључити замену, односно све операције којима се врши замена опасних материја одговарајућим течностима које садрже одговарајуће мање штетне материје.

Депонија јесте место за одлагање отпада на површини или испод површине земље где се отпад одлаже, укључујући: интерна места за одлагање (депонија где произвођач одлаже сопствени отпад на месту настанка), стална места (више од једне године) која се користе за привремено складиштење отпада, осим трансфер станица и складиштења отпада пре третмана или поновног искоришћења (период краћи од три године), или складиштења отпада пре одлагања (период краћи од једне године).

Дозвола јесте решење надлежног органа којим се правном или физичком лицу одобрава сакупљање, транспорт, увоз, извоз и транзит, складиштење, третман или одлагање отпада и утврђују услови поступања са отпадом на начин који обезбеђује најмањи ризик по здравље људи и животну средину.

Индустријски отпад јесте отпад из било које индустрије или са локације на којој се налази индустрија, осим јаловине и пратећих минералних сировина из рудника и каменолома.

Инертни отпад јесте отпад који није подложен било којим физичким, хемијским или биолошким променама; не раствара се, не сагорева или на други начин физички или хемијски реагује, није биолошки разградив или не утиче неповољно на друге материје са којима долази у контакт на начин који може да доведе до загађења животне средине или угрози здравље људи; укупно излуживање и садржај загађујућих материја у отпаду и еко-токсичност излужених материја морају бити у дозвољеним границама, а посебно не смеју да угрожавају квалитет површинских и/или подземних вода.

Карактеризација отпада јесте поступак испитивања којим се утврђују физичко-хемијске, хемијске и биолошке особине и састав отпада, односно одређује да ли отпад садржи или не садржи једну или више опасних карактеристика.

Класификација отпада јесте поступак сврставања отпада на једну или више листа отпада које су утврђене посебним прописом, а према његовом пореклу, саставу и даљој намени.

Комерцијални отпад јесте отпад који настаје у предузећима, установама и другим институцијама које се у целини или делимично баве трговином, услугама, канцеларијским пословима, спортом, рекреацијом или забавом, осим отпада из домаћинства и индустријског отпада.

Комунални отпад јесте отпад из домаћинства (кућни отпад), као и други отпад који је због своје природе или састава сличан отпаду из домаћинства.

Мобилно постројење за управљање отпадом јесте постројење за искоришћење или третман отпада на локацији на којој отпад настаје, које се задржава у временски ограниченом року на једној локацији и које је такве конструкције да није везано за подлогу или објекат, и може се премештати од локације до локације.

Неопасан отпад јесте отпад који нема карактеристике опасног отпада.

Одлагање отпада јесте било који поступак или метод уколико не постоје могућности регенерације, рециклаже, прераде, директног поновног коришћења или употребе алтернативних извора енергије у складу са D листом.

Отпад јесте свака материја или предмет садржан у листи категорија отпада (Q листа) који власник одбацује, намерава или мора да одбаца, у складу са законом.

Опасан отпад јесте отпад који по свом пореклу, саставу или концентрацији опасних материја може проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући и амбалажу у коју је опасан отпад био или јесте упакован.

Оператер јесте свако физичко или правно лице које, у складу са прописима, управља постројењем или га контролише или је овлашћен за доношење економских одлука у области техничког функционисања постројења и на чије име се издаје дозвола за управљање отпадом.

PCB јесу полихлоровани бифенили, полихлоровани терфенили (PCT), монометил-тетрахлородифенилметани, монометил-дихлородифенилметани, монометил-дибромодифенилметани или било која смеша која садржи неку од ових материја у концентрацији већој од 0,005 процентног масеног удела; PCB отпади јесу отпади, укључујући уређаје, објекте, материјале или течности које садрже, састоје се или су контаминирани PCB.

Поновно искоришћење отпада јесте било који поступак или метод којом се обезбеђује поновно искоришћење отпада у складу са R листом.

Посебни токови отпада јесу кретања отпада (истрошених батерија и акумулатора, отпадног уља, отпадних гума, отпада од електричних и електронских производа, отпадних возила и другог отпада) од места настајања, преко сакупљања, транспорта и третмана, до одлагања на депонију.

Постројење за управљање отпадом јесте стационарна техничка јединица за складиштење, третман или одлагање отпада, која заједно са грађевинским делом чини технолошку целину.

Прекогранично кретање отпада јесте кретање отпада из једне области под јурисдикцијом једне државе или кроз област која није под националном јурисдикцијом било које државе, под условом да су најмање две државе укључене у кретање.

Произвођач отпада јесте привредно друштво, предузеће или друго правно лице, односно предузетник чијом активношћу настаје отпад и/или чијом активношћу претходног третмана, мешања или другим поступцима долази до промене састава или природе отпада.

Регион за управљање отпадом јесте просторна целина која обухвата више суседних јединица локалне самоуправе које, у складу са споразумом који закључују те јединице локалне самоуправе, заједнички управљају отпадом у циљу успостављања одрживог система управљања отпадом.

Рециклажа јесте поновна прерада отпадних материјала у производном процесу за првобитну или другу намену, осим у енергетске сврхе.

Сакупљање отпада јесте активност систематског сакупљања, разврставања и/или мешања отпада ради транспорта.

Сакупљач отпада јесте физичко или правно лице које сакупља отпад.

Складиштење отпада јесте привремено чување отпада на локацији произвођача или власника отпада, као и активност оператера у постројењу опремљеном и регистровано за привремено чување отпада.

Инсинерација (спаљивање) јесте термички третман отпада у стационарном или мобилном постројењу са или без искоришћења енергије произведене сагоревањем, чија је примарна улога термички третман отпада, а који обухвата и пиролизу, гасификацију и сагоревање у плазми.

Коинсинерација (суспаљивање) јесте термички третман отпада у стационарном или мобилном постројењу чија је примарна улога производња енергије или материјалних производа и који користи отпад као основно или додатно гориво или у којем се отпад термички третира ради одлагања.

Трансфер станица јесте место до којег се отпад допрема и привремено складишти ради раздвајања или претовара пре транспорта на третман или одлагање.

Транспорт отпада јесте превоз отпада ван постројења који обухвата утовар, превоз (као и претовар) и истовар отпада.

Третман отпада обухвата физичке, термичке, хемијске или биолошке процесе, укључујући и разврставање отпада који мења карактеристике отпада са циљем смањења запремине или опасних карактеристика, олакшања руковања отпадом или подстицања рециклаже, и укључује поновно искоришћење и рециклажу отпада.

Управљање отпадом јесте спровођење прописаних мера за поступање са отпадом у оквиру сакупљања, транспорта, складиштења, третмана и одлагања отпада, укључујући и надзор над тим активностима и бригу о постројењима за управљање отпадом после затварања.

Власник отпада јесте произвођач отпада, лице које учествује у промету отпада као посредни држалац отпада или правно или физичко лице које поседује отпад.

Прилог 4

Пройиси

НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ, ЗАКОНИ, ПРАВИЛНИЦИ И УРЕДБЕ У ПРИМЕНИ, ЕВРОПСКА РЕГУЛАТИВА И УПУТСТВА

▪ Стратегије

- Национална стратегија управљања отпадом, 2010–2019. („Службени гласник РС”, број 29/10)
- Одлука о утврђивању Националног програма заштите животне средине („Службени гласник РС”, број 12/10)
- Национални програм интеграције Републике Србије у Европску унију (НПИ) (Закључак Владе Републике Србије 05, број 0118137/2007-10)
- Национална стратегија одрживог развоја („Службени гласник РС”, број 57/08)
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2015. године („Службени гласник РС”, број 44/05)
- Стратегија регионалног развоја Републике Србије, 2007– 2012. („Службени гласник РС”, број 21/07)
- Стратегија увођења чистије производње у Републици Србији („Службени гласник РС”, број 17/09)
- Стратегија развоја званичне статистике Републике Србије, 2009–2012.
- Програм званичне статистике, 2011–2015. („Службени гласник РС”, број 6/11)

▪ Закони

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС”, број 135/04)
- Закон о изменама и допунама Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС”, број 36/09)
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС”, број 36/09 и 88/10)
- Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Службени гласник РС”, број 36/09)
- Закон о званичној статистици („Службени гласник РС”, број 104/09)

▪ Правилници

- Правилник о обрасцу захтева за издавање дозволе за складиштење, третман и одлагање отпада („Службени гласник РС”, број 72/09)
- Правилник о обрасцу документа о кретању опасног отпада и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС”, број 72/09)
- Правилник о критеријумима за одређивање шта може бити амбалажа, са примерима за примену критеријума и листи српских стандарда који се односе на основне захтеве које амбалажа мора да испуњава за стављање у промет; Правилник о врстама амбалаже са дугим веком трајања („Службени гласник РС”, број 70/09)
- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС”, број 56/10)
- Правилник о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом („Службени гласник РС”, број 21/10)
- Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду, са упутством за његово попуњавање („Службени гласник РС”, број 95/10)
- Правилник о методологији за израду националног и локалног регистра извора загађивања, као и о методологији за врсте, начине и рокове прикупљања података („Службени гласник РС”, број 91/10)
- Правилник о врстама амбалаже са дугим веком трајања („Службени гласник РС”, број 70/09)
- Правилник о врсти и годишњој количини амбалаже коришћене за упаковану робу стављену у промет, за коју произвођач, увозник, пакер/пунилац и испоручилац нису дужни да обезбеде управљање амбалажним отпадом („Службени гласник РС”, број 70/09)

▪ Уредбе

- Уредба о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњем извештају, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнада, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде („Службени гласник РС”, број 54/10)
- Уредба о утврђивању плана смањења амбалажног отпада од 2010. до 2014. године („Службени гласник РС”, број 88/09)
- Уредба о листама отпада за прекогранично кретање, садржини и изгледу докумената који прате прекогранично кретање отпада, са упутствима за њихово попуњавање („Службени гласник РС”, број 60/09)
- Уредба о утврђивању Плана званичне статистике за 2011. годину („Службени гласник РС”, број 47/11)
- Уредба о утврђивању Програма остваривања Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2015. године за период од 2007. до 2012. године („Службени гласник РС”, бр. 17/07, 73/07 и 99/09)
- Уредба о методологији прикупљања података за Национални инвентар ненамерно испуштених дуготрајних органских загађујућих супстанци („Службени гласник РС”, број 76/10)
- Уредба о одлагању на депоније („Службени гласник РС”, број 92/10)

▪ **Европска регулатива**

- Уредба 2150/2002/ЕС Европског парламента о статистици отпада (Regulation on waste statistics, (EC) No 2150/2002)
- Уредба 849/2010/ЕС Европског парламента о статистици отпада (Commission Regulation on waste statistics No 849/2010, amending Regulation (EC) No 2150)
- Оквирна директива о отпаду 2008/98/ЕС (Directive on waste and repealing Directives, (EC) No 98/2008)
- Уредба о прекограничном кретању отпада (Regulation on shipments of waste, (EC) No 1013/2006)
- Европска листа отпада (European List of Waste (LoW), (EC) No 532/2000)
- Протокол о регистру испуштања и преноса загађујућих материја (The European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR), Regulation (EC) No 166/2006)
- Уредба о изменама и допунама Анекса I и III Уредбе 2150/2002/ЕС о статистици отпада, број 574/2004/ЕС (Commission Regulation amending Annexes I and III to Regulation (EC) No 2150/2002 on waste statistics, (EC) No 574/2004)
- Уредба о изменама и допунама Анекса II Уредбе 2150/2002/ЕС о статистици отпада, број 783/2005 (Commission Regulation amending Annex II to Regulation (EC) No 2150/2002 on waste statistics, (EC) No 783/2005)
- Тематска стратегија о превенцији и рециклажи отпада (A Thematic Strategy on the prevention and recycling of waste, 2005/DC/0666)
- Заједничка стратегија о управљању отпадом (Community strategy for Waste management COM 96/399)

▪ **Упутства**

- Методолошко упутство уз Годишњи извештај о индустријском отпаду ОТ-инд (Републички завод за статистику, октобар 2009)
- Упутство за одређивање ознака поступака поновног искоришћења (R) и депоновања отпада (D)
- Листе отпада у складу с Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада, „Службени гласник РС“, број 56/10
- Граничне вредности концентрација опасних компоненти у отпаду на основу којих се одређују карактеристике отпада

Прилог 5

Скраћенице и референце

СКРАЋЕНИЦЕ

CLRTAP	Convention on Long-Range Transboundary Air Pollution (Конвенција о прекограничном загађењу ваздуха)
ЕС	European Commission (Европска комисија)
ЕЕА	European Environment Agency (Европска агенција за животну средину)
EIONET	European Environment Information and Observation Network (Европска информациона и осматрачка мрежа у области животне средине)
E-PRTR	European Pollutant Release and Transfer Register (Европски регистар испуштања и преноса загађујућих материја)
ЕУ	Европска унија
EUROSTAT	Statistical Office of the European Union (Европски статистички завод)
EWC-Stat	European Waste Classification for Statistics (Европска статистичка класификација отпада)
ГИО	Годишњи извештај о отпаду
ГИС	Географски информациони систем
КД	Класификација делатности
КОМ-1	Годишњи извештај о управљању комуналним отпадом
LoW	The list of wastes, formally European Waste Catalogue (Европски каталог отпада)
НСТЈ	Номенклатура статистичких територијалних јединица
OECD	Organization for Economic Co-operation and Development (Организација за економску сарадњу и развој)
ОТ-инд	Годишњи извештај о индустријском отпаду
ПАУ	Полициклични угљоводоници
PRTR	Pollutant Release and Transfer Register (Регистар испуштања и преноса загађујућих материја)
SIDA	Swedish International Development Cooperation Agency (Шведска агенција за међународни развој и сарадњу)
SCB	Statistics Sweden (Статистика Шведске)
SWA–Tool	Development of a Methodological Tool to enhance the Precision & Comparability of Solid Waste Analysis Data (Развој методологије за побољшање прецизности и упоредивости у анализи података чврстог отпада)
УН	Уједињене нације
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe (Економска комисија Уједињених нација за Европу)
UNEP	United Nations Environment Programme (Програм Уједињених нација за животну средину)
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change (Оквирна конвенција Уједињених нација о климатским променама)

РЕФЕРЕНЦЕ

1. Avfall i Sverige 2006 (Naturvardsverket, Stockholm 2008)
2. Еко-билтен, 2007–2008. (Републички завод за статистику, Београд, 2010)
3. Еко-билтен, 2009. (Републички завод за статистику, Београд, 2010)
4. Извештај о стању животне средине у Републици Србији за 2005. годину (Министарство науке и животне средине, Републике Србије, Београд 2006. године)
5. Извештај о стању животне средине у Републици Србији за 2010. годину (Министарство животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, Београд 2011)
6. Интегрални катастар загађивача (Република Србија, Министарство животне средине и Агенција за заштиту животне средине, Београд 2007)
7. Пројекат „Утврђивање састава отпада и процене количине у циљу дефинисања стратегије управљања секундарним сировинама у склопу одрживог развоја Републике Србије (Факултет техничких наука из Новог Сада, Департман за инжењерство заштите животне средине, Нови Сад 2009)
8. Саопштење ЗС60 – Индустријски отпад, 2008. (Републички завод за статистику Републике Србије, Београд, 2010)
9. Саопштење ЗС60 – Индустријски отпад, 2009. (Републички завод за статистику, Београд, 2011)
10. Саопштење ЗС60 – Индустријски отпад, 2010. (Републички завод за статистику, Београд, 2011)
11. Статистичка база података
12. Статистички годишњак Србије, 2009 – Поглавље 2, Клима и животна средина (Републички завод за статистику, Београд, 2010)
13. Статистички годишњак Србије, 2010 – Поглавље 11, Животна средина (Републички завод за статистику, Београд, 2011)

Статистика отпада и управљање отпадом у Републици Србији, 2008–2010.

Рукопис припремили:

Републички завод за статистику: Милијана Ћеранић, Душанка Достанић, Гордана Димић,
Ана Вигњевић, Бојана Кржалић и Зорана Ћосић

Агенција за заштиту животне средине: Љилјана Ђорђевић

Технички уредници:

Драгана Стељић и Ирена Димић

Графички прикази:

Милан Шормаз

Лектура:

Емилија Видановић

Коректура:

Богдана Милошевић

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

628.4(497.11)"2008/2010"

СТАТИСТИКА отпада и управљање отпадом у
Републици Србији : 2008-2010. / [Милијана
Ђеранић ... и др.]. - Београд : Републички
завод за статистику, 2012 (Београд : DIS
publik). - 80 стр. : илустр. ; 30 cm

Према предговору публикација је резултат
сарадње Републичког завода за статистику,
Агенције за заштиту животне средине и
стручањака шведске статистике у оквиру SIDA
пројекта "Развој статистике заштите животне
средине". - Тираж 1.000. - Стр. 3: Предговор
/ Драган Вукмировић. - Напомене и
библиографске референце уз текст. -
Библиографија: стр. 80.

ISBN 978-86-6161-016-5

1. Ђеранић, Милијана [аутор]

а) Отпадне материје - Управљање - Србија
- 2008-2010

COBISS.SR-ID 188924428